

Sénat de Belgique

Session ordinaire 1999-2000

2-23

Séances plénières
Jeudi 20 janvier 2000

Séance du matin

Annales

Handelingen

Plenaire vergaderingen
Donderdag 20 januari 2000

Ochtendvergadering

2-23

Belgische Senaat
Gewone Zitting 1999-2000

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Le **Compte rendu analytique** est un résumé des débats publié sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Les parties traduites apparaissent en italique.

L'**Annexe aux Annales et au Compte rendu analytique** publie les résultats nominatifs des votes, les communications ainsi que l'ordre du jour des prochaines séances.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales, du Compte rendu analytique et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Toutes ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be   www.lachambre.be

Abréviations - Afkortingen

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Het **Beknopt Verslag** is een samenvatting van de debatten en verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. De vertaalde gedeelten zijn gecursiveerd.

De **Bijlage bij de Handelingen en het Beknopt Verslag** bevat de naamlijsten van de stemmingen, de mededelingen en de agenda van de volgende vergaderingen.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen, Beknopt Verslag en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Al deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be   www.dekamer.be

Sommaire	Inhoudsopgave
Commission du renouveau politique 4	Commissie voor politieke vernieuwing.....4
Projet de loi relative à la création d'une Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (Doc. 2-241) (Procédure d'évocation) 5	Wetsontwerp houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (Stuk 2-241) (Evocatieprocedure) 5
Discussion générale 5	Algemene besprekking 5
Discussion des articles 31	Artikelsgewijze besprekking 31
Demande d'explications de M. Vincent Van Quickenborne à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «l'enregistrement des patients qui suivent un traitement de substitution à la méthadone» (n° 2-44) 44	Vraag om uitleg van de heer Vincent Van Quickenborne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de registratie van patiënten die een substitutie therapie methadon volgen» (nr. 2-44) 44
Demande d'explications de M. Georges Dallemagne au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «les mesures existantes en Belgique visant à prévenir les catastrophes écologiques maritimes» (n° 2-50).....52	Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemagne aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de in België bestaande maatregelen om milieurampen op zee te voorkomen» (nr. 2-50) 52
Demande d'explications de M. Didier Ramoudt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur «les arriérés de cotisations à l'ONSS des clubs de football» (n° 2-51) 59	Vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over «de achterstallige RSZ-bijdragen van voetbalclubs» (nr. 2-51) 59
Excusés 64	Berichten van verhindering 64

Présidence de M. Armand De Decker*(La séance est ouverte à 9 h 35.)***Commission du renouveau politique**

M. le président. – Le Sénat doit encore instituer une commission spéciale du renouveau politique, et ce pour la durée de la présente législature.

Cette commission comptera quinze membres, nommés suivant la règle de la représentation proportionnelle des groupes politiques et en application de l'article 21-2 du Règlement. (*Assentiment*)

J'ai reçu les candidatures suivantes :

Membres effectifs :

VLD :	Mme Leduc
	Mme Taelman
	M. Wille
CVP :	Mme De Schampelaere
	Mme Thijs
	M. Vandenberghé
PS :	M. Mahoux
	M. Istasse
PRL-FDF-MCC :	M. De Decker
	M. Monfils
VL. BLOK :	M. Verreycken
SP :	Mme Vanlerberghe
ECOLO :	M. Morael
AGALEV :	M. Lozie
PSC :	M. Dallemagne

Suppléants :

VLD :	Mme Van Riet
	Mme Kestelijn-Sierens
	M. Geens
	M. De Grauwe
CVP :	M. Caluwé
	Mme de Bethune
	M. Van den Brande
	Mme van Kessel
PS :	M. Moureaux
	Mme Lizin
	M. Happart
PRL-FDF-MCC :	M. Bodson
	Mme de T' Serclaes
	M. Zenner

Voorzitter: de heer Armand De Decker*(De vergadering wordt geopend om 9.35 uur.)***Commissie voor politieke vernieuwing**

De voorzitter. – De Senaat dient nog over te gaan tot de instelling van een bijzondere commissie voor politieke vernieuwing voor de duur van deze zittingsperiode.

Deze commissie zal uit vijftien leden bestaan, benoemd volgens de evenredige vertegenwoordiging van de fracties en met toepassing van artikel 21-2 van het Reglement. (*Instemming*)

Ik heb volgende kandidaturen ontvangen :

Vaste leden :

VLD :	mevrouw Leduc
	mevrouw Taelman
	de heer Wille
CVP :	mevr. De Schampelaere
	mevrouw Thijs
	de heer Vandenberghé
PS :	de heer Mahoux
	de heer Istasse
PRL-FDF-MCC :	de heer De Decker
	de heer Monfils
VL. BLOK :	de heer Verreycken
SP :	mevrouw Vanlerberghe
ECOLO :	de heer Morael
AGALEV :	de heer Lozie
PSC :	de heer Dallemagne

Plaatsvervangers :

VLD :	mevrouw Van Riet
	mevrouw Kestelijn-Sierens
	de heer Geens
	de heer De Grauwe
CVP :	de heer Caluwé
	mevrouw de Bethune
	de heer Van den Brande
	mevrouw van Kessel
PS :	de heer Moureaux
	mevrouw Lizin
	de heer Happart
PRL-FDF-MCC :	de heer Bodson
	mevrouw de T' Serclaes
	de heer Zenner

VL. BLOK :	Mme Staveaux-Van Steenberge
	M. Creyelman
SP :	Mme Lindekens
	M. Mahassine
ECOLO :	Mme Nagy
	M. Cheron
AGALEV :	Mme De Roeck
	Mme Kaçar
PSC :	M. Thissen
	Mme Nyssens.

Le nombre de candidats étant égal au nombre de mandats à conférer, je déclare élus ces sénateurs, respectivement comme membres effectifs et suppléants de cette commission.

Projet de loi relative à la création d'une Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (Doc. 2-241) (Procédure d'évocation)

Discussion générale

M. Johan Malcorps (AGALEV), rapporteur. – Je déplore l'absence des partis de l'opposition qui avaient cependant demandé une deuxième lecture du rapport. Le taux d'absentéisme reflète bien le peu d'intérêt que l'on porte à ce projet.

Les répercussions de la crise de la dioxine se font toujours sentir. La Commission européenne parle « d'un événement exceptionnel ». La vérité c'est que notre pays a traversé une crise profonde, une crise qui a affecté tout le secteur économique de l'alimentation. C'est pourquoi il est important de créer un cadre pour l'Agence fédérale qui pourra garantir la sécurité de notre alimentation et qui mettra fin au manque de coordination dont souffrent parfois les différents services compétents.

En commission des Affaires sociales, on était conscient de l'urgence. On a quand même demandé de pouvoir mener un débat sur le fond. En tout cas, la ministre s'est engagée à poursuivre la concertation avec le Parlement au sujet des arrêtés royaux relatifs à la mise en place de l'Agence.

On a accordé beaucoup d'attention en commission à la concertation avec les Régions. Certains commissaires ont estimé que la concertation sur le projet lui-même avait été insuffisante. La ministre de la Santé publique a affirmé au contraire que la concertation avec les Régions prévue par la loi avait bien eu lieu.

En commission, des questions ont été posées quant aux conséquences du projet sur la répartition des compétences entre le pouvoir fédéral et les Régions. L'allusion expresse dans le projet au fait que les campagnes de prévention et de sensibilisation doivent être menées en concertation avec les Régions a amené certains à demander si cela n'impliquait pas un glissement de compétences. Il ressortit de la discussion que cette disposition avait précisément été ajoutée à la suite

VL. BLOK :	mevrouw Staveaux-Van Steenberge
	de heer Creyelman
SP :	mevrouw Lindekens
	de heer Mahassine
ECOLO :	mevrouw Nagy
	de heer Cheron
AGALEV :	mevrouw De Roeck
	mevrouw Kaçar
PSC :	de heer Thissen
	mevrouw Nyssens.

Aangezien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal te begeven mandaten, verklaar ik deze senatoren benoemd tot respectievelijk vaste leden en plaatsvervangers van deze commissie.

Wetsontwerp houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (Stuk 2-241) (Evocatieprocedure)

Algemene besprekking

De heer Johan Malcorps (AGALEV), rapporteur. – Ik dank de moedige senatoren die het belangrijke slotdebat over het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen op dit vroege uur volgen. Sta me toe ook op te merken dat de oppositie een tweede lezing in commissie had gevraagd, maar daarbij niet aanwezig was, net als nu overigens, wat aangeeft welk belang ze aan dit ontwerp hecht. Niettemin zal ik de commentaren getrouw weergeven.

De naweeën van de dioxinecrisis zijn nog altijd voelbaar, ook al kregen we onlangs goed nieuws uit Europa, namelijk het fiat van de Europese Commissie voor 5,3 miljard overheidssteun voor de 20 000 getroffen landbouwers. De Commissie heeft het over een “uitzonderlijke gebeurtenis”, wat toch wel een understatement is. De werkelijkheid is immers dat ons land door een diepe crisis ging, niet alleen van de hele voedingseconomie, maar vooral van het vertrouwen van duizenden consumenten in de gezondheid van hun eten. Vandaar het grote belang om snel een antwoord te bieden op deze onzekerheid en het kader te scheppen voor een federaal agentschap dat de veiligheid van ons voedsel kan waarborgen en een einde kan maken aan de soms mank lopende coördinatie op het terrein tussen de diverse bevoegde diensten.

De commissie voor de Sociale Aangelegenheden was zich bewust van deze urgentie. Niettemin heeft ze terecht de nodige ruimte gevraagd voor een inhoudelijk debat. Sommige commissieleden waren van mening dat moet worden gewacht op het eindverslag van de dioxinecommissie van de Kamer. De minister wees er echter op dat rekening werd gehouden met een reeks tussentijdse aanbevelingen van deze commissie en dat bij de verdere invulling van het Agentschap rekening zal worden gehouden met de definitieve besluiten van de onderzoekscommissie. Daarenboven wees ze op de verwachtingen bij het publiek, alsmede op het belang van een

du débat à la Chambre afin de respecter l'autonomie des Régions et des Communautés. Il est en tout cas prévu que les Régions soient associées au comité consultatif.

Le ministre de l'agriculture a aussi renvoyé aux discussions au sein de la CIIRI au sujet de la régionalisation de l'agriculture.

Beaucoup de temps a également été consacré en commission à une série de remarques juridiques, relatives entre autres au caractère des pouvoirs spéciaux temporaires qui sont prévus dans ce projet, et à la procédure du bicaméralisme optionnel. Le ministre a répondu que le but n'était certainement pas de créer un nouveau code de lois dans lequel différentes lois existantes seraient coordonnées. Pour la création de l'Agence, il ne serait pas nécessaire de prendre des mesures qui requièreraient la procédure purement bicamérale.

Une grande attention a été accordée à la question de savoir s'il existerait une séparation suffisante entre la fixation de normes et le contrôle. L'Agence ne peut être en même temps juge et partie. Par ailleurs, il semble bel et bien nécessaire que l'Agence contribue à assurer le travail préparatoire. La nécessité d'un système d'autocontrôle dans le secteur a fait l'objet d'une large unanimité. Les avis ont divergé à propos d'un système de contrôle externe sur les activités de l'Agence. Dans le cadre d'un deuxième niveau de contrôle, l'Agence contrôlerait l'ensemble du système d'approvisionnement alimentaire pour ce qui est l'aspect santé publique. D'autres commissaires et le ministre optent pour le regroupement de tout ce qui est lié à la sécurité alimentaire et à la protection du consommateur ce qui implique une réorganisation des structures existantes.

(M. Monfils prend place au fauteuil présidentiel.)

En commission, différents membres ont souligné l'inquiétude qui règne au sein des services existants et chez les fonctionnaires, par exemple à l'IEV, à l'Inspection des denrées alimentaires et dans certains services du ministère de l'Agriculture. La ministre de la Santé publique a déclaré qu'elle s'est concertée de manière approfondie avec tous les services. Toutes les personnes concernées devront cependant apprendre à penser dans un nouveau cadre. Le but est de définir au plus vite les nouveaux contours de l'Agence pour la sécurité alimentaire par la voie d'arrêtés royaux.

Le ministre de l'Agriculture semblait être sur la même longueur d'ondes que sa collègue de la Santé publique. Concrètement, il a affirmé qu'auparavant, les services de l'Agriculture et de la Santé publique ne coopéraient pas assez. Il soutient pleinement la création d'une agence sous l'autorité de la ministre de la Santé publique. Les missions de contrôle concernant la sécurité alimentaire seront séparées des autres missions. Des missions partielles seront transférées à l'Agence sans que cela handicape les autres services de l'Agriculture.

Pour diriger l'Agence, le choix s'est porté sur une personne compétente ayant, de préférence, une connaissance approfondie des deux langues nationales. En ce qui concerne la composition du cadre de l'Agence, un commissaire a plaidé pour la consultation de la commission permanente de contrôle linguistique. La ministre de la Santé compte examiner cette demande de façon plus approfondie.

signaal aan het buitenland, waar het vertrouwen in Belgische exportproducten dringend moet worden ondersteund. In elk geval engageerde de minister zich ertoe om met het Parlement – Kamer en Senaat – verder overleg te plegen over de koninklijke besluiten die uitvoering zullen geven aan het Agentschap.

In de commissie werd ruim aandacht besteed aan het overleg met de gewesten. Sommige commissieleden vonden dat er over het ontwerp zelf te weinig overleg vooraf had plaatsgevonden. De minister van Volksgezondheid antwoordde dat het wettelijk omschreven overleg met de gewesten wel degelijk plaatshad.

In de commissie werden ook vragen gesteld over de gevolgen van het ontwerp voor de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten. De uitdrukkelijke vermelding in het ontwerp dat een preventief en sensibiliseringsbeleid moet worden gevoerd in overleg met de gewesten, riep de vraag op of dit geen bevoegdheidsverschuiving impliceert. Uit de discussie bleek dat deze bepaling was toegevoegd na bespreking in de Kamer, om de autonomie van gewesten en gemeenschappen terzake volwaardig recht te doen. In elk geval worden de gewesten mee betrokken in het raadgevend comité.

Verschillende commissieleden waarschuwden ervoor dat het afstemmen van de bevoegde diensten op het gewestelijke niveau niet evident is. Dit moet een belangrijk aandachtspunt blijven. De minister van Landbouw verwees terzake ook naar de besprekingen in de Costa over de regionalisering van de landbouw.

In de commissie werd ruime aandacht besteed aan een reeks juridische opmerkingen, onder meer in verband met het karakter van de tijdelijke bijzondere machten die in het ontwerp worden voorgesteld, en over de procedure van het optioneel bicamerisme.

(Voorzitter: de heer Monfils)

De essentie van het antwoord van de minister hierop was dat het wetsontwerp zeker niet de bedoeling heeft een nieuwe wetscodex aan te maken waarin verschillende bestaande wetten worden gecoördineerd. Voor de oprichting van het Agentschap zouden geen ingrepen nodig zijn die de zuiver bicamerale procedure vereisen.

Zoals in de Kamer was er veel aandacht voor de vraag of er in de toekomst een voldoende scheiding zou zijn tussen normering en controle. Verschillende commissieleden beklemtoonden dat het Agentschap geen rechter en partij tegelijk mag zijn. Gelet op de terreinkennis van de ambtenaren in kwestie, bleek wel dat het Agentschap mee zal moeten instaan voor het beleidsvoorbereidend werk.

Er was grote eensgezindheid over het nut van een systeem van zelfcontrole in de sector, maar over de opzet van een systeem van externe controle op de activiteiten van het Agentschap zelf liepen de meningen uiteen. Sommige leden pleitten voor een tweede niveau van controle, na de zelfcontrole in de sector zelf, een soort eerstelijnsinspectie die de toepassing van alle normen "van de riek tot de vork" zou nagaan. Het federaal agentschap zou dan eerder fungeren als een derde trap, een instantie die vanuit het aspect volksgezondheid toeziet op het hele systeem van

En commission, on s'est aussi longuement attardé sur la question de savoir si la création de l'Agence serait ou non une opération budgétaire neutre. Cela semble véritablement être le point de départ. La ministre a indiqué que des moyens complémentaires devront être mis à disposition s'il apparaît qu'une opération budgétaire neutre n'est effectivement pas possible. En tout cas, on n'a pas prévu de moyens budgétaires complémentaires pour l'an 2000.

La commission s'est enfin penchée sur une série d'amendements. Ils ont tous été rejetés. En conclusion, le projet a été adopté par neuf voix contre quatre.

voedselvoorziening en die dus ook instaat voor een controle van de controle, een controle van de eerstelijnsinspectiediensten. Andere commissieleden en de minister zelf opteren voor een samenbrengen van al wat te maken heeft met voedselveiligheid en de bescherming van de consument terzake onder het nieuwe Agentschap. Dit betekent een algemene reorganisatie van alle bestaande structuren, niet alleen van de structuren die in het Agentschap opgaan. Een externe controle op het Agentschap was volgens de minister verder mogelijk via twee sporen: het opnemen van de ISO-normen voor het Agentschap en een aanvullend toezicht vanuit een toekomstig Europees agentschap.

Verschillende leden wezen op de onrust die heerst bij bestaande diensten en ambtenaren, bijvoorbeeld bij het IVK, de eetwareninspectie en de diensten van de administratie van Landbouw, zoals DG4 en DG5. Zowel de minister van Volksgezondheid als de minister van Landbouw werden hierover ondervraagd. De minister van Volksgezondheid verklaarde dat ze met alle diensten uitvoerig overleg heeft gepleegd. Alle betrokkenen zullen echter ook in een nieuw kader moeten leren denken.

Het is de bedoeling de nieuwe contouren van het voedselagentschap zo snel mogelijk in koninklijke besluiten uit te tekenen. De minister denkt bijvoorbeeld aan een groepering van al wat respectievelijk met plantaardige grondstoffen, dierlijke grondstoffen en voedingsmiddelen te maken heeft. De vroegere scheidingslijnen en bevoegdhedsbewijzingen worden in die zin minder relevant. Er wordt in ieder geval rekening gehouden met bestaande bezoldigingen, anciënniteit en opgebouwde rechten.

De minister van Landbouw bleek op één lijn te zitten met zijn collega van Volksgezondheid. Verscheidene commissieleden verheugden zich hierover. Het is ooit anders geweest. Concreet stelde de minister van Landbouw dat er vroeger ongetwijfeld een gebrekige samenwerking was tussen de diensten van Landbouw en die van Volksgezondheid. Hij steunt ten volle de oprichting van een agentschap onder het gezag van de minister van Volksgezondheid. Het samenbrengen van alle betrokken diensten houdt ten aanzien van de bestaande administratie, in het bijzonder DG4 en DG5, in dat de controleopdrachten inzake voedselveiligheid en de andere opdrachten worden gesplitst. In de komende weken wil hij uitkijken hoe deelopdrachten naar het Agentschap kunnen worden overgeheveld zonder dat de overblijvende diensten van Landbouw vleugellam worden gemaakt. Om ongelukken te voorkomen was het nodig ook een reeks overgangsmaatregelen te treffen.

De minister benadrukte dat uit de hele operatie zeker niet mag worden geconcludeerd dat de diensten van Landbouw in het verleden hun werk niet naar behoren hebben gedaan of dat de kwaliteitszorg bij Landbouw van ondergeschikt belang was. De problemen zijn volgens hem niet te zoeken in de sectoren zelf, maar vooral in de gebrekige communicatie tussen de sectoren. Daarom juist is het nodig alle betrokken diensten in een enkel agentschap samen te brengen.

Voor de leiding van het Agentschap werd gekozen voor één competente persoon die bij voorkeur beide landstalen machtig is. Dit mag echter niet betekenen dat een gebrek aan kennis van de tweede landstaal de indienstneming van een zeer competent persoon in de weg kan staan. De ministers van

<p>M. Hugo Vandenberghe (CVP). – <i>Le projet de loi relative à la création d'une Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire pose quelques problèmes juridiques. On ne peut en effet obliger les régions et les communautés à collaborer avec les institutions fédérales. C'est pourquoi les dispositions relatives à la concertation avec les régions et les communautés ainsi qu'à leur présence au sein du comité consultatif doivent être adoptées par une loi à la majorité spéciale.</i></p> <p><i>Les déclarations du ministre en commission ne peuvent lier ni le gouvernement actuel ni les gouvernements suivants. Les dispositions doivent donc être soit adoptées à la majorité spéciale, soit retirées du projet de loi.</i></p> <p><i>Cela est d'autant plus vrai pour la disposition relative aux représentants des régions et des communautés au sein du comité consultatif à mettre sur pied. Il ne s'agit pas ici d'un souhait du gouvernement, mais clairement d'une obligation. Sans leur présence, les réunions du comité consultatif ne sont en effet pas valides. Nous redéposerons donc nos amendements.</i></p> <p><i>La loi confère également au ministre le pouvoir de modifier une cinquantaine d'autres lois. En commission, le ministre a toutefois déclaré qu'il ne modifierait pas les dispositions</i></p>	<p>Volksgezondheid en van Ambtenarenzaken geven in elk geval de voorkeur aan de combinatie van competentie en tweetaligheid.</p> <p>Een commissielid pleitte ervoor de Vaste Commissie voor Taaltoezicht te raadplegen over de samenstelling van de personeelsformatie van het Agentschap. De minister van Volksgezondheid zal deze vraag verder onderzoeken. In elk geval is ze van mening dat in het Agentschap het nodige taalevenwicht moet worden gerespecteerd met het oog op een goed bestuur.</p> <p>In de commissie werd ook geruime tijd stilgestaan bij de vraag of de oprichting van het Agentschap al dan niet een budgettair neutrale operatie wordt. Dit blijkt het uitgangspunt te zijn. De minister van Volksgezondheid verwees wel naar eventuele bijkomende Europese middelen die bij de start van het Agentschap ter beschikking kunnen komen. Hoe dan ook is een evaluatie na de startperiode noodzakelijk. De minister van Landbouw verklaarde dat bijkomende middelen ter beschikking moeten worden gesteld als blijkt dat een budgettaire nuloperatie toch niet mogelijk is. Voor het jaar 2000 werden geen bijkomende financiële middelen in de begroting opgenomen.</p> <p>De commissie boog zich ten slotte over een reeks amendementen. Geen daarvan werd aanvaard. Bij het laatste amendement werd ook gedebatteerd over de datum van inwerkingtreding van het ontwerp. De oorspronkelijke timing voor de behandeling van het ontwerp is door omstandigheden immers niet gehaald, zodat het ontwerp nu met terugwerkende kracht op 1 januari 2000 ingaat. Volgens de minister is dit juridisch geen probleem. Een commissielid merkte op dat dit ook duidelijke voordelen kan hebben, bijvoorbeeld voor de financiering door Europa, waar wordt gerekend met begrotingsjaren die lopen van 1 januari tot 31 december.</p> <p>Uiteindelijk werd het ontwerp goedgekeurd met 9 stemmen tegen 4.</p> <p>De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Het wetsontwerp houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen roept een aantal juridische problemen op die ik ook tijdens de discussies in de commissie heb aangekaart.</p> <p>Allereerst wil ik onderstrepen dat een aantal zaken worden geregeld die naar mijn oordeel een wet vereisen die met bijzondere meerderheid moet worden goedgekeurd. Het wetsontwerp bepaalt dat overleg moet worden gepleegd met de gewesten en gemeenschappen. Als ik me niet vergis, staat dat in artikel 5. Een ander artikel bepaalt bovendien dat binnen het Agentschap een raadgevend comité wordt opgericht met onder meer vertegenwoordigers van de gewesten en de gemeenschappen. Het is duidelijk dat deze bepalingen een bijzondere meerderheid vergen omdat de federale staat gestoeld is op het autonomiebeginsel waardoor gemeenschappen en gewesten niet kunnen worden verplicht aan federale instellingen mee te werken. De minister antwoordt daarop dat we de wettekst zo niet moeten lezen en dat de wet geen verplichting inhoudt. De medewerking van de gemeenschappen en gewesten staat dus wel in de wet, maar is niet verplicht. Dat is een totaal nieuwe visie op het fenomeen "wet". Het verschil tussen literatuur of poëzie en wetteksten is dat het ene inspirerend kan zijn en het andere een verplichting</p>
---	---

relevant du bicaméralisme. Je ne retrouve cependant rien de cette déclaration dans le projet de loi.

Je me réjouis de la création prochaine d'une nouvelle cour constitutionnelle. D'ici là, le gouvernement prend toutefois le risque de négliger quelques règles de droit fondamentales, ce qui rend la fragilité juridique des textes particulièrement grande.

Les arrêtés de pouvoirs spéciaux sont juridiquement bien plus contestables qu'une loi normale. Il s'agit d'un élément de plus qui peut contribuer à hypothéquer cette législation. Lorsqu'on confie une pareille mission générale ayant trait à une matière bicamérale, la disposition qui permet de confier cette mission doit aussi être bicamérale.

Ma question relative à l'application de la législation linguistique a donné lieu à beaucoup de discussions en commission. La ministre s'est finalement engagée à tenir compte des équilibres linguistiques. Il est incontestable que la législation linguistique est d'application à l'Agence fédérale. L'Agence est soumise à la loi du 16 mars 1954, relative au contrôle de certaines institutions d'utilité publique. Elle entre dans la catégorie A de cette loi et est en tant que telle soumise à l'autorité du ministre de la Santé publique. Les organismes publics de catégorie A sont des services publics décentralisés auxquels, selon les spécialistes du droit administratif Renard et Mast, la législation linguistique en matière administrative est d'application.

Selon l'article 43 des lois linguistiques coordonnées, les fonctionnaires des services dont le fonctionnement concerne l'ensemble du pays sont répartis en cadres linguistiques. Ces cadres linguistiques doivent être élaborés en suivant une procédure spécifique. L'arrêté royal fixant les cadres linguistiques doit être au préalable, sous peine de nullité, soumis pour avis à la commission permanente de contrôle linguistique. Les organisations syndicales doivent en outre être consultées et leur avis doit être transmis à cette même commission. Le gouvernement doit constituer pour la commission un dossier détaillé et motivé relatif au volume de travail prévisible.

D'après la jurisprudence constante du Conseil d'État, aucune nomination ne peut être effectuée en l'absence de cadres linguistiques.

On invoque l'urgence pour l'Agence fédérale. Je m'y suis opposé. Puisqu'un cadre linguistique est nécessaire, il ne peut être question de rendre cette Agence opérationnelle immédiatement, à moins de passer outre à la législation en vigueur. Pour les membres du personnel concernés, ceci peut avoir pour conséquence de voir leur nomination faire l'objet d'un recours auprès du Conseil d'État.

inhoudt. Omdat de minister echter ziet dat de overlegprocedure volgens artikel 6 van de bijzonder wet op de hervorming van de instellingen onbetwistbaar enkel door een wet met bijzondere meerderheid kan worden ingesteld, haalt ze een kunstgreep uit die haar op een examen ongetwijfeld een tweede zit zou opleveren. Ze zet bepalingen in de wet, maar verklaart dat ze geen verplichting inhouden. Ten eerste is dat structureel onjuist en ten tweede is de verklaring van de minister in de commissie op geen enkele wijze bindend voor de huidige of toekomstige betrokkenen, aangezien het overleg uitdrukkelijk in de wet staat ingeschreven. We hebben op dit punt dan ook amendementen ingediend. Ofwel wordt aanvaard dat het gaat om een bepaling die met een bijzondere meerderheid moet worden goedgekeurd en dan moeten de betreffende voorschriften worden gevolgd en moet de bepaling vanzelfsprekend in beide kamers worden goedgekeurd, ofwel wordt ze geschrapt. Over het bicamerale karakter van een aantal bepalingen kan één en ander worden gezegd. Ik kom daar straks nog op terug.

Het ontwerp bepaalt dat in het raadgevend comité van het federaal agentschap in ieder geval vertegenwoordigers van de gewesten en de gemeenschappen moeten worden opgenomen. Dit is geen wens, maar een verplichting. De minister zegt dat het raadgevend comité niet wettelijk zal zijn samengesteld als er geen vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten worden in opgenomen. Hier geldt hetzelfde principe, namelijk het autonomiebeginsel van de gewesten en de gemeenschappen. Ik weet wel, de idee leeft dat er een nieuwe regering is, de rechtstaat oud is, de beginselen oude politieke cultuur zijn, de Grondwet en de bijzondere wetten niet belangrijk zijn, maar er kunnen slechts bepaalde verplichtingen worden opgelegd aan de gewesten en de gemeenschappen als rekening wordt gehouden met het autonomiebeginsel van de deelstaten, dat enkel kan worden gevat in grondwettelijke bepalingen. Het is dan ook duidelijk dat hier een bijzondere meerderheid nodig is en dat het volgens artikel 77 van de Grondwet bicamerale materie betreft.

We hebben dit probleem in de commissie naar voren gebracht. We dienen onze amendementen opnieuw in omdat de antwoorden die terzake werden gegeven niet overtuigend zijn.

Hetzelfde geldt voor de bepalingen van het wetsontwerp waarbij de minister een reeks bijzondere bevoegdheden wordt toegekend om een aantal wettelijke bepalingen te wijzigen. Ik wil er niet in detail op terugkomen, ik verwijst hierbij naar het verslag. De minister geeft telkens een tactisch antwoord. Vroeger zou men zo iets oude politieke cultuur hebben genoemd. Volgens haar zullen de vijftien wetten waarvan blijkt dat ze bicamerale bepalingen bevatten, niet worden gewijzigd. Dat staat echter niet in het wetsontwerp. Het wetsontwerp geeft de minister volmacht vijftien wetten waarin een aantal bicamerale bepalingen vervat zijn, te wijzigen. Ik heb in de commissie uitvoerig toegelicht dat de materie die wij nu behandelen dan ook als bicameraal dient te worden beschouwd.

Ik ben er gelukkig mee dat er een nieuw grondwettelijkhof zal worden opgericht. Dat betekent dat de meerderheid het risico erkent dat bij het tot stand komen van de gewone wetgeving bepaalde fundamentele regels over het hoofd worden gezien, wat natuurlijk de juridische kwetsbaarheid

van die regels verhoogt.

De volmachtbesluiten die de minister binnen de haar toegekende bevoegdheden neemt, zijn in ieder geval juridisch meer aanvechtbaar dan de gewone wet. Dit creëert op zijn beurt een onduidelijkheid die een bijkomende hypotheek legt op de nieuwe wet. Waarom werd niet de voor de hand liggende oplossing gekozen en aanvaard dat, wanneer volmacht wordt gegeven wetten met een bicameraal karakter te wijzigen, de volmachtbepalingen eveneens een bicameraal karakter hebben?

Dan is er de taalwetgeving die in deze materie dient te worden toegepast. Toen daarover in de commissie een vraag werd gesteld, gaf dit aanleiding tot wat in het vroegere parlementaire jargon omschreven werd als *mouvements divers*. Nu eens werd geopperd dat de taalwetgeving niet van toepassing moet zijn, dan weer wel, waarna de minister concludeerde dat zij in ieder geval het taalevenwicht zal respecteren.

Er kan geen enkele twijfel over bestaan dat het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen onder de taalwetgeving valt. Het gaat immers om een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onderworpen is aan de toepassing van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Het Agentschap wordt ondergebracht in categorie A van deze wet, waardoor het, krachtens artikel 8, onder de rechtstreekse bevoegdheid valt van de minister van Volksgezondheid.

De openbare instellingen van categorie A zijn gedecentraliseerde openbare diensten. Het basiswerk inzake de toepassing van de taalwetgeving in bestuurszaken is dat van de gekende auteur Renard en is verschenen in de *Algemene Praktische Rechtsverzameling*. Hij schrijft: "Een gedecentraliseerde openbare dienst is een uitvoeringsdienst waaraan een zekere technische autonomie en zelfs rechtspersoonlijkheid wordt verleend. Hij heeft een eigen vermogen en een eigen financieel beheer. De zelfstandigheid van deze dienst wordt beperkt door de voogdij van de hogere overheid. Op deze gedecentraliseerde openbare dienst is de taalwetgeving in bestuurszaken van toepassing. Artikel 1 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de taal in bestuurszaken is klaar. Deze gecoördineerde wetten zijn toepasselijk ten eerste op de gecentraliseerde en de gedecentraliseerde openbare diensten van de staat..." Het gaat hier zowel om de bestaande als op de nog op te richten openbare diensten. Ik verwijst hiervoor naar de voorbereidende werkzaamheden van de taalwetgeving. Daarover gaat Renard aldus verder: "Uit de besprekingen in de Kamer en Senaat is gebleken dat de gedecentraliseerde diensten in ieder geval onder de taalwet vallen". In zijn groot werk *Het Belgisch Administratief Recht* schrijft de heer Mast in dezelfde zin: "De Koning is bij het bepalen van de personeelsformatie en het statuut van het personeel van de instellingen die onder de toepassing vallen van de wet van 16 maart 1954 ook gebonden door de wetsbepalingen met algemene strekking die de rechtstoestand van het personeel van de parastatale instellingen op een aantal punten hebben vastgelegd, onder meer de taalwetgeving in bestuurszaken." Er kan bijgevolg geen enkele twijfel over bestaan dat de taalwetgeving in bestuurszaken op het Agentschap van toepassing is.

Wat zijn nu de gevolgen van de toepassing van de taalwetgeving?

Overeenkomstig artikel 43 van de gecoördineerde taalwetten worden de ambtenaren van de diensten waarvan de werking het gehele land bestrijkt, verdeeld over taalkaders. De betrekkingen van de rang van directeur en hoger worden in principe in gelijke mate toegewezen. Voor de andere graden bepaalt de Koning het percentage betrekkingen dat aan het Nederlandse en het Franse kader dient te worden toegewezen, met inachtneming van het wezenlijk belang dat de Nederlandse en de Franse taalgebieden respectievelijk voor de dienst vertegenwoordigen.

De waarborgen van het taalkader, een van de grote verworvenheden van de taalwetgeving, houden in dat voor het tot stand komen van het taalkader een specifieke procedure moet worden nageleefd. Zo moet het koninklijk besluit tot vaststelling van de taalkaders vooraf aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht worden voorgelegd voor advies. Artikel 43, paragraaf 3 van de taalwetgeving spreekt over een op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste. Ik verwijst hier naar het arrest van de Raad van State van 5 juli 1991.

Tevens is de raadpleging van de erkende syndicale organisaties noodzakelijk. De adviezen van deze syndicale organisaties dienen aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht te worden bezorgd, opdat deze op wettige wijze haar advies kan uitbrengen.

De regering moet een gemotiveerd en gedetailleerd dossier opstellen waarin onder meer een overzicht wordt gegeven van de activiteiten van de diensten, vergezeld van relevante en recente cijfergegevens met betrekking tot het te verwachten werkvolume. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is er volgens de vaste rechtspraak immers toe gehouden bij de appreciatie van het werkvolume aan te geven welke criteria zij in overweging heeft genomen en te vermelden hoe zij op basis van de voorgelegde cijfergegevens haar advies heeft gegeven.

Opgemerkt dient te worden dat volgens de vaste rechtspraak van de Raad van State er geen benoemingen kunnen worden verricht zolang er geen taalkaders zijn. Ik verwijst in dit verband naar de arresten van 4 december 1980 en van 25 juni 1987. Dit is de kern van de vraag die ik in de commissie heb gesteld. Er wordt gepleit voor een snelle oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Ik heb mij tegen deze drogreden verzet. Aangezien er taalkaders moeten worden vastgelegd, het volume van de te verwachten werkzaamheden moet worden ingeschat en het advies van de vakorganisaties en van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht moet worden ingewonnen, is het evident dat van een onmiddellijke operationaliteit in de door de wet bedoelde vorm geen sprake kan zijn. Dit kan alleen wanneer de wettelijk voorgeschreven bepaling in het kader van de nieuwe politieke cultuur terzijde wordt geschoven en wanneer wordt geoordeeld dat wel tot benoemingen kan worden overgegaan hoewel het taalkader ontbreekt. Bij het personeel bestaat dienaangaande enige onrust. Ik verwijst naar de verklaringen van de heer Vanthemsche. Dit betekent dat alle benoemingen aanleiding kunnen geven tot verhaal bij de Raad van State, wat gezien de beginselen van behoorlijk bestuur op juridisch noch op

M. Jacques Santkin (PS). – Nos engagements ont été respectés. Sans précipitation, dans le calme et la sérénité, nous examinons aujourd'hui ce projet fort important en séance plénière. Je m'en réjouis à titre personnel, madame la ministre.

Le présent projet tend à centraliser le système de contrôle de la chaîne alimentaire dans une structure unique. Les consommateurs attendent avec impatience que le gouvernement prenne ses responsabilités en la matière, en mettant fin, notamment, au système de contrôle actuel dont la lourdeur n'est plus à démontrer. Tout, en effet, doit être entrepris afin d'éviter que des crises comme celle de la dioxine ne se reproduisent à l'avenir. Bien sûr, la garantie totale n'existe pas, mais je crois qu'en prenant les précautions utiles et en créant un organisme comme celui-ci, les risques seront sensiblement réduits.

Le groupe socialiste note avec satisfaction que le projet à l'étude met en place, conformément à la déclaration gouvernementale, une agence ayant une mission de contrôle avec, en point de mire, la protection de la santé du consommateur.

La mission principale de l'Agence est en effet de sauvegarder la sécurité de la chaîne alimentaire, ainsi que la qualité des aliments. Le gouvernement inscrit donc bien son action dans une optique de protection de la santé. Cet élément est pour nous extrêmement important. En fonction de souvenirs personnels de certaines épreuves que nous avons traversées voici quelque temps, je me réjouis vraiment du fait que l'on ait compris qu'en cette matière, c'est la santé publique qui doit primer. Par conséquent, c'est le ministre de la Santé publique qui doit être «à la manoeuvre».

Le projet met aussi en évidence la volonté très nette de lutter contre toute décision qui aboutirait à privilégier l'intérêt de certains producteurs malveillants au détriment de la santé humaine.

Nous approuvons également que l'Agence soit chargée exclusivement du contrôle de la chaîne alimentaire. En effet, elle ne pouvait raisonnablement être à la fois juge et partie. Les normes de sécurité alimentaire ne sont donc pas définies en son sein; cette tâche reste confiée à l'administration de la Santé publique.

(*M. Armand De Decker, président, prend place au fauteuil présidentiel.*)

En commission, je suis intervenu avec fermeté pour que l'on souligne le fait que les ministres de l'Agriculture et de la Santé publique étaient tous deux présents dans ce dossier et

politiek vlak wenselijk is.

Tot besluit resumeer ik mijn drie principiële opmerkingen. Ten eerste worden in een gewone wet bepalingen ingelast die de verhoudingen met de gewesten en de gemeenschappen betreffen, terwijl deze het onderwerp moeten uitmaken van een bijzondere wet. Voorts wordt aan de minister volmacht gegeven om wetten te wijzigen, waardoor sommige bepalingen van de wet bicameral zijn terwijl de wet als optioneel bicameral wordt gekwalificeerd. Ten slotte rijst de concrete vraag op welke wijze en wanneer het federaal agentschap operationeel zal zijn, rekening houdende met de taalwetverplichtingen die terzake moeten worden nageleefd.

Dé heer Jacques Santkin (PS). – *Dit ontwerp, dat op een serene manier werd behandeld, heeft tot doel de controle van de voedselketen in een enkele structuur te centraliseren om te vermijden dat zich nog crisissen als de dioxinecrisis voordoen.*

Mijn fractie stelt met voldoening vast dat een controleagentschap wordt opgericht dat in de eerste plaats tot doel heeft de voedselveiligheid en de kwaliteit van de voeding te garanderen. Het ontwerp wil ook voorkomen dat malafide producenten baat hebben bij bepaalde beslissingen. Wij vinden het goed dat het Agentschap alleen de controle van de voedselketen tot taak heeft en dat het vastleggen van de normen voor voedselveiligheid tot de bevoegdheid van de administratie van Volksgezondheid blijft behoren.

(Voorzitter: *de heer Armand De Decker.*)

In de commissie heb ik erop gewezen dat de ministers van Landbouw en van Volksgezondheid partners zijn in dit dossier en dezelfde politieke lijn verdedigen. Er moet namelijk een krachtig politiek signaal aan de bevolking gegeven worden om het vertrouwen te herstellen. In de praktijk zal het niet gemakkelijk zijn instanties die tot nog toe geheel onafhankelijk waren, voortaan te laten samenwerken. Ik reken op hun beroepseer om deze operatie te doen slagen.

Eens te meer pleit ik voor een goede coördinatie tussen het federale niveau en de gewesten en gemeenschappen, zowel tijdens de oprichtingsfase als nadien. De gewesten moeten rechtstreeks contact houden met het Agentschap opdat hun initiatieven niet in strijd zouden zijn met het algemene beleid op federaal niveau. Artikel 4 is precies ingegeven door de wil om geen afbreuk te doen aan de respectieve bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten.

Bovendien verheug ik mij over het feit dat de minister zich ertoe verbonden heeft rekening te houden met de bevindingen van de dioxinecommissie.

De overheden zullen de nodige middelen voor de goede werking van het Agentschap moeten vrijmaken. De actoren op het terrein en de bedrijven moeten een bijdrage leveren in de kosten van de nieuwe controles. Ook moet de bevolking worden ingelicht over wat het Agentschap juist inhoudt en vooral moet ze regelmatig op de hoogte worden gehouden over de werkzaamheden. Ze moet beseffen dat de les is begrepen en dat het vertrouwen kan worden hersteld.

Mijn fractie zal dit ontwerp goedkeuren. Ik pleit voor een snelle oprichting van het Agentschap. Het moet zijn taak onverwijd op zich kunnen nemen

qu'ils défendaient de surcroît la même ligne politique.

En fonction de l'expérience malheureuse que nous avons connue et d'autres éléments constatés dans d'autres matières, il fallait donner ce type de signal politique fort à l'adresse de l'opinion publique, car c'est pour le moins une donnée importante. Il est tout aussi essentiel de rétablir la confiance du citoyen dans le régime politique, dans sa responsabilité et dans les actes précis qu'il pose pour rencontrer les attentes de la population.

On doit pousser le raisonnement jusqu'aux services concernés sur le terrain. Certes, cela a été dit et répété en commission, il ne sera pas aisément de faire adopter les mêmes objectifs par des administrations différentes qui, pendant des années, ont travaillé indépendamment les unes des autres. Il ne sera pas plus aisément de les faire collaborer avec conviction pour atteindre ces objectifs. Mais, comme vous l'avez dit, madame la ministre, il s'agit de leur mission. Il faudra faire appel à la conscience professionnelle et au partage de l'objectif politique tel qu'il est défini. Nous espérons que tous les acteurs collaboreront, en parfaite coordination, afin que cette opération soit une réussite.

Ce n'est ni le premier ni le dernier dossier qui m'amène à plaider pour une nécessaire coordination entre la politique des régions et communautés et celle du pouvoir fédéral. Cette coordination doit absolument jouer au stade de la création de l'Agence. Vous nous avez d'ailleurs apporté, madame la ministre, des éléments d'information quant aux contacts qui ont été pris et aux positions adoptées par les différentes instances concernées. Cette coordination devra nécessairement se poursuivre quand l'Agence sera en activité.

Il est inutile de rappeler ici les différences concrètes et objectives existant dans notre pays en matière d'agriculture et d'industrie alimentaire. Il est donc absolument nécessaire que les régions restent en prise directe avec l'activité de cette agence. Je ne veux pas ici être catastrophiste et tirer un signal d'alarme mais je tiens à répéter, comme je l'ai dit en commission, qu'il faut absolument que les régions soient concernées par le fonctionnement de cette agence et soient convaincues qu'elle fonctionne bien. En effet, si ce n'était pas le cas, il est à craindre que des initiatives nouvelles soient prises par lesdites régions, ce qui ne serait pas un nouvel exemple de coordination et de recherche d'une politique globale en la matière au sein de notre pays. J'espère que l'on n'en arrivera pas là.

La disposition de l'article 4 relative à la concertation avec les communautés et les régions répond à ce souci. Elle a d'ailleurs été ajoutée au texte à la demande de la Chambre des représentants et elle est motivée par la volonté de ne pas porter atteinte aux compétences respectives des communautés et régions.

Je veux aussi me réjouir, madame la ministre, qu'en réponse à une question qui vous a été posée concernant les travaux de la commission d'enquête sur la dioxine, dont il est beaucoup question ces dernières heures, vous vous soyez engagée à prendre en compte les enseignements qui seront tirés de ces travaux et à les intégrer dans les textes devant encore être rédigés.

Enfin, je tiens à insister à nouveau sur le fait que les pouvoirs publics commettent une grave erreur si, après tous les

efforts consentis, avec raison, pour créer cette Agence, ils négligeaient de dégager les moyens suffisants pour assurer un fonctionnement optimal de cette nouvelle institution. Les modalités pratiques restent encore en partie à définir et je répète ce que j'ai dit en commission et que d'autres aussi ont souligné : dans un secteur tel que celui-là, je suis convaincu que les acteurs de terrain et les entreprises concernées doivent être « appelés à la cause » et être concernés par le coût des nouveaux contrôles mis en place par l'Agence, cela selon des modalités encore à définir.

Avant de quitter cette tribune, je voudrais encore insister, madame la ministre, sur l'absolue nécessité d'informer la population de ce qu'est réellement cette Agence, des missions qui lui seront dévolues et, mieux encore, d'expliquer régulièrement le travail accompli par l'Agence. De cette manière, l'opinion publique verra que l'on répond à ses préoccupations, que la leçon a porté et que l'Agence ne constitue pas un nouveau « machin » – comme on a pu le dire d'autres institutions – destiné à permettre de désigner un certain nombre de personnes. Il faudra démontrer que l'Agence est bien l'instrument attendu pour renforcer le contrôle et rétablir la confiance de l'opinion dans ce secteur en particulier.

En conclusion, vous l'aurez compris, je me réjouis au nom de mon groupe que ce projet fort important arrive au terme de la procédure parlementaire. Nous apporterons bien entendu nos suffrages à ce projet. Et je voudrais plaider une dernière fois pour que la mise en place de l'Agence se fasse le plus rapidement possible – mais sans précipitation – afin qu'elle se mette à la tâche très vite car le travail ne manque pas et il y a, au niveau de notre opinion publique, un capital confiance à regagner.

M. René Thissen (PSC). – Nous sommes invités à voter un projet de loi qui est un projet de loi de pouvoirs spéciaux : tous les ingrédients de cette technique législative se retrouvent en effet dans le projet de loi qui crée l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire.

Bien entendu, les circonstances exceptionnelles et la crise alimentaire qu'a connues la Belgique justifient, par leur gravité, que des mesures importantes soient prises. Il me paraît toutefois moins évident que la création de cette Agence se fasse dans une certaine précipitation, d'autant que ce genre de technique s'accorde très mal, me semble-t-il, avec la démocratie de participation pourtant présentée comme un des nouveaux chevaux de bataille du gouvernement.

Quoiqu'il en soit, l'organisation des travaux l'a démontré, nous ne pouvons que conclure à un manque d'intérêt pour la contribution que pourrait offrir le travail parlementaire, que ce soit dans le cadre de la commission d'enquête sur la crise de la dioxine ou dans celui de sa prérogative d'évocation.

En effet, tous les amendements, y compris ceux dont la pertinence était particulièrement évidente, ont été rejetés en commission des Affaires sociales – même ceux déposés par l'ancien ministre de la Santé.

On a également vu comment se sont déroulés les débats. Il a vraiment fallu exercer une pression maximale pour obtenir du gouvernement qu'il accepte de ne pas régler la discussion de ce projet en deux coups de cuiller à pot entre deux réunions. Je remercie en tout cas les collègues de la majorité qui ont fait

De heer René Thissen (PSC). – Dit ontwerp kent bijzondere bevoegdheden toe. De buitengewone omstandigheden van de voedselcrisis rechtvaardigen ingrijpende maatregelen, maar geen overhaasting. De participatieve democratie waarop de regering zo hamert, is ver weg. De debatten hebben aangetoond hoe weinig belang de regering aan de parlementaire werkzaamheden hecht. Alle amendementen werden in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden trouwens verworpen.

Parlementsleden van de meerderheid hebben er bij de regering moeten op aandringen dat het ontwerp werd besproken. Ik dank hen daarvoor.

De minister wou een krachtig signaal geven. Het ontwerp is ook niet meer dan een signaal.

Wij zijn het eens met de oprichting van een agentschap en met een rationeler gebruik van de middelen. Voor ons mag dit Agentschap afhangen van het departement van Volksgezondheid, op voorwaarde dat er nauw overleg plaatsvindt met de departementen van Landbouw, Economische Zaken en Ambtenarenzaken.

Volgens het ontwerp worden de vijf huidige organen in het Agentschap samengebracht, maar het ontwerp legt geen structuur vast en bepaalt niet wie met de controle wordt belast. Wordt dit een Staat binnen de Staat?

De externe controle zou door een Europees agentschap worden verricht. De oprichting hiervan zal echter nog lang

bloc avec ceux de l'opposition, non pas pour mener un débat d'opposition, mais pour permettre que la discussion puisse quand même se tenir dans des formes acceptables.

À cela, vous avez argumenté, madame la ministre, qu'il fallait aller vite et donner un signal fort à la population. Il faut bien ajouter que c'est à peu près la seule chose à laquelle peut se résumer ce projet : un signal. Il était peut-être particulièrement intéressant de donner des signaux pendant la trêve de nouvel an, tout comme l'a fait une autre personne concernant l'aviation.

Cela ne signifie pas que nous ne soyons pas d'accord sur le principe de la création d'une agence. Nous ne discutons pas, il est vrai, la nécessité d'une telle agence, un regroupement des forces, une concentration et une rationalisation des moyens qui sont à la disposition des pouvoirs publics pour essayer de gérer cette très importante problématique alimentaire. Nous sommes aussi d'accord sur le fait que cette agence dépende du ministre de la Santé publique. Il est vrai que ce sont les normes de santé publique qui doivent prévaloir sur toutes les autres, tout en insistant sur la nécessité d'une concertation approfondie avec d'autres organes, notamment les ministères de l'Agriculture, des Affaires économiques, de la Fonction publique, de manière à assurer un bon fonctionnement.

Il faut bien constater qu'aucune structure organisationnelle de l'Agence ne nous a été clairement exposée. Vous nous expliquez qu'il y aura un rassemblement des cinq instances de contrôle actuelles. Très bien. Cependant, ce rassemblement ne peut en aucun cas garantir quoi que ce soit ni à moyen ni à long termes. En effet, rien n'est prévu aujourd'hui pour contrôler le service de contrôle mis en place.

Je sais qu'il ne faut pas être redondant, mais je pense qu'il faut éviter d'avoir une agence qui, finalement, devienne presque un État dans l'État. Il me paraît donc important que des dispositions soient prises ou que des organes de contrôle soient mis en place pour vérifier le bon fonctionnement de cette agence.

En ce qui concerne le contrôle externe, vous ne nous garantissez rien, si ce n'est l'attente de la création d'une agence de ce type au niveau européen qui, comme vous le savez, ne pourra pratiquement pas voir le jour avant plusieurs années. Durant ce laps de temps, l'Agence risque d'être abandonnée à son propre sort, aucun contrôle n'étant prévu. Tant que le contrôle des services de contrôle ne sera pas différencié des services de contrôle proprement dits, vous ne pourrez évidemment pas garantir à nos concitoyens la protection de la chaîne alimentaire.

A contrario, il nous semble qu'un signal plus fort aurait été donné à la population en prévoyant une réforme en deux temps : en premier lieu, la création d'un contrôle des services de contrôle existants et, en deuxième lieu, un regroupement des services de contrôle de santé publique au sein d'un même organe.

Après vous avoir exposé d'emblée les motifs réels de notre désaccord quant à ce projet de loi, je vous ferai part de quelques observations sur certains points précis. Je ne parlerai pas de la philosophie du projet qui a déjà été largement commentée à la Chambre. En outre, le peu de considération que vous avez manifesté pour les travaux du Sénat m'invite à penser qu'il n'est pas nécessaire d'entrer vraiment dans une

op zich laten wachten. Inmiddels hebben wij geen enkele garantie met betrekking tot de reële controle van de voedselketen. Het ware beter geweest eerst de controle op de bestaande organen te organiseren en ze nadien samen te voegen.

Ik wil nog een klein aantal opmerkingen maken, want de regering hecht toch niet veel belang aan het advies van de parlementsleden.

Artikel 4 bevat slechts een opsomming van de taken. Dat zijn er te veel voor een enkele instantie. Er is wel bepaald dat sommige taken aan derden kunnen worden gedelegeerd. Ik begrijp dat voor de analyse van de risico's, maar voor het beheer ervan kan dit volgens mij niet. Bovendien lijkt de delegatie aan natuurlijke personen uitgesloten. Daardoor ziet men af van de belangrijke expertise van ongeveer 600 veeartsen.

De opdrachten zijn ook niet volledig. Het agentschap kent de erkenning toe en trekt ze in, maar kan ze niet schorsen. Dit kan in geval van crisis tot moeilijke situaties leiden. Wij dienen opnieuw een amendement in die zin in.

Het Agentschap zou een licht en soepel instrument moeten zijn. Er rijzen echter twee vragen. Hoe kan het Agentschap tegelijkertijd normen opstellen en de toepassing ervan controleren?

(Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.)

Als we bovendien niet weten wie de controle zal uitoefenen en als die controle losstaat van het Agentschap, hebben wij geen enkele operationele garantie, bijvoorbeeld over de wijze waarop de afvalstoffen worden gerecycled.

De reorganisatie van het controlesysteem op de voedselketen zou onvoorzien kosten met zich mee kunnen brengen. De grootste voorzichtigheid is hierbij geboden, want wanneer deze kosten op de sectoren, meer bepaald op de landbouwsector worden verhaald, zouden de consumenten aan het einde van de keten wel eens voor de zwaarste gevolgen kunnen opdraaien.

De Staat zou de extra kosten eventueel voor zijn rekening kunnen nemen, maar het ministerie van Landbouw heeft in het midden gelaten welke instanties hiervoor in aanmerking kunnen komen.

De gedelegeerd bestuurder zal uiteraard tweetalig moeten zijn, zo niet wordt de rol van zijn adjunct teruggebracht tot die van vertaler-tolk.

Ik wens te beklemtonen dat de consumenten zich in het raadgevend comité actief zullen inlaten met de problematiek van de voedselketen. De verplichting om in bepaalde gevallen het wetenschappelijk comité te raadplegen is positief, maar het ontbreken van een adviestermijn dreigt het wetgevingsproces af te remmen. Om dat te verhelpen heb ik een amendement ingediend.

Wij willen beslist een Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, maar er is geen sprake van urgentie. De terugwerkende kracht kan moeilijk worden bepleit voor een wet die pas over achttien maanden in werking treedt. Wij zullen een amendement in die zin indienen.

réflexion approfondie sur le sujet. Je m'en tiendrai donc à quelques points plus spécifiques.

Tout d'abord, en ce qui concerne les missions et les objectifs de l'Agence, l'article 4 du projet dresse une énumération des missions, sans organisation structurelle ou, si vous préférez, sans savoir exactement qui fait quoi. Pour être efficace, l'Agence ne peut, en tant que seule entité juridique, procéder à des missions aussi différentes que le contrôle, l'examen et l'expertise des produits en même temps que la surveillance du respect de la législation, l'élaboration d'avis, l'octroi des agréments et même la politique de prévention. Vous l'avez d'ailleurs bien compris puisque vous avez confié certaines tâches de l'Agence à des tiers.

Cependant, cette délégation risque de semer la confusion. Si on peut en effet concevoir que, pour l'analyse du risque, le recours à des tiers puisse s'avérer efficace, dans le cas de la gestion des risques, nous ne pouvons vous suivre en raison de la confusion des responsabilités.

J'en viens à la question des tiers. Le rapport de la Chambre – peut-être avez-vous donné la réponse, madame la ministre, mais je n'étais pas présent, et je vous pose donc à nouveau la question – faisait état d'institutions publiques et privées mais ne faisait pas référence aux personnes physiques. Autrement dit, quand vous parlez de tiers, vous excluez notamment les 600 vétérinaires indépendants qui œuvrent aujourd'hui au contrôle de la chaîne alimentaire et dont le rôle d'expertise ne peut certainement pas être négligé ou éliminé.

Enfin, les missions que vous confiez à l'Agence ne sont pas complètes. En effet, cette dernière sera compétente pour l'octroi et le retrait d'agréments ; très opportunément, l'ancien ministre de la Santé publique vous a interpellée à ce sujet. L'absence de mention explicite d'une possibilité de suspendre un agrément peut mettre les autorités dans une position particulièrement difficile en période de crise. En effet, ce type d'instrument nuancé peut très souvent se révéler utile. Votre refus de concéder la moindre modification au texte relève encore une fois du manque d'intérêt pour l'apport du travail parlementaire, fût-il de la majorité ou de qualité «ex-ministérielle». J'ai donc à nouveau déposé des amendements dans l'espoir qu'entre-temps, vous ayez eu l'occasion de réfléchir et, éventuellement, essayé d'élaborer un meilleur texte de loi.

J'en reviens à l'importance que nous accordons à la nécessité de faire la distinction entre, d'une part, les missions d'élaboration des normes et, d'autre part, les missions de contrôle. Notre vision de cette Agence est la création d'une structure légère et souple qui apporte un plus au consommateur.

À propos de cette vision, je voudrais vous rappeler les propos tenus par le député VLD, M. Pierre Lano, qui, en commission de l'Agriculture de la Chambre, n'a pas hésité à mettre en garde le gouvernement en s'exprimant ainsi : «En assignant un large éventail d'objectifs à l'Agence, on risque de mettre en place une structure tellement vaste qu'elle pourrait s'avérer contre-productive. L'objectif ne peut toutefois pas être de créer un nouveau mastodonte institutionnel qui serait incapable de réaliser certaines missions ambitieuses.»

Il faut donc constater que, même au niveau de la majorité et à

Wij zullen eveneens een amendement indienen om de wet in werking te laten treden op 1 februari 2000. Het lijkt ons niet raadzaam met terugwerkende kracht te legifereren.

Tot besluit kunnen wij ons, hoewel iedereen het erover eens is dat wij de veiligheid van ons voedsel moeten garanderen, niet onverdeeld tevreden verklaren. Het ontbreken van een constructieve dialoog hierover is trouwens geen goed voorteken.

Men kan zich ook vragen stellen over de evocatie. Wij vonden dit een schijndebat. Wij kunnen dan ook niet voor dit ontwerp stemmen.

divers titres, il existe certains tiraillements.

Pour exécuter sa mission, l'Agence doit remplir le rôle de contrôle des services existants et futurs et s'assurer que les services de contrôle respectent et observent les procédures de contrôle.

Elle doit également assurer un rôle normatif dans le respect et le cadre de la législation en vigueur. En d'autres termes, elle doit aider et collaborer à l'élaboration de la réglementation des normes fédérales.

Elle doit pour cela être un organisme doté de compétences scientifiques multidisciplinaires de haut niveau, faisant autorité sur les plans national et international. À ce titre, elle doit être compétente sur le plan de l'analyse et de la gestion du risque afin de prévenir toute contamination et offrir au consommateur l'information la plus objective.

Enfin, dans sa mission de prévention du risque, l'Agence doit jouer un rôle moteur auprès des secteurs dans l'incitation à l'autocontrôle.

Deux questions fondamentales restent, me semble-t-il, sans réponse : qui va effectivement contrôler et quel sera l'objet du contrôle ?

À cela, vous dites qu'il s'agit ici d'un transfert de l'ensemble des services dès lors qu'ils ont pour objectif la protection de la santé publique. Fort bien !

(*M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.*)

Cependant, compte tenu du fait qu'aucune concertation n'a été menée avec les administrations concernées ou avec le personnel proprement dit et qu'aucun accord de coopération avec les Régions n'a été conclu – comme l'a dit M. Santkin –, vous ne pouvez offrir aucune garantie aux consommateurs, ni sur le fonctionnement opérationnel de l'Agence ni sur la qualité du recyclage des déchets et leur réintégration dans la chaîne alimentaire.

J'en viens maintenant au problème du financement de l'Agence.

L'exposé des motifs est clair quant à la neutralité budgétaire de cette réorganisation des services publics. Cependant, comme vous l'avez d'ailleurs reconnu, il est évident qu'une telle opération pourrait générer des coûts que l'on ne peut prévoir aujourd'hui. Le problème est de savoir si, pour assurer la neutralité budgétaire, vous envisagez de répercuter ces coûts sur les secteurs. Si tel était le cas, nous vous inciterions à la plus grande prudence, notamment en ce qui concerne le secteur de l'agriculture. En effet, si les secteurs concernés devaient contribuer davantage au financement de l'Agence, cela ne ferait qu'accentuer les distorsions de concurrence existantes pour nos entreprises au risque de pénaliser le consommateur qui, se trouvant au bout de la chaîne alimentaire, supporterait cet impôt déguisé répercuté inévitablement sur les prix de vente.

À cet égard, le chef de groupe PRL-FDF-MCC de la majorité a indiqué que les surcoûts budgétaires éventuels devraient être pris en compte par le budget de l'État.

La réponse du ministre de l'Agriculture à cette question était plus mitigée. À mon sens, il n'a d'ailleurs pas répondu. Je

voudrais que vous redéfinissiez les interventions de chacun en la matière.

En ce qui concerne l'administrateur délégué, nous ne pouvons évidemment pas non plus accepter la proposition qui a été faite. Il est en effet impensable que cet administrateur délégué – que vous choisirez compétent, nous n'en doutons pas – ne soit pas bilingue et qu'il se voit dès lors adjoindre une personne, non pas parce que cette fonction exige de trop importantes responsabilités sur les plans fédéral et international, mais bien parce qu'il faudrait compenser son unilinguisme. Le rôle de l'adjoint se limiterait à celui d'un traducteur ou d'un interprète. Je pense que les moyens financiers de l'État ou de l'Agence pourraient être mieux utilisés.

Nous voulons tout de même souligner l'effort d'implication des consommateurs dans cette vision de la gestion de la sécurité alimentaire grâce à leur représentation au sein du comité consultatif et à la création d'un point de contact ouvert au public. Nous nous réjouissons également que la ministre nous ait assuré qu'une attention particulière sera portée au poids de cette représentation au sein du comité consultatif face au lobbying des secteurs.

Un autre point positif selon nous réside dans l'obligation de consulter le comité scientifique sur tous les projets de réglementation en la matière. Il faut cependant regretter l'absence d'un délai imposé pour rendre ces avis. Je me réfère à nouveau à une proposition formulée par l'ancien ministre de la Santé publique indiquant que l'absence d'avis ne devait pas pouvoir être utilisée à des fins dilatoires, bloquant ainsi le processus législatif.

Cette idée est excellente et j'ai donc déposé un amendement dans ce sens.

En conclusion, nous voulons une agence pour la sécurité alimentaire. C'est effectivement une priorité mais pas une urgence absolue. En tout cas, utiliser l'effet rétroactif pour une loi qui, de toute manière, ne sera pas applicable avant dix-huit mois ne se justifie pas.

Vous avez voulu donner un signal en créant très rapidement cette Agence alimentaire... À cet égard, il serait bon de préciser votre refus de voir persister d'anciennes pratiques, telle la rétroactivité, rejetée de manière unanime par les citoyens.

Quoi qu'il en soit, notre objectif n'est certainement pas de ralentir le processus. Dès lors, nous déposerons un amendement proposant que la nouvelle loi entre en vigueur dès le premier février 2000.

Vous comprendrez, compte tenu de toutes ces remarques, que nous ne pouvons exprimer notre satisfaction, nonobstant le fait que nous adhérons au principe de garantie de la sécurité alimentaire. En effet, la forme utilisée, le manque d'écoute et le dialogue purement formel qui s'est instauré entre le gouvernement et le parlement n'augurent rien de bon. Il conviendra sans aucun doute de s'interroger sur l'opportunité institutionnelle de maintenir la procédure d'évocation dans l'hypothèse où elle se révélerait à l'avenir aussi peu constructive que la discussion relative à la mise en place de cette Agence alimentaire. Il revenait au Sénat d'approfondir la réflexion et de compléter le projet dans la sérénité. Or, nous

avons assisté à une parodie de débat. Par conséquent, nous ne pourrons nous prononcer positivement sur ce projet .

Mme Mimi Kestelijn-Sierens (VLD). – *Il est évident que c'est la crise de la dioxine qui a donné lieu à la création de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire.*

Il s'agit d'une loi-cadre. Il n'était donc pas nécessaire d'attendre les conclusions de la commission sur la dioxine de la Chambre. La ministre a d'ailleurs promis de tenir compte des recommandations de cette commission lors de l'élaboration des arrêtés d'exécution.

La rapidité avec laquelle ce projet est traité n'est pas sans rapport avec les atermoiements du passé. La sous-commission présidée par le député CVP Brouns, qui s'est penchée sur la problème de la fraude dans le secteur de la viande, avait déjà exigé la démission du ministre Colla. Les recommandations de cette sous-commission ont constitué une part essentielle des recommandations de la commission d'enquête actuelle et peuvent servir de base de départ pour l'Agence.

L'Agence a pour objectif de restaurer la confiance des citoyens et de l'Europe dans la qualité de l'alimentation. Nous espérons que cette initiative pourra servir de source d'inspiration en vue de la création d'une agence européenne. Cette Agence n'est cependant pas pour demain. Quoi qu'il en soit, un interaction constructive entre les deux Agences sera indispensable.

La mise en place de l'Agence ne suffit pas. Les pouvoirs publics doivent en effet pouvoir s'appuyer sur le sens des responsabilités de l'ensemble du secteur. Un contrôle intégral de la chaîne n'est jamais absolu. Le système actuel Sanitel est une base de départ importante. Nous devons opter pour les systèmes les plus avancés.

L'Agence sera aussi compétente pour l'octroi de licences. Elle devrait aussi pouvoir octroyer des labels de qualité. Le projet porte sur une série de produits mais ne dit rien du contrôle du tabac ou de certains cosmétiques administrés par voie orale. L'Agence disposera-t-elle de pouvoirs de police ? Pourra-t-elle infliger des amendes ?

Il ne sera pas simple de rassembler certains services qui n'ont pas toujours collaboré de manière optimale par le passé. Or, il ne peut s'agir de se limiter à la création d'une agence qui chapeaute le tout. Un certain nombre de personnes s'inquiètent des réformes fondamentales. L'intégration doit se faire en concertation avec les services concernés. À cet égard, le statut du personnel est important. On ne peut davantage exclure la collaboration avec certains acteurs du privé.

L'Agence devra être dirigée par une personnalité forte et compétente. Le bilinguisme devra être exigé pour les fonctions dirigeantes. On demandera aux fonctionnaires et aux contractuels de faire preuve d'ouverture. Il faudra également améliorer le statut et les conditions de travail des vétérinaires.

(M. Armand De Decker, président, prend place au fauteuil présidentiel.)

Il convient de prêter attention au fonctionnement des comités scientifique et consultatif. Leur composition doit être

Mevrouw Mimi Kestelijn-Sierens (VLD). – Conform het regeerakkoord ligt vandaag het wetsontwerp houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen ter stemming. Onder het toezicht van de minister van Volksgezondheid moet het Agentschap instaan voor de controle op de volledige voedselketen. Ik trap een open deur in als ik zeg dat dit Agentschap een uitvloeisel is van de dioxinecrisis.

Die acute toestand was een zoveelste symptoom van een chronische ziekte die al enkele jaren aansleept en die zich herhaaldelijk heeft gemanifesteerd. Ik denk aan de hormonenfraude, het overdadig gebruik van antibiotica in de varkens- en kippenkweek of het geknoei met Brits rundvlees. De jongste crisis was dan ook de figuurlijke druppel die de emmer heeft doen overlopen en ze heeft de nieuwe regering aangezet tot snelle actie.

Volgens sommigen zou de regering te snel ageren en zou ze er beter aan doen de aanbevelingen van de dioxinecommissie in de Kamer af te wachten. Maar hoeft dat echt? De regering heeft immers gekozen voor een kaderwet. De minister heeft er zich bovendien toe geëngageerd om bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten rekening te houden met de aanbevelingen van de dioxinecommissie. Ik wens de minister daaraan vandaag explicet te herinneren.

De kritiek op de overhaaste aanpak van de regering roept echter nog andere bedenkingen op. De spoed van vandaag is immers het rechtstreekse gevolg van het getalm in het verleden. Reeds jaren is bekend dat er zich bij de voedselcontrole structurele problemen voordoen. Terzake werden diverse studies en audits uitgevoerd en einde vorig jaar heeft de subcommissie inzake vleesfraude zelfs een volwaardig rapport met aanbevelingen gepresenteerd. Dat alles neemt niet weg dat er geen structurele maatregelen waren genomen.

Dankzij het vele werk dat inzonderheid door de subcommissie inzake vleesfraude werd geleverd – in die commissie heeft de VLD-fractie vanuit de oppositie overigens een meer dan constructieve bijdrage gehad – is dit wetsontwerp niet de lege doos geworden die sommige critasters in deze kaderwet menen te herkennen.

De oprichting van het Agentschap is een noodzakelijke voorwaarde voor het herstellen van de vertrouwensrelatie van de Belgische overheid met Europa en vooral met de eigen burgers. Hopelijk mag het Belgische agentschap inspirerend werken voor de oprichting van het Europese agentschap, dat evenwel pas tegen het einde van het jaar 2002 mag worden verwacht.

In de gegeven omstandigheden lijkt het erop dat Europa zal opteren voor een adviserende instantie met een relatief lichte structuur. Het Europese agentschap wordt dus niet het equivalent van de American Food and Drug Administration. Consumentenbescherming blijft vandaag en morgen een belangrijke verantwoordelijkheid voor de lidstaten. Niettemin moet Europa vandaag werk maken van de oprichting van een overkoepelende instantie die de voedselveiligheid in heel de Unie moet helpen waarborgen.

équilibrée. Nous avons même pensé un moment ne créer qu'un seul comité afin d'en garantir le bon fonctionnement. Il doit en outre s'agir d'un organe pouvant répondre aux demandes d'information ainsi qu'aux remarques et plaintes des citoyens. Il faut par ailleurs veiller à une communication efficace entre les différents services.

Des contrôles devront pouvoir être effectués sur le terrain par des organismes privés ou publics agréés. Ceux-ci devront travailler selon les mêmes normes que les instituts de contrôle des appareils dangereux. Il convient également d'encourager l'autocontrôle des secteurs concernés. La responsabilité finale revient à la ministre de la Santé publique, qui exerce la tutelle sur le personnel.

À long terme, il faudra établir un Code de Santé publique. Les citoyens pourront ainsi s'appuyer sur un aperçu complet de la législation.

La mise sur pied de l'Agence exigera encore beaucoup de travail. Nous ne pouvons cependant pas nous dérober à ce défi.

De Europese markten vormen één binnenmarkt. Het handelsverkeer wordt er met de dag intensiever. Samenwerking in Europees verband is dan ook essentieel. Zodra beide agentschappen werkzaam zullen zijn, wordt een constructieve wisselwerking een absolute noodzaak.

Snelheid is belangrijk, maar mag geen doel op zich zijn. Het doel is de oprichting van een onafhankelijk agentschap dat zich rationeel moet toespitzen op risicoanalyse en risicobeheer.

Door het voortouw te nemen bij de uitbouw van een voedselagentschap geeft België een belangrijk signaal. Dit initiatief volstaat echter niet. Het is bovendien een evolutief proces, waarbij de overheid ook een beroep zal moeten doen op de verantwoordelijkheidszin en de medewerking van heel de sector en van elke schakel in de voedselketen.

Ofschoon bijvoorbeeld ook de farmaceutische inspectie betrokken partij is, kan men er niet omheen dat vandaag vooral wordt gesproken over de vleescontrole en de grondstoffen. In het licht van de dioxinecrisis en van de meest bekende problemen ligt dat voor de hand.

Met de oprichting van een voedselagentschap beoogt men de bewaking van de hele voedselketen. Integrale ketenbewaking is beter bekend onder de boutade "van de riek tot de vork" of "from stable to table". Een dergelijk controlesysteem mag natuurlijk niet als absoluut worden aangezien: traceren om te traceren kan niet de bedoeling zijn. In een aantal gevallen is dat ook geen praktische oplossing. Er wordt geopteerd voor een realistische en haalbare benadering. Voor de implementatie wordt uitgegaan van het bestaande Sanitelsysteem. Vanuit operationeel standpunt dient te worden gekozen voor de meest geavanceerde systemen. Het gebruik van stempels is enigszins achterhaald en men zou beter nieuwe, niet te vervalsen attesten invoeren, die een goede tracing waarborgen.

We hebben ook enkele suggesties met betrekking tot de bevoegdheden van het Agentschap. Buiten zijn opdrachten van controle op de voedselproducten en de goederenbehandeling in alle stadia van de voedselketen, het verspreiden van informatie en het verstrekken van adviezen, verleent het Agentschap ook erkenningen en vergunningen. We menen dat deze laatste taak moet worden aangevuld met bevoegdheden inzake het labelen en kwaliteitskeurmerken. Dan staat het Agentschap nog zichtbaarder ten dienste van de bevolking en beantwoordt het aan de steeds groeiende behoefte van de bewuste gebruiker.

Het wetsontwerp bepaalt het toepassingsgebied in een limitatieve lijst van producten, zoals vlees en viswaren, groenten en fruit, geneesmiddelen voor dieren en mensen, pesticiden enzovoort. Toch blijft een aantal consumptiegoederen in een grijze zone. Wat met tabakswaren en bepaalde cosmetica-producten die oraal worden gebruikt? Hoe staat het met afvalstoffen die tot nieuwe grondstoffen worden herwerkt? Als het juridisch statuut *a priori* wordt vastgelegd, kunnen ondermijnende crisissen met rechtsonzekerheid als gevolg worden vermeden.

Voorts menen we dat het Agentschap afdoende sancties moet kunnen treffen als het op een efficiënte manier de verplichtingen wil laten naleven die het krachtens de wetgeving ter bevordering van de voedselveiligheid oplegt.

Meteen rijst de vraag naar de politieke bevoegdheden van het Agentschap. Welke boetes kan het opleggen en over welke dwangmaatregelen beschikt het?

Wat de organisatie en de structuur betreft, is het inderdaad geen sinecure om een aantal inspectiediensten te integreren die alle hun eigen zeden en personeelsstatuten hebben. Sommige diensten hebben in het verleden niet altijd optimaal met elkaar samengewerkt en in sommige gevallen hebben ze zelfs een ongezonde concurrentiestrijd gevoerd. We spreken over integratie omdat het niet de bedoeling is een agentschap op te richten dat slechts een koepel zou zijn boven de bestaande diensten. Het is inherent aan fundamentele herstructureringen dat een aantal diensten en personen in onzekerheid verkeert en bijgevolg de geplande hervormingen met de nodige argwaan en sceptis tegemoet ziet. Gelet op de verschillende belangen en visies, lijkt het ons raadzaam dat de integratie verloopt in overleg met de betrokken diensten. Er moet worden vermeden dat het Agentschap onder een slecht gesternte zou van start gaan vanwege tegenwerking of een gebrek aan medewerking van de betrokken diensten. Het personeelsstatuut is hierbij ongetwijfeld een gevoelig punt.

Het bewaken van de volksgezondheid is een taak voor de overheid. Dat sluit evenwel niet uit dat de betrokken sectoren en bepaalde privé-actoren actief worden ingeschakeld. Daardoor kan een logge mastodontstructuur worden voorkomen.

Bij de oprichting van een belangrijk instituut als het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen is een sterke en deskundige leiding, die door de overheid op een voldoende soepele manier moet kunnen worden vervangen of bijgestuurd als ze niet voldoet, zeer belangrijk. We dringen ook aan op een zeer grondige screening van de kwaliteiten van de gedelegeerd bestuurder. Gelet op het grote aandeel van Vlaanderen in de voedselproductie en de intensieve landbouw, maar vooral gelet op het feit dat het om een federale instelling gaat, menen we dat de leiding van het Agentschap beide landstalen moet kennen.

De ambtenaren en het contractuele personeel zullen hun taken moeten vervullen met in het achterhoofd het idee dat hun zin voor openheid en samenwerking uiterst belangrijk is voor een instelling die juist is opgericht met het oog op een geïntegreerde coördinatie van oorspronkelijk uiteenlopende diensten. Ik geef het voorbeeld van dierenartsen met opdracht. Zij stellen zich vragen over het voortbestaan van hun functie en vragen zich af of ze hun keuropdracht nog kunnen cumuleren met hun dierengeneeskundige activiteiten binnen het kader van een privé-praktijk. Als blijkt dat zij een belangrijke functie hebben – en tot nog toe wijst niets op het tegendeel – moet ook voor hen een plaats in het Agentschap zijn weggelegd. Wel moet rekening worden gehouden met de aanbeveling van de subcommissie inzake vleesfraude waarin wordt gepleit voor een snelle definitie van hun zelfstandigenstatuut met rechten en plichten en de verbetering van hun werkomstandigheden.

(*Voorzitter: de heer Armand De Decker.*)

De oprichting van een raadgevend en een wetenschappelijk comité is een goede zaak. Er moet echter voor worden gezorgd dat beide comités effectief functioneren. Een evenwichtige samenstelling met gemotiveerde en zeer

deskundige personen kan hiertoe een eerste aanzet zijn. De aanwezigheid van wetenschappers in het raadgevend comité zal niet alleen de normstelling ten goede komen, maar zal ook mogelijk maken dat wetenschappelijk onderbouwde adviezen worden uitgebracht.

Met betrekking tot de oprichting van een raadgevend en wetenschappelijk comité verheel ik niet dat wij met het oog op efficiëntie de oprichting van maar een enkel comité hebben overwogen.

Naar het grote publiek toe moet het Agentschap een lage drempel hebben. Het Agentschap is zo omvangrijk dat er een centraal aanspreekpunt voor de burger moet komen, waar hij terecht kan voor informatie, bedenkingen en eventuele klachten. Het verheugt me dat het initieel wetsontwerp terzake in de Kamer werd geadviseerd. Het meldpunt betekent een belangrijk element in de consumentenbescherming.

Voor de werking zijn zowel transparantie als efficiëntie belangrijk. Het Agentschap moet transparant zijn, zowel naar de politieke en administratieve overheden als naar de sectoren en de consument.

Bij de oprichting van het Agentschap moet een structuur worden uitgebouwd, die effectief werkt. Er moet een structuur worden gecreëerd waarbij voor elk onderdeel de bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk worden omschreven zonder dat zulks tot versnippering van verantwoordelijkheden leidt. Ervaring heeft ons geleerd dat het belangrijk is dat de communicatie tussen de diverse diensten op een correcte manier verloopt. In dezen moet vooral zorg worden gedragen voor het simpel, maar niet altijd vanzelfsprekend principe dat een vraag een antwoord behoeft.

Een belangrijke taak van het Agentschap is de controle op de controle. Indien men een integrale kwaliteitscontrole wil waarborgen, moet het mogelijk zijn controles op het veld op te dragen aan erkende externe organismen van privé- of publiekrechtelijke aard. Die instellingen zullen moeten werken volgens kwaliteitscriteria die hun door de overheid worden opgelegd, te vergelijken met de instellingen die belast zijn met het toezicht op de gevaarlijke toestellen. De controleopdracht ligt dus niet alleen bij de overheid.

Inspelend op een tendens die al enkele jaren bestaat, moet er werk worden gemaakt van autocontrole door de betrokken sectoren. Het voorbeeld van de kalversector kan hierbij inspirerend werken. Autocontrole moet wel worden gekoppeld aan het concept van de optie voor een integrale ketenbewaking.

De eindaansprakelijkheid berust bij de minister van Volksgezondheid, die een hiërarchisch toezicht uitoefent op het personeel van het Agentschap. De minister en ook de hele regering staan borg voor het goed functioneren van het Agentschap. Zij zijn onderworpen aan de parlementaire controle.

In het verlengde van de wet tot oprichting van het federaal agentschap zou op langere termijn een codex Volksgezondheid kunnen worden uitgewerkt, waardoor de consument en de betrokken sectoren niet alleen gebruik kunnen maken van het meldpunt van het Agentschap, maar ook een volledig overzicht van de wetgeving krijgen.

M. Jean-Marie Happart (PS). – On dit bien souvent que «l'enfer est pavé de bonnes intentions». J'espère que tel ne sera pas le cas en ce qui concerne l'Agence !

Je suis quelque peu sceptique quant à la finalité de celle-ci. En effet, j'ai toujours en mémoire la crise de la dioxine au cours de laquelle je suis porté à croire que votre administration de la Santé publique a, d'une certaine façon, manqué de fermeté ou a exercé un contrôle insuffisant. Dès lors, je me pose la question de savoir si l'Agence aura une plus grande indépendance et fera davantage preuve de fermeté et d'une plus grande capacité de contrôle que votre administration.

Par ailleurs, je signale que la Région wallonne a, voici une dizaine d'années, créé par décret un dispositif en matière de traçabilité alimentaire, permettant de contrôler la chaîne alimentaire, de manière volontaire, de la fourche à la fourchette, c'est-à-dire du début jusqu'à la fin. M. Santkin vous a posé des questions à ce sujet. Pour ma part, je ne puis que vous inviter à aller voir ce qui se fait en Wallonie depuis dix ans, à en prendre bonne note et, en tout cas, à associer le gouvernement wallon à vos travaux et à la création de cette agence. En effet, l'expérience menée en Wallonie est utile, selon moi; de manière générale, elle fonctionne bien; elle a fait ses preuves durant la crise de la dioxine ou celle de la vache folle et a permis d'améliorer sensiblement la sécurité de la chaîne alimentaire et de la filière agricole en Wallonie.

Madame la ministre, je tenais simplement à vous rappeler, en quelques mots, le travail réalisé en Wallonie afin que vous en teniez compte.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – L'objectif poursuivi avec la création de l'Agence est la mise en place d'une politique intégrée de prévention en matière de qualité alimentaire. L'Agence doit non seulement réagir aux problèmes qui se posent dans le secteur, mais aussi devancer les problèmes qui pourraient encore survenir.

La commission d'enquête sur la crise de la dioxine de la Chambre a clairement montré que le manque de communication était l'une des causes principales de la crise. Je ne comprends donc pas pourquoi certains plaident en faveur du maintien des organes existants.

La collaboration entre les instances fédérales et les institutions régionales ne change rien à la répartition actuelle des compétences entre les deux niveaux. En outre, les procédures de concertation formelles entre le gouvernement fédéral et les gouvernements régionaux sont respectées.

(M. Jean-Marie Happart, vice-président, prend place au fauteuil présidentiel.)

J'ai accepté un amendement déposé à la Chambre visant à ajouter, à l'article 4, un sexto portant sur la concertation avec les régions et les communautés. Cela ne crée aucun

Niemand zal ontkennen dat de inwerkingtreding van het Agentschap nog heel wat voeten in de aarde zal hebben. De uitdaging is er en moet worden aangegaan, in eerste instantie door een kortetermijnbeleid en vervolgens door een geleidelijke implementatie van de wetgeving via de uitvoeringsbesluiten maar met respect voor de aanbevelingen van de onderzoekscommissie.

De heer Jean-Marie Happart (PS). – Men zegt dat de weg naar de hel geplaveid is met goede voornemens. Ik hoop dat dit niet het geval zal zijn met het Agentschap. Toch blijf ik sceptisch over het nut ervan. Tijdens de dioxinecrisis is de administratie van Volksgezondheid niet krachtdadig genoeg opgetreden. Zal het Agentschap de toestand beter onder controle hebben dan uw administratie?

Een tiental jaren geleden heeft men in het Waalse gewest een systeem van traceerbaarheid van de voedingsmiddelen opgezet waardoor controle mogelijk is van de riek tot de vork. Ik nodig u uit om de verantwoordelijken voor dat systeem bij de oprichting van het Agentschap te betrekken. Zij hebben hun sporen verdienend en zorgden voor een kwaliteitsverbetering in de voedingssector.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Vandaag ronden we de parlementaire debatten over een wettelijke basis voor het Federaal Agentschap af.

Het is vooral de bedoeling om op federaal niveau, met eerbiediging van de bestaande bevoegdheden en autonomie, een agentschap op te richten dat in de toekomst in staat moet zijn sneller problemen te detecteren. Er komt een wetenschappelijk comité dat de uitdrukkelijke opdracht krijgt niet alleen te reageren op problemen die worden gesignaleerd, maar ook om middelen uit te werken die problemen in de voedselketen kunnen voorkomen. Dankzij dit comité kan de regering een vooruitziend en geïntegreerd beleid voeren.

Een van de belangrijkste conclusies van de dioxinecommissie, die trouwens al enkele voorlopige aanbevelingen heeft geformuleerd die bij de besprekking van het wetsontwerp in de Senaat uitvoerig aan bod zijn gekomen, is dat de samenwerking tussen de verschillende bevoegde diensten wel erg gebrekkig is.

In dat opzicht verwonderen mij de opmerkingen van de heer Thissen, die pleit voor het in stand houden van de huidige structuur inzake inspectie en controle. Hij stelt voor er een

nouveau droit, ni pour les régions ni pour les communautés. Cependant, par respect pour la répartition des compétences, cette concertation aura lieu.

Par ailleurs, l'article 7 prévoit que des représentants des régions notamment seront impliqués dans le fonctionnement du comité consultatif. Cette condition doit être remplie sous peine de nullité. Le Conseil d'État n'a d'ailleurs fait aucune observation à ce sujet.

overkoepelende dienst aan toe te voegen. Als we voor dat model kiezen, komt de geïntegreerde samenwerking tussen de controle- en inspectiediensten er nooit. In tegenstelling tot een aantal voorstellen, houdt dit wetsontwerp daar wel degelijk rekening mee. Tegelijkertijd vragen dezelfde personen rekening te houden met het reflectiemateriaal dat uit de dioxinecommissie komt. Dat is toch een contradictie van formaat!

Een tweede opmerking die in dit debat werd geformuleerd, heeft, zowel op het politieke als op het juridische vlak, betrekking op de samenwerking tussen de federale staat en de gewesten, die ook een aantal bevoegdheden hebben inzake de beveiliging van de voedselketen.

In dat opzicht wens ik de heren Santkin, Happart en Vandenberghe erop te wijzen dat het wetsontwerp niets wijzigt aan de bestaande verdeling van de bevoegdheden tussen het federale niveau en de gewesten en gemeenschappen. Als we dat wel zouden doen, zouden we immers sleutelen aan een institutioneel mechanisme en daarvoor moeten specifieke spelregels worden nageleefd. Ik denk in de eerste plaats aan een bijzondere meerderheid.

De noodzakelijke, strikt geregelde formele overlegprocedure is ten volle gerespecteerd. Concreet betekent dit dat de Vlaamse, Waalse en Brusselse regeringen, na onderzoek in hun respectieve ministerraden, hun fiat hebben gegeven. De tekst van het ontwerp is pas na die goedkeuring, in de federale ministerraad aangenomen.

(*Voorzitter: de heer Jean-Marie Happart, ondervoorzitter.*)

Ik ben in de Kamer ingegaan op een amendement dat in artikel 4, 6°, toevoegt "in overleg met gewesten en gemeenschappen", om duidelijk te stellen dat de gewestbevoegdheden die zeer nauw aansluiten bij de activiteiten die het Agentschap zal uitoefenen, worden gerespecteerd. Dat creëert evenwel geen enkel nieuw recht voor gewesten of gemeenschappen. Wel zegt de federale wetgever dat overleg zal worden geplegd met inachtneming van de verdeling van de bevoegdheden.

Artikel 7 bepaalt uitdrukkelijk dat in ieder geval vertegenwoordigers van de gewesten, de federale departementen, de consumentenverenigingen, de betrokken sectoren en deskundigen, zullen worden betrokken bij de werking van het raadgevend comité. Dat betekent dat deze voorwaarde moet worden vervuld, op straffe van nietigheid. Ik vestig er overigens de aandacht op dat de Raad van State in deze geen enkele opmerking heeft gemaakt.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Dat zegt niets. Het aanvoeren van juridische argumenten is niet beperkt tot de Raad van State. Het is het Parlement niet verboden juridische opmerkingen te maken. Dat de Raad van State een spoedadvies moest geven, sluit overigens niet uit dat bepaalde zaken niet werden onderzocht.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Cela ne veut rien dire. Le Parlement a aussi le droit d'émettre des remarques. Puisque le Conseil d'État devait rendre un avis urgent, cela lui a peut-être échappé.*

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *Le Conseil d'État a consacré plusieurs semaines à cet avis. J'estime qu'il constitue une base sérieuse sur laquelle je peux m'appuyer.*

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Professor Vandenberghe, hier kunnen uiteraard alle opmerkingen gemaakt worden, zowel van politieke als van juridische aard. Voor mij is het advies van de Raad van State, dat overigens niet na drie dagen, maar na een aantal weken is gegeven, echter een ernstige basis.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *La ministre utilise un argument d'autorité mais ne répond pas à ma question.*

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *À la Chambre, il est apparu que les recommandations de la commission dioxine allaient dans le sens des choix opérés dans les textes de loi qui vous sont soumis.*

Des remarques importantes ont été émises par MM. Santkin et Thissen. M. Santkin a évoqué la nécessité d'informer l'opinion publique et le rôle de communication que la future Agence devrait jouer.

Il est explicitement prévu, non seulement dans les textes, mais également dans la structure interne de l'Agence, que la communication avec le public sera une de ses tâches. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle nous avons voulu intégrer, beaucoup plus que par le passé, la présence des associations de consommateurs qui sont justement les demandeurs organisés de cette attente réelle d'un public beaucoup plus large.

Pour revenir à la problématique du contrôle, je tiens à réaffirmer les grands axes de contrôle prévus dans le cadre du fonctionnement de l'Agence.

Tout d'abord, je l'ai dit à maintes reprises, une très grande attention sera accordée au système d'autocontrôle de la part des producteurs. Sans cet effort, on ne pourra jamais aboutir à un résultat concluant. Dans ce contexte, je puis vous assurer du fait que bon nombre de responsables de secteurs sont venus me trouver, durant les mois écoulés, pour annoncer leurs initiatives en matière d'autocontrôle et demander que les autorités publiques veuillent bien inscrire l'Agence dans la suite des dispositifs qu'ils essayent de mettre sur pied.

Par ailleurs, il est évident que la définition des normes de qualité auxquelles les produits de la chaîne alimentaire doivent répondre relève de l'autorité publique. Il n'appartiendra pas à l'Agence de formuler les normes, mais bien de proposer des analyses, par le biais soit du comité d'avis, soit du comité scientifique. Les normes légales seront, quant à elles, définies par les services du département de la Santé publique.

Les services d'inspection et de contrôle qui existent actuellement dans différents départements souffrent d'un manque de coordination et de communication évident. Différents acteurs l'ont reconnu et notamment les parlementaires qui font partie de la commission sur la dioxine. L'Agence va donc réorganiser les contrôles existants et observer attentivement si les autocontrôles ont bien lieu correctement. Il ne suffit pas d'affirmer ses intentions, il faut les concrétiser.

En ce qui concerne les contrôles extérieurs à l'Agence, je rappellerai deux éléments, monsieur Thissen. J'ai dit que nous allions nous en tenir aux normes ISO, ce qui signifie précisément que nous permettrons un contrôle extérieur. Comme je l'ai indiqué devant la commission de la Chambre, on continue à prétendre qu'il n'y aura pas de contrôle extérieur et qu'il faudra attendre l'Agence européenne. À cet égard, je tiens d'ailleurs à préciser qu'on ne parle même plus actuellement d'agence européenne, mais d'autorité de l'alimentation.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – U antwoordt op geen enkel argument. U zegt dat ze niet toepasselijk zijn.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – U bent niet tevreden met mijn antwoord. Ik neem daar nota van.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Jawel, maar ik wil duidelijk maken dat u niet antwoordt op mijn argumenten, maar dat u enkel zegt dat de Raad van State daarover niets heeft gezegd. Causa finita.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Vervolgens wil ik even terugkomen op de wijze waarop het Parlement bij het opstellen van het ontwerp betrokken is. Wij hebben een zeer uitvoerig debat gehouden in de Kamer. Een korter debat heeft plaatsgevonden in de Senaat. In het kader van de parlementaire werkzaamheden in de Kamer is zeer duidelijk aangetoond dat de voorlopige aanbevelingen van de dioxinecommissie wel degelijk in de richting gaan van de keuzes die gemaakt zijn in de teksten die nu voorliggen.

De informatieve rol van het Agentschap is uitdrukkelijk in de teksten opgenomen. Daarom hebben wij de consumentenverenigingen, als woordvoerders van een breder publiek, bij de zaak willen betrekken.

Anderzijds onderstreept ik nogmaals dat de producenten aan zelfcontrole moeten doen. Heel wat verantwoordelijken van de sectoren hebben mij ingelicht over de initiatieven die zij in dezen hebben genomen. De bepaling van de kwaliteitsnormen behoort uiteraard tot de bevoegdheid van de diensten van Volksgezondheid. Het Agentschap zal de bestaande inspectiediensten reorganiseren en nagaan of de zelfcontroles geen dode letter blijven.

Voor de externe controle zullen we de ISO-norm respecteren en wachten we op de oprichting van het Europese Agentschap.

Op middellange termijn zal een Europese instelling waarschijnlijk de werking van de nationale agentschappen controleren. Een eengemaakte markt veronderstelt nu eenmaal dat de systemen van kwaliteitscontrole tot op zekere hoogte eenvormig worden gemaakt.

Voor de financiering spreken we de verschillende bestaande bronnen aan. We zullen het systeem van de bijdragen vanuit de sector, dat onze voorgangers hebben ingesteld, handhaven. Het IVK zal de producenten rechten blijven opleggen; de diensten van Landbouw zullen bijdragen blijven vragen aan de producenten en de federale begroting zal worden aangesproken in het kader van de inspectie en farmaceutische producten en levensmiddelen.

On ne sait donc pas exactement ce que cela va devenir. J'ai signalé qu'à moyen terme il n'était pas exclu, si l'on va aussi loin, que des possibilités de contrôle sur le fonctionnement des agences nationales soient accordées à une instance européenne. Nous fonctionnons en effet dans un marché unique, lequel implique qu'au sein de chaque État membre, des systèmes de contrôle de qualité semblables, mais pas nécessairement identiques, soient mis en place.

En ce qui concerne la problématique du financement, je répète ce que j'ai dit aussi bien à la Chambre qu'en commission du Sénat, à savoir que le texte du projet de loi faisait appel aux différentes sources de financement existant actuellement, ce qui implique, de la part des secteurs, des contributions telles qu'elles existent à l'heure actuelle, monsieur Thissen. Ces systèmes ont été mis en place par nos prédécesseurs et vous dites d'ailleurs que vous ne les critiquez pas. Pour ma part, en cette année de démarrage, je construis sur les systèmes existants. Cela signifie que l'IEV continuera à travailler avec les droits qu'il impose aux producteurs, que les services « agriculture » qui demandent déjà actuellement des participations aux producteurs, continueront à le faire et qu'il y aura un apport du budget dans le cadre du fonctionnement de l'inspection de l'industrie pharmaceutique et des denrées alimentaires, laquelle est dans une large mesure financée par le budget de l'État.

M. René Thissen (PSC). – Je ne conteste pas le fait que le secteur auto-alimente le contrôle. Cependant, en cas d'augmentation de coûts, il faut veiller à ce que certains secteurs ne soient pas encore pénalisés et j'ai cité celui de l'agriculture. En effet, si l'on augmente encore les charges, on va accentuer le problème de la concurrence qui est déjà fort sensible. Il est évident que dans certains secteurs de la distribution, l'autocontrôle ne pose aucun problème et je ne conteste nullement celui-ci. Je parlais en termes de suppléments de coûts, en estimant qu'un certain nombre d'entre eux devaient être pris en charge par le budget de l'État et non par les secteurs eux-mêmes. L'agriculture a été suffisamment pénalisée et ne doit pas être une fois de plus la victime du système et de la crise que nous avons vécue.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Il n'est pas question, monsieur Thissen, d'augmenter les coûts. Cela n'a jamais été dit, mais certaines interventions, dont la vôtre, tendent à affirmer que si le gouvernement prend l'Agence au sérieux, il doit dès le début mettre davantage d'argent sur la table. C'est à ce propos que je rétorque qu'il n'est question, dans la situation actuelle, ni d'augmenter les coûts ni de modifier les sources de financement existantes. En fait nous souhaitons, par une réorganisation des choses, faire mieux que par le passé.

M. René Thissen (PSC). – Je désire encore formuler une remarque, madame la ministre.

M. le président. – Vous répliquerez après la réponse de Mme la ministre, monsieur Thissen.

M. René Thissen (PSC). – Le dialogue n'est donc pas possible.

M. le président. – Il est préférable que chacun parle à son tour.

De heer René Thissen (PSC). – *Ik betwist niet dat de sector de controle zelf betaalt, maar de landbouw, die reeds wordt geconfronteerd met een concurrentieprobleem, mag niet worden gestraft. De Staat moet sommige bijkomende kosten op zich nemen.*

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – *Er is geen sprake van de kosten te verhogen, maar sommigen willen dat de regering van in het begin meer geld geeft voor het Agentschap. In de huidige stand van zaken is er geen sprake van de kosten te verhogen of de financieringsbronnen aan te passen. We willen de zaak alleen anders en beter aanpakken.*

Men verwijt me trouwens geen contact te hebben genomen met de gewesten, de departementen of de sectoren. Ik betwist die kritiek.

Bij het opstellen van het wetsontwerp werd zeer actief overleg gepleegd met vertegenwoordigers van alle betrokken departementen. Dit betekent uiteraard niet – en daar ben ik me terdege van bewust – dat elke ambtenaar van elk betrokken departement dezelfde visie had en zijn visie in het ontwerp terugvindt. Ook binnen de departementen leven immers verschillende opvattingen. Ook met de gewesten werd wel degelijk volgens de formele procedures inhoudelijk overlegd, meer bepaald met de betrokken gewestministers en ter afsluiting met de gewestregeringen. We zijn vanzelfsprekend niet zomaar aan de gewesten voorbijgegaan, maar ik neem

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – J'ai répondu à de nombreuses questions en commission, mais vous étiez absent, monsieur Thissen.

M. René Thissen (PSC). – Vous savez pourquoi !

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Je ne suis pas responsable du programme des activités du Sénat.

Je voudrais revenir maintenant sur certaines autres critiques qui ont été formulées. On a dit que dans le cadre de ces travaux, aucun contact n'aurait été pris avec les régions, les départements et les secteurs concernés, qu'il n'y aurait eu aucune concertation. C'est tout à fait erroné ! Je conteste donc ces affirmations.

À l'occasion de l'élaboration du projet, une concertation active a eu lieu avec tous les départements concernés. Il y avait effectivement des conceptions différentes. Une concertation a également eu lieu avec les ministres régionaux compétents. Je prends note de la suggestion de M. Happart de vérifier ce qui a déjà été réalisé en Wallonie en cette matière. J'ai déjà effectué de nombreuses visites sur le terrain et je continuerai à le faire. Mme Kestelyn a proposé que le comité consultatif et le comité scientifique soient fusionnés en un seul comité. Nous avons examiné cette possibilité mais nous ne l'avons pas retenue. Le comité consultatif se compose, en effet, de responsables des départements et des secteurs concernés c'est-à-dire de personnes qui ont toutes un intérêt direct à défendre. Le comité scientifique quant à lui doit être tout à fait indépendant. C'est la raison pour laquelle les deux comités doivent rester séparés.

En matière de mesures coercitives, l'Agence a des pouvoirs de police. C'est expressément prévu dans la loi.

Quant aux cadres linguistiques, il y a eu un malentendu. Il ressort clairement de l'article 43 sur l'emploi des langues que des cadres linguistiques sont obligatoires à l'Agence. Je respecterai dès lors cette disposition légale.

Selon M. Vandenberghe, cela demandera du temps et empêchera l'Agence d'être rapidement opérationnelle. Il est vrai qu'il est impossible de rendre tous les aspects de l'Agence immédiatement opérationnels, mais certaines actions doivent être entreprises sans retard, ce qui n'est pas possible sans la désignation d'un administrateur délégué. D'ailleurs, s'il me faut attendre pour entreprendre quoi que ce soit d'avoir un cadre linguistique, l'entrée en vigueur du système intégré se fera avec beaucoup de retard.

Dans le passé, de nombreuses remarques ont déjà été formulées quant à la sélection de l'administrateur délégué. On a opté pour un seul administrateur. Le meilleur candidat l'emportera donc. Il se peut qu'il ne soit pas bilingue. Si le meilleur candidat est bilingue, il n'y aura en tout cas pas d'adjoint.

J'espère pouvoir bien avancer au cours des prochains mois. Une task force est mise en place à cet effet. J'ai pris contact pour ce faire avec les secrétaires généraux de tous les départements concernés. Une dynamique doit être créée. La mise en place de l'Agence doit aussi se faire en collaboration avec les départements et par le biais de mesures susceptibles

nota van de suggestie van de heer Happart om te bekijken wat er op dat gebied in Wallonië is gerealiseerd. Ik heb al zeer veel bezoeken aangelegd en ben zeker van plan er nog veel te laten volgen. Men leert het terrein immers het beste kennen niet door erover te lezen, maar door er te zijn. Ook met de sectoren werden besprekingen gevoerd en blijven we verder overleggen.

Mevrouw Kestelyn vroeg zich af of het niet beter zou zijn het adviescomité en het wetenschappelijk comité samen te smelten tot één enkel comité. We hebben dit voorstel inderdaad onderzocht, maar niet aangenomen. Tot het adviescomité behoren vooral leidinggevende ambtenaren uit departementen, personen uit de sectoren en vertegenwoordigers van consumentenverenigingen. Ze hebben grotendeels directe belangen en verwachtingen te verdedigen. In een wetenschappelijk comité moeten we precies de onafhankelijkheid van wat zich op het terrein afspeelt, kunnen creëren. In het verleden werd vastgesteld dat het absoluut noodzakelijk is een onafhankelijke wetenschappelijke input te hebben die niet vermengd is met een belangendebat, omdat de adviezen anders een mengeling zijn van verschillende soorten elementen. Daarom hebben we gekozen voor twee aparte comités.

Ik kom nu tot de dwangmaatregelen. Het Agentschap beschikt inderdaad over een politieke bevoegdheid. Dit is uitdrukkelijk bepaald in de verschillende wetten waarvan het Agentschap de naleving zal controleren. Dit moet dus niet apart gevraagd worden, maar is nu al geregeld. Het is evident dat, om effectief te kunnen optreden, het Agentschap niet enkel pv's moet kunnen opstellen, maar ook straffen moet kunnen opleggen aan degenen die de wettelijke bepalingen niet respecteert.

Tot slot wil ik nog even stilstaan bij het probleem van het taalkader dat door de heer Vandenberghe is aangekaart. In de commissie heb ik aangekondigd dat ik dit punt zou onderzoeken. Er is een klein misverstand gerekend omdat mij werd medegedeeld dat het taalkader in artikel 10 van de wet op de parastatale instellingen niet uitdrukkelijk vermeld staat. Het staat echter onomstotelijk vast dat volgens artikel 43 van de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken de taalwetgeving van toepassing is. Uiteraard zal ik me aan deze bepaling houden en het is niet nodig dat expliciet in de wettekst in te schrijven.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Dat heb ik ook niet gezegd.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – U hebt dat inderdaad niet gezegd, mijnheer Vandenberghe, maar u beweert wel dat als ik dat toch zou moeten doen, het tijd zou vragen en derhalve mijn argument over de snelle operationaliteit zou worden ondergraven. Wat ik hierop kan antwoorden is dat niet alle taken van het Agentschap van bij de start moeten worden uitgevoerd. Dat is ook uitdrukkelijk bepaald in artikel 14. Een aantal zaken moet evenwel onmiddellijk kunnen worden opgestart. Het Agentschap kan niet beginnen werken als er geen gedelegeerd bestuurder is aangewezen. Daarvoor alleen al is er, op straffe van nietigverklaring, een wettelijke basis nodig. Precies de selectie van die persoon is een belangrijk gegeven voor de verdere uitwerking van het Agentschap.

de créer un climat de confiance. Il n'empêche que nous devons nous attendre à rencontrer certaines résistances. Je pense cependant qu'elles pourront être vaincues grâce à la volonté politique actuelle et aux attentes de la population.

Bovendien is er nog een algemeen politiek gegeven. Als we met alles moeten wachten tot er een taalkader is, dan zou de inwerkingtreding van het geïntegreerd systeem zeer veel vertraging oplopen. De opmerking inzake het taalkader is dus volkomen terecht en ik zal er rekening mee houden. Maar het is veel belangrijker nu al verder te gaan.

Over de gedelegeerd bestuurder werd al herhaaldelijk gediscussieerd. De heer Thissen kwam erop terug. Zoals de rapporteur al zei, werd gekozen voor één gedelegeerd bestuurder. De beste kandidaat zal het halen. Het kan nu wel zijn dat de beste kandidaat niet tweetalig is. De heer Thissen acht het onwaarschijnlijk dat competente mensen niet tweetalig zijn. Ik ken zeer competente mensen die niet tweetalig zijn, maar ik ken ook vele bekwame mensen die wel tweetalig zijn. We willen alleen de mogelijkheid openhouden. Als de beste kandidaat een tweetalige is, dan komt er geen adjunct.

Nu komt het erop aan tijdens de komende maanden goed op te schieten met de uitvoering van de wet. Er moet niet alleen een wet op papier worden gezet, we moeten vooral een deugdelijk agentschap oprichten dat goed functioneert. Hiervoor is een task force opgericht. Ik heb de secretarissen-generaal van alle betrokken departementen gevraagd hun beste medewerkers in te zetten om mee te werken aan de interne structurering van het Agentschap, zodat er een dynamiek wordt gecreëerd en er vertrouwenwekkende maatregelen worden genomen ten aanzien van de betrokken administraties. De administraties moeten weten dat alles niet buiten hen om en tegen hen, maar in samenwerking met hen zal gebeuren. Dat neemt niet weg dat er uiteraard nogal wat bekommerring, onzekerheid en ook tegenstellingen zijn. Er zijn nu eenmaal mensen die niet graag hebben dat er iets verandert. Met dit soort weerstand zal ik uiteraard worden geconfronteerd. Dankzij de politieke overtuiging van een meerderheid in het Parlement en dankzij de grote verwachtingen bij de bevolking zullen we die weerstand samen overwinnen.

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – Le CVP estime que la création d'une Agence pour la sécurité alimentaire constitue une décision extrêmement importante. Des propositions avaient déjà été déposées lors de la législature précédente en vue de réaliser une telle agence. Je pense à la commission de la Chambre sur la fraude dans le secteur de la viande qui avait pour mission d'étudier le fonctionnement de l'IEV et de formuler des mesures structurelles. Le CVP était d'avis que les conclusions de cette commission étaient trop prudentes. Nous trouvions qu'il fallait parvenir à une meilleure collaboration entre les différents services d'inspection.

Nous avons tenté aujourd'hui de formuler un certain nombre de propositions se situant dans la ligne de l'audit externe et du livre vert européen en matière de droit des denrées alimentaires. L'accent est essentiellement mis sur la santé publique qui doit prendre forme dans un organe indépendant, sur la relation précaire entre les pouvoirs publics et le secteur concerné, sur la nécessité d'un contrôle externe ainsi que sur l'équilibre entre efficacité et responsabilisation du secteur.

Nous avons traduit ces points dans des amendements qui prévoient un modèle de contrôle en trois étapes : l'autocontrôle, l'inspection des denrées alimentaires et enfin l'Agence fédérale. Cette dernière sera financée de préférence

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Mijnheer de voorzitter, het spijt me dat ik hier niet tijdelijk aanwezig kon zijn. Ik vraag u mij hiervoor te willen verontschuldigen en stel het erg op prijs dat ik toch nog even het woord mag nemen.

Collega Vandenberghe heeft vooral de juridische aspecten van het ontwerp behandeld, zodat ik het kan houden bij een aantal meer algemene opmerkingen. Een aantal daarvan heb ik trouwens ook al in de commissie naar voren gebracht. Daarom, én wegens het korte tijdsbestek, zal ik slechts een erg beknopte toelichting bij enkele punten geven.

De CVP-fractie vindt de oprichting van een federaal agentschap dat de kwaliteit van ons voedsel beter moet bewaken een uitermate belangrijke zaak. Ook tijdens de vorige legislatuur werden er reeds onderzoeksopdrachten in die zin gegeven en werden werkzaamheden op touw gezet om dit te realiseren. De minister vermeldde in haar slotwoord terecht dat we de huidige verontwaardiging over de dioxinecrisis moeten aangrijpen als hefboom voor het opstarten van dat federaal agentschap.

Ik wil in dit kader kort teruggr�pen naar de geschiedenis van de commissie belast met het onderzoek naar de vleesfraude, die van oktober '97 tot oktober '98 in de Kamer actief was en ongeveer dezelfde opdracht had. Ze moest namelijk het

par des moyens généraux et fonctionnera indépendamment de la sphère économique. Elle fixera les normes de santé sur une base scientifique et effectuera des analyses scientifiques.

Les nombreuses questions posées en commission prouvent combien il est difficile de procéder à une évaluation de ce projet cadre. Il s'agit certes de pouvoir débuter rapidement, mais de nombreuses questions exigent encore une réponse.

Certains concepts sont moins bien concrétisés. L'organe de contrôle à créer doit répondre à une série de principes comme la fusion complète de tous les services d'inspection existants, le caractère pluridisciplinaire et le contrôle externe. C'est surtout le concept de contrôle externe qui est mal traduit dans le projet.

Avec la scission, un nouveau danger menace. Le ministre Gabriels a déclaré qu'il ne voulait pas que l'on vide les services d'inspection DG4 et DG5 de leur substance car leurs tâches et leurs missions sont trop spécifiques. Différentes études ont cependant montré que l'éparpillement des compétences rend impossible la mise en place d'un contrôle efficace. En commission, les ministres de la Santé publique et de l'Agriculture ont fait mention d'une task force qui pourrait être mise en place pour réaliser une scission précise des missions de la DG4 et de la DG5. Selon nous, cette scission pourrait entraîner un nouveau danger à l'avenir. La délimitation entre la médecine vétérinaire et la santé publique est par exemple parfois difficile à cerner.

L'IEV est confronté à des intérêts contradictoires. Les fonctionnaires de la Santé publique et de l'Agriculture se trouvent souvent dans une situation précaire face aux entreprises. C'est pourquoi un contrôle externe est important.

Quant à l'objectif de réaliser une opération budgétairement neutre, nous nous demandons si cela est possible et souhaitable. En effet, si la qualité de la santé publique est importante, il faut libérer les moyens budgétaires nécessaires. Si nous ne le faisons pas, la Belgique risque d'être le seul pays où le contrôle de la chaîne alimentaire ne sera financé que par le secteur lui-même. Ce n'est pas correct. Il faut également prévoir des moyens au budget général.

Bien que nous soyons favorables à la mise en place de cette Agence, nous ne voterons pas le projet pour trois raisons : l'éclatement des services de l'Agriculture, qui comporte de nouveaux dangers, la concrétisation insuffisante du contrôle externe et, enfin, l'objectif affiché de neutralité budgétaire.

functioneren van het IVK onderzoeken en structurele maatregelen uitwerken. De CVP-fractie vond toen reeds dat de conclusies van die commissie eerder voorzichtig waren en dat we hoe dan ook moesten komen tot een betere samenwerking tussen de inspectiediensten. We hebben diezelfde standpunten nu opnieuw verwoord in een aantal amendementen en teksten die in de lijn liggen van de conclusies van de externe audit en van het Europese Groenboek inzake de algemene beginselen van het levensmiddelenrecht in de Europese Unie. Meer bepaald wordt de nadruk gelegd op: het primordiaal belang van de volksgezondheid dat gestalte moet krijgen in een onafhankelijk orgaan; de precaire relatie tussen de overheid en de sector; de nood aan externe controle; het evenwicht tussen efficiëntie en effectiviteit van de controles en tot slot de noodzakelijke verdergaande responsabilisering van de sector. Ik wil onze amendementen hierover graag nu toelichten, zodat ik daar later niet meer op hoef terug te komen.

Onze amendementen gaan uit van een controlemodel met drie trappen. Op de eerste plaats is er de autocontrole, die de bedrijven ertoe moet aanzetten om progressief een eigen bewakingssysteem op te bouwen. Op de tweede plaats is er de voedingsinspectie, een instelling die op polyvalente wijze de gehele voedselcontrole onder haar bevoegdheid heeft en die vanuit verschillende invalshoeken alle normen – economische en landbouwkundige, evenals de normen inzake volksgezondheid – die in een bepaald bedrijfsssegment van toepassing zijn, moet kunnen controleren. Deze dienst zal de samenwerking met andere overheidsinstanties coördineren en valt onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor de voedingsproblematiek. Deze inspectie-instelling moet actief zijn in de gehele voedselketen en moet de normen vastleggen en de controletechnieken evalueren. Dit controlesniveau kan door de sector mede worden gefinancierd.

Op de derde en laatste trap volgt dan het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen. Dit betreft dan de controle die exclusief vanuit het perspectief van de volksgezondheid wordt georganiseerd. Deze instantie wordt best gefinancierd uit algemene middelen en functioneert onafhankelijk van de economische sfeer. Een dergelijk agentschap zal de volksgezondheidsnormen vastleggen op een wetenschappelijke basis en zich bezighouden met wetenschappelijke informatiegaring, onderzoek en informatie van het publiek. We hadden het daarstraks al over het belang van een wetenschappelijke benadering.

De vele vragen die in de commissie over dit ontwerp werden gesteld, bewijzen hoe moeilijk het voor de oppositie is een goede beoordeling te maken van het ontwerp. Gezien het enorme belang en het dringend karakter van de operationalisering van het Federaal Agentschap, kunnen we enigsins begrijpen dat er met een kaderwet wordt gewerkt. Het nadeel hiervan is evenwel dat een aantal vragen voorlopig open blijven en later nog moeten worden beantwoord.

Het controleorgaan, dat het Federaal Agentschap is, moet aan een aantal principes beantwoorden waaronder: integrale fusie van alle bestaande inspectiediensten, multidisciplinariteit en externe controle. Vooral de externe controle komt in het ontwerp te weinig aan bod.

Ik wil het ook even hebben over het dreigende gevaar van

opsplitsing. Minister Gabriels heeft in de commissie verklaard dat hij een uitholling van de inspectiediensten van Landbouw, DG4 en DG5, te allen prijze wil vermijden omdat de taken en opdrachten van deze diensten zeer specifiek zijn. Uit tal van studies is gebleken dat versnippering van bevoegdheden een efficiënte controle onmogelijk maakt. De ministers hebben in de commissie gesproken over de oprichting van een task force om de splitsing van DG4 en DG5 te onderzoeken. Minister Aelvoet verklaart dat zij in deze opdracht gelooft. Dit geldt voor onze partij slechts tot op zekere hoogte. Ik vrees dat deze opsplitsing een nieuw gevaar inhoudt. De afbakening van de bevoegdheden tussen de inspectie van Diergeneeskunde en die van Volksgezondheid is vaak heel moeilijk te maken.

Het IVK wordt geconfronteerd met contradictorische belangen. Tijdens de hoorzittingen in de Kamercommissie is gebleken dat de ambtenaren van Volksgezondheid en van Landbouw vaak een precaire positie innemen ten opzichte van de bedrijven. Ook de audit wijst erop dat de verbondenheid van de dierenarts met de inrichting waar hij dagelijks of wekelijks komt, risico's inhoudt. Deze vaststelling wijst op de noodzaak van externe controle.

Ten slotte wil ik het hebben over de budgettaire neutraliteit. In de toelichting bij het ontwerp lezen we dat de oprichting van het Federaal Agentschap budgettair neutraal is. Tijdens de commissievergaderingen is ook gebleken dat het de bedoeling is deze budgettaire neutraliteit in de toekomst te handhaven. In de eerste plaats vragen we ons af of men hierin zal slagen. Voorts rijst de vraag of het wel wenselijk is dit als een budgettaire neutrale operatie te beschouwen. Indien de volksgezondheid voor iedereen, dus zowel voor de bevolking als voor de beleidsvoerders, een prioritair gegeven is, moeten daarvoor middelen worden vrijgemaakt uit de algemene begroting. We moeten er bij de opmaak van de volgende begroting op toezien dat dit effectief gebeurt. De heer Thissen heeft er daarstraks op gewezen dat, indien dat niet het geval zou zijn, de Belgische voedingssector, vrijwel als enige in de Europese Unie, de kosten voor de controle op de veiligheid van de voedselketen zelf zal moeten dragen. Dit is niet correct.

Hoewel we de oprichting van het Agentschap zeer belangrijk vinden, zal de CVP dit ontwerp niet goedkeuren en wel om drie redenen: de opsplitsing van de diensten van Landbouw die een nieuw risico inhoudt; de gebrekige externe controle en de budgettaire neutraliteit.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Il y a une contradiction dans le choix contenu dans la proposition du CVP. Dans cette proposition, les services d'inspection et de contrôle ne font pas partie de l'Agence fédérale. Les différents services continuent à exister comme avant et on crée seulement une petite structure chargée du contrôle externe. La commission dioxine a précisément souligné que la coexistence des services d'inspection et de contrôle est une des raisons pour lesquelles le contrôle présente des lacunes.

En ce qui concerne l'opération blanche pour le budget, je fais remarquer que cet objectif sera évalué. Quoi qu'il en soit, les mécanismes de financement existants, créés par les ministres précédents de l'Agriculture et de la Santé publique, sont

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ik wil nog even ingaan op de opmerkingen van mevrouw van Kessel. Ik doe dit uit respect voor de Senaat want andere collega's hebben reeds dezelfde opmerkingen gemaakt.

Ik vind dat het CVP-voorstel van de heer Brouns een contradictie bevat. In dat voorstel worden de inspectie- en controlediensten niet in het Federale Agentschap opgenomen. Ze behouden hun huidige plaats in de administratie.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Dat is niet waar, mevrouw de minister.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Toch wel, waar zouden ze anders een onderkomen vinden? DG4 en DG5 blijven bij het departement van Landbouw en het IVK en de

provisoirement maintenus.

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – *Nous ne voulons pas laisser tout en l'état, mais nous voulons un type de contrôle à trois niveaux, avec une fusion des services d'inspection et de contrôle, de manière à créer une continuité. Nous mettons en garde contre un nouveau danger : une série de services de l'Agriculture sont à nouveau éparpillés. Le contrôle externe doit être suffisamment présent. Nous voulons fusionner les services d'inspection d'une autre manière.*

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – *La proposition Brouns n'apporte aucune réponse en ce qui concerne l'harmonisation des divers services qui continueront à exister.*

– La discussion générale est close.

Discussion des articles

(Pour le texte adopté par la commission des Affaires sociales, voir document 2-241/4.)

M. le président. – L'article 1er est ainsi libellé:

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

À cet article, M. Vandenberghe et Mme van Kessel proposent l'amendement n° 1 (voir document 2-241/2) ainsi libellé:

Compléter cet article par les mots :

« à l'exception de l'article 5, qui règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution ».

Etwareninspectie blijven op hun huidige plaats. Er wordt alleen een koepeltje toegevoegd onder de vlag externe controle. Dat is een contradictie.

In haar aanbevelingen heeft de dioxinecommissie erop gewezen dat het naast elkaar bestaan van de verschillende inspectie- en controlediensten precies één van de oorzaken is van het dysfunctioneren.

Het respecteren van de budgettaire neutraliteit is een doelstelling waarvan de realisatie zal worden geëvalueerd. De bestaande structuren en de financieringsmechanismen die destijds door de ministers van Landbouw en van Volksgezondheid in het leven werden geroepen, blijven voorlopig bestaan. Wie beweert dat de bestaande structuren onze producenten benadelen ten overstaan van hun concurrenten in de andere lidstaten, zal het met mij eens zijn dat de verantwoordelijkheid hiervoor minstens gedeeld is.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Het is niet zo dat wij alles bij het oude willen laten. Zoals in het voorstel-Brouns, blijven we voorstander van een controle op drie niveaus: ten eerste de autocontrole, ten tweede het samenvoegen van de inspectiediensten van Volksgesondheid en Landbouw en ten derde een controle op de inspectiediensten door het Federale Agentschap. Dat blijkt ook uit onze amendementen. Op het tweede niveau komt dus een einde aan de kunstmatige opsplitsing waarbij Landbouw slechts verantwoordelijk is tot aan de poort van het landbouwbedrijf en op de drempel alle verantwoordelijkheid afstaat aan Volksgesondheid. Ons voorstel maakt een einde aan de versnippering op dat tweede niveau.

Ik wil alleen beklemtonen dat er met het huidige ontwerp een nieuw gevaar van versnippering dreigt bij de diensten van Landbouw. Dit risico wordt vandaag onvoldoende ingeschat. Daarom dringen wij aan op een grotere externe controle en op een andere wijze van samenvoegen van de inspectiediensten.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgesondheid en Leefmilieu. – In de commissie ben ik uitgebreid ingegaan op het probleem van de externe controle. Ik wens daarop niet terug te komen.

Verder biedt het voorstel-Brouns mijn inziens geen structurele oplossing voor het samenvoegen van de bestaande diensten, want het beoogt die doelstelling niet.

– De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Sociale Aangelegenheden, zie stuk 2-241/4.)

De voorzitter. – Artikel 1 luidt:

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw van Kessel amendement nr. 1 ingediend (zie stuk 2-241/2) dat luidt:

Dit artikel aanvullen met de woorden :

« met uitzondering van artikel 5 dat een aangelegenheid regelt als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet ».

- Le vote sur l'amendement est réservé.

M. le président. – L'article 2 est ainsi libellé:

Il est établi, sous la dénomination « Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire », ci-après dénommée l'« agence », un établissement public doté de la personnalité juridique, classé dans la catégorie A prévue par la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.

Le Roi règle, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le lieu d'établissement, l'organisation et le fonctionnement de l'agence, pour autant que cela n'ait pas été réglé dans la loi du 16 mars 1954 ou dans la présente loi.

À cet article, M. Vandenberghe et Mme van Kessel proposent l'amendement n° 2 (voir document 2-241/2) ainsi libellé:

Remplacer cet article par le texte suivant :

« Art. 2. - Il est institué auprès du ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement, département de la Santé publique, sous la dénomination « Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire », dénommée ci-après l'« Agence », un établissement public doté de la personnalité juridique.

L'Agence est soumise aux règles définies pour les établissements publics visés à l'article 1er, alinéa 1er, A, de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public. »

- Le vote sur l'amendement est réservé.

M. le président. – L'article 3 est ainsi libellé:

Sauf stipulation contraire, on entend pour l'application de la présente loi par le ministre : le ministre compétent pour la Santé publique.

À cet article, M. Vandenberghe et Mme van Kessel proposent l'amendement n° 3 (voir document 2-241/2) ainsi libellé:

Remplacer cet article par le texte suivant :

« Art. 3. - § 1er. Le Roi règle, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'organisation et le fonctionnement de l'Agence. Il nomme aux fonctions qui correspondent à celles du niveau 1 selon le statut des agents de l'Etat.

L'Agence est représentée et gérée par le ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, qui est dénommé ci-après « le ministre ». Le ministre est compétent pour poser tous les actes de gestion.

§ 2. La gestion courante de l'Agence est assurée par un fonctionnaire dirigeant.

Le Roi nomme le fonctionnaire dirigeant pour une période de cinq ans par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres et sur présentation du ministre. La nomination peut être renouvelée.

Le Roi règle le statut du fonctionnaire dirigeant par un arrêté délibéré en Conseil des ministres. Il règle la délégation de compétences qui lui est attribuée. »

- De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De voorzitter. – Artikel 2 luidt:

Er wordt onder de benaming « Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen », hierna « agentschap » genoemd, een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, ingedeeld in categorie A als bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De Koning bepaalt, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, de vestigingsplaats, de organisatie en de werking van het agentschap, voorzover zulks niet geregeld werd in de wet van 16 maart 1954 of in de onderhavige wet.

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw van Kessel amendement nr. 2 ingediend (zie stuk 2-241/2) dat luidt:

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2. - Bij het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, departement Volksgezondheid, wordt onder de benaming « Federaal Agentschap voor de voedselveiligheid », hierna « het Agentschap » genoemd, een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid opgericht.

Het Agentschap is onderworpen aan de regelen vastgesteld voor de instellingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, A, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. »

- De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De voorzitter. – Artikel 3 luidt:

Voor de toepassing van deze wet wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder de minister : de minister bevoegd voor de Volksgezondheid.

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw van Kessel amendement nr. 3 ingediend (zie stuk 2-241/2) dat luidt:

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 3. - § 1. De Koning regelt, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, de organisatie en de werking van het Agentschap. Hij benoemt tot de betrekkingen die overeenstemmen met die van niveau 1 als bedoeld in het statuut van het Rijkspersoneel.

Het Agentschap wordt vertegenwoordigd en beheerd door de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort, hierna « de minister » genoemd. De minister is bevoegd om alle daden van beheer te stellen.

§ 2. Het dagelijks beheer van het Agentschap wordt waargenomen door een leidend ambtenaar.

De leidend ambtenaar wordt, op voordracht van de minister en bij een in de Ministerraad overlegd besluit, door de Koning voor een periode van vijf jaar benoemd. Zijn benoeming is hernieuwbaar.

De Koning bepaalt, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, het statuut van de leidend ambtenaar. De minister bepaalt de bevoegdheden die aan de leidend

du patient. Je ne comprends dès lors pas pourquoi la commission médicale néerlandophone du Brabant a approuvé à elle toute seule un formulaire d'enregistrement. On force les médecins à communiquer des données à caractère personnel à des organismes publics. Aucun formulaire francophone n'a été mis en circulation. Beaucoup de médecins ont dès lors de graves problèmes de conscience.

On ne sait pas comment la commission va traiter les données, ni comment elle va assister les médecins traitants. Nulle part il n'est question de l'usage abusif des données. Comment a-t-on réglé le droit de regard ? Où se situe la frontière entre un traitement journalier et la cure de désintoxication ? Les pratiques de cette commission provinciale sont-elles légales ? La conférence scientifique de consensus a-t-elle encore une autorité ?

La pratique, déjà très répandue en région flamande, sera-t-elle étendue à tout le pays ? Comment la commission conçoit-elle sa mission de contrôle ? Comment le ministre sanctionnera-t-il d'éventuelles infractions ? La situation dans la région bruxelloise n'est-elle pas discriminatoire vis-à-vis des néerlandophones ? N'est-il pas prématuré de lancer dès à présent un formulaire alors qu'il n'y a pas eu de concertation suffisante ?

aanduiding kan geven van het drugsbeleid van de regering.

Intussen hebben de parlementsleden niet stilgezet; zowel in de Kamer als in de Senaat werden voorstellen klaargestoomd. In de Kamer hebben de heer De Crem van de CVP en mevrouw Douifi van de SP vragen gesteld over de omzendbrief van de minister van Justitie. Ook in de Senaat hebben collega's van de PS en de CVP wetsvoorstellen ingediend met betrekking tot de methadon-problematiek. Blijkbaar leeft dit thema bij de parlementsleden en minder bij de regering. Ik ben er echter zeker van dat de minister mij het tegendeel zal bewijzen.

De consensusconferentie van 8 oktober 1994 onder auspiciën van toenmalig minister Santkin, is een mijlpaal in de behandeling van drugsverslaafden en meer bepaald inzake de substitutie met methadon. Dit is een krachtig geneesmiddel dat valt onder de drugswet van 24 februari 1921. De consensusconferentie oordeelde dat het een doeltreffende behandeling kan zijn voor heroïnegebruikers. Een langdurige en adequate behandeling met methadon is vanuit medisch standpunt veilig gebleken voor een welomschreven groep verslaafden.

Gelet op het gebrek aan en de kostprijs van gespecialiseerde behandelingsplaatsen, achtte de consensusconferentie het aangewezen dat de hulpverleners van de eerste lijn, dit zijn huisartsen, psychieters, apothekers en gezondheidscentra, hun taak bij de behandeling van drugsverslaafden op zich nemen teneinde de toegang tot de behandeling te verruimen en de risico's van onbehandelde drugsverslaving te verminderen. De eerste lijn zal, in de geest van de echelonnering, pas een beroep doen op de deskundigheid en de mogelijkheden van de tweede en de derde lijn als ze wordt geconfronteerd met situaties die niet eenvoudig kunnen worden beheerst.

Psycho-sociale benadering en -ondersteuning zijn essentieel voor een optimaal resultaat van een substitutiebehandeling met methadon. De ondersteuning moet worden aangepast aan de individuele noden van de patiënt.

Tot daar de ruime consensus. Toch schort er een en ander.

Een van de belangrijke bepalingen van de consensusconferentie, deze met betrekking tot de registratie, werd tot op heden nog niet uitgevoerd. Hieraan proberen de wetsvoorstellen van CVP en PS tegemoet te komen.

In het rapport van de jury van de conferentie van 12 oktober 1994 lees ik: "Teneinde een overzichtelijke situering en een permanente evaluatie te bewerkstelligen en meervoudig gebruik te ondervangen of te voorkomen, dienen alle methadonbehandelingen te worden geregistreerd bij een daartoe geëigende instantie, mits inachtneming van het medisch geheim en van de wet ter bescherming van de privacy. Ten behoeve hiervan dient een gepast coderingssysteem te worden uitgewerkt."

De praktijk is anders. Het is een raadsel hoe de Nederlandstalige Provinciale Geneeskundige Commissie van Brabant op eigen houtje, zonder enig politiek debat en zonder slag of stoot vanwege artsen- en patiëntenverenigingen, erin slaagt een registratieformulier goed te keuren en op te leggen dat Vlaamse artsen ertoe dwingt de identiteit van behandelde drugsverslaafden systematisch bekend te maken aan een staatsorgaan.

Deze regeling wordt de Vlaamse artsen in Brussel opgelegd bij middel van een omzendbrief. Overigens doe ik opmerken dat bepaalde artsen die brief niet hebben ontvangen, noch weten waar ze hem kunnen raadplegen.

Een aantal artsen worstelen met gewetensvragen als zij elke behandelde drugsverslaafde moeten vragen een document te ondertekenen, waarmee de gebruiker zich als dusdanig aan de overheid bekendmaakt, terwijl de overheid het drugsgebruik vogelvrij heeft verklaard, in de betekenis van verboden en uitgesloten. Het is mogelijk dat een aantal van deze patiënten het aan de stok heeft met andere instanties van de overheid en dan ligt machtsmisbruik voor de hand. Het grootste bezwaar tegen deze praktijk is evenwel de eventuele inbreuk op de rechten van behandelde patiënten.

Onduidelijkheid is troef. Het is niet bekend hoe en op welke wijze de commissie de inkomende gegevens zal behandelen en gebruiken. Tevens is het onduidelijk op welke wijze en in welke mate ze overweegt dienstverlening te geven aan de artsen en drugsverslaafden en welke maatregelen ze heeft genomen om de wet inzake de privacy toe te passen en onrechtmatig gebruik van de gegevens in elk denkbaar geval tegen te gaan.

Evenmin is bekend in hoever de gevraagde gegevens de toekomst van arts en patiënt kunnen bezwaren en in welke mate ze door derden kunnen worden opgevorderd in het kader van juridische procedures. Het is ook niet duidelijk op welke manier gegevens weer kunnen worden weggehaald, bijvoorbeeld op het einde van de behandeling of omdat de gebruiker de behandeling wenst stop te zetten. Hoe is trouwens het inzagerecht geregeld?

Al evenmin is duidelijk wie drugsgebruiker is en wie niet. Gaat het om gebruikers of verslaafden, om een onderhoudsbehandeling of om afkicken? Waar ligt de grens tussen beide? Welk soort behandeling moet worden gemeld, vanaf welke dosering en na hoeveel tijd?

Sta me toe enkele concrete vragen op een rijtje te zetten.

Ten eerste, is de praktijk van de Provinciale Commissie wettelijk? Zo ja, regelt ze haar werkzaamheden conform de wetenschappelijke consensusconferentie van 8 oktober 1994?

Heeft deze consensusconferentie in de ogen van de minister gezag? Zo ja, acht de minister het aanvaardbaar dat er een verschillende medische praktijk ontstaat in de diverse provincies; geen enkele Franstalige commissie in Brussel of Wallonië verplicht haar leden gegevens van dergelijke aard door te spelen.

Denkt de minister er eventueel aan om de praktijk die door de Nederlandstalige Provinciale Geneeskundige Commissie is opgelegd, tot het gehele land uit te breiden? Komt er eventueel een wettelijke regeling?

Wat is de mening van haar departement over de wijze waarop deze commissie haar wettelijke taak om te controleren en eventueel sancties uit te werken, moet oppassen? Welke sancties komen in aanmerking? Kan ze eigen tuchtmaatregelen nemen of verwijst ze stelselmatig door naar het gerecht? Welke verweermiddelen heeft de weerspannige?

Ik verwijst hier specifiek naar Brussel omdat het opvalt dat deze maatregel wordt opgelegd aan de Nederlandstalige, maar

M. Jacques Devolder (VLD). – *Du temps du ministre Santkin, du bon travail a été fourni à la conférence de consensus en matière de méthadone. Fin 1994, tous les médecins ont reçu une lettre communiquant les résultats de la conférence. Aujourd’hui il y a un problème au niveau de l’exécution, et plus particulièrement du contrôle.*

Un contrôle est effectivement nécessaire. Le traitement individuel par des médecins et des pharmaciens est déjà possible. Dans un centre, les dealers peuvent trop facilement retrouver leurs clients. Par le truchement de l’inspection des pharmacies, il y a un contrôle sur le comportement en matière de prescriptions, les doses et les livraisons. Pourquoi faut-il prendre des mesures supplémentaires ? En Flandre occidentale, l’inspection est automatiquement avertie de chaque nouvelle cure de désintoxication.

Les inspecteurs sont également avertis lorsqu’une thérapie est interrompue sans raison. Le ministre pourrait s’inspirer de ce système appliqué en Flandre occidentale. Pour terminer, je fais remarquer qu’il existe aussi en Wallonie un certain contrôle sur l’emploi de la méthadone.

niet aan de Franstalige artsen in Brussel. Is deze situatie niet discriminerend? Het gevolg is immers heel duidelijk. Nederlandstalige patiënten blijven van hulp verstoken omdat zij niet naar een Nederlandstalige arts durven te gaan of worden in de armen van Franstalige artsen gedreven, die – gelukkig – meer en meer Nederlands spreken.

Is het invoeren van dit formulier dan ook niet voorbarig? Het formulier, de procedure en de beveiligingsmaatregelen zijn immers nog niet rond en er bestaat nog geen wettelijke basis. Bovendien wordt er van alle artsen in Brussel niet hetzelfde gevraagd. Aan welke initiatieven denkt de minister?

De heer Jacques Devolder (VLD). – De heer Van Quickenborne verwees naar de consensusconferentie van 1994 waar de toenmalige minister van Volksgezondheid, de heer Santkin, uitstekend werk heeft geleverd.

De resultaten en besluiten van deze conferentie werden nadien aan alle dokters medegedeeld.

Er rijzen vandaag inderdaad nog vragen bij de uitvoering van de regeling. Moet er een controle zijn? Is er geen overdreven controle? Ik ben van mening dat een zekere controle nodig is. Een eerste voordeel is dat de personen die van bedoelde ontwenningmethode gebruik maken, kunnen worden opgevolgd. De controle zelf is echter al geïnstitutionaliseerd door andere wetgevingen.

Gelukkig heeft de conferentie de mogelijkheid geschapen om individuele behandelingen te laten uitvoeren door een geneesheer of apotheker. De verslaafde is dus niet langer verplicht naar een centrum te gaan. Dat had immers het nadeel dat de dealers hun cliënten in de kortste tijd opnieuw konden opsporen en bevoorradden. Wanneer de verslaafde zelf een zorgverstrekker kan kiezen, wordt dat veel moeilijker. Ook voor deze werkwijze bestaat er al een controle. Via de inspectie van de apotheken heeft men een overzicht over het voorschrijfgedrag van de arts, over de voorgeschreven dosissen en over de leveringen. In die zin begrijp ik de heer Van Quickenborne die zich afvraagt of een bijkomende administratieve controle, die zowel door de arts als door de apotheker en de patiënt negatief kunnen worden aangevoeld, wel echt nodig is. In West-Vlaanderen bestaat zo een bijkomende controle. Wanneer een drugsverslaafde aan een apotheker in West-Vlaanderen een nieuwe ontwenningstherapie vraagt, brengt die apotheker de inspecteurs hiervan schriftelijk op de hoogte.

Men kent dan ook onmiddellijk de naam van de arts die het voorschrijf heeft gegeven, alsook de naam en het adres van de patiënt en de voorgeschreven dosis. Gewoongetrouw wordt ook de inspecteur verwittigd wanneer zonder reden een bepaalde therapie plotseling wordt afgebroken. Dan zou immers het gevaar kunnen bestaan dat de betrokken patiënt zich opnieuw in het harddrugsmilieu bevindt. Als de minister toch terzake regelgevend wil optreden, kan zij zich best spiegelen aan deze methode in de plaats van overdreven en multifunctioneel te controleren. Volgens mij is het voldoende dat er één vorm van controle bestaat, als die maar goed is. Ik vraag de minister dan ook of ze denkt dat het systeem dat in West-Vlaanderen door de farmaceutische inspectie geïnstalleerd is, als voorbeeld zou kunnen gelden voor het hele land.

Ten behoeve van collega Van Quickenborne voeg ik eraan toe

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – *J'étais membre du groupe de travail de la Chambre qui s'est penché sur le problème de la drogue. J'admire la manière dont on porte assistance aux drogués aux Pays-Bas.*

Par le biais de la distribution de méthadone, les consommateurs de drogues entrent en contact avec les prestataires de soins.

La Belgique ne dispose encore d'aucune base légale en cette matière. Selon le groupe de travail, certaines conditions secondaires doivent être remplies pour distribuer la méthadone. L'influence positive de la méthadone n'est pas seulement due à l'administration de la substance elle-même mais est aussi en rapport avec le traitement et l'encadrement psychosocial qui y sont liés. Ce soutien doit être adapté aux besoins de chaque patient.

Dans notre proposition de loi, nous suggérons que le traitement soit dispensé dans un centre multidisciplinaire ou par un médecin qui a reçu la formation requise.

Il doit également y avoir une liaison fonctionnelle avec un centre spécialisé ou un réseau. Nous devons rapidement élaborer une réglementation légale. L'enregistrement est un aspect important, mais il n'est pas réglé par la loi.

M. Jacques Devolder (VLD). – *L'enregistrement tel qu'il existe actuellement constitue une des composantes d'un règlement global. Mme Van Kessel n'a pas bien écouté.*

Mme Ingrid van Kessel (CVP). – *L'enregistrement est un aspect. La prescription de la méthadone ne suffit toutefois*

dat deze controle ook in Wallonië bestaat. Ook daar moeten de gegevens in een farmaceutisch register worden ingeschreven of elektronisch worden opgeslagen. Controles zijn nodig, maar ze moeten niet overdreven of multifunctioneel geschieden.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – In de vorige legislatuur heb ik deel uitgemaakt van de drugswerkgroep in de Kamer. Met die werkgroep hebben we enkele bijzonder interessante bezoeken gebracht, onder andere aan Nederland. Ik ben het niet altijd eens met het drugsbeleid daar, maar ik was wel aangenaam verrast door de manier waarop de drugshulpverlening er is uitgewerkt, en dat heeft mij ertoe gebracht een wetsvoorstel in te dienen. Drugshulpverlening is in Nederland een wezenlijk onderdeel van een totaalaanpak. De hulpverlening is er bijvoorbeeld niet beperkt tot het geïsoleerd verstrekken van methadon. Het geneesmiddel wordt er ingepast in een hele setting. De hulp moet niet noodzakelijk in een centrum worden verstrekt. Er bestaan diverse mogelijkheden. Via zijn stap om methadon te krijgen, wordt de drugsgebruiker in contact gebracht met de hulpverlener op diverse niveaus. Methadonverstrekking kan dus gezien worden als onderdeel van de hulpverlening in een afbouwprogramma of in een onderhoudsprogramma. Bij ons bestaat er terzake jammer genoeg nog geen wettelijke regeling.

In de aanbevelingen van de drugswerksgroep werd duidelijk beklemtoond dat methadon maar mag worden verstrekt als aan een aantal duidelijk afgebakende randvoorwaarden is voldaan. Zo stelden we dat het medicament in een ruimere behandeling moet passen. De positieve resultaten worden immers niet alleen bereikt door de werking van methadon, maar ook door de psycho-sociale begeleiding. Bovendien moet de ondersteuning aangepast zijn aan de individuele noden van de patiënt. Volgens ons wetsvoorstel kan de methadonbehandeling gevuld worden in een multidisciplinair centrum of bij een huisarts of specialist. Hierbij moeten twee opmerkingen worden gemaakt. Het is heel belangrijk dat een arts, die een methadonbehandeling voorschrijft, de noodzakelijke voortgezette opleiding heeft gevuld of kan volgen. Die behandeling moet dus in het accreditieringsprogramma worden opgenomen.

Anderzijds is het ook belangrijk dat de arts een functionele relatie heeft met een gespecialiseerd centrum of netwerk voor de medische hulpverlening aan toxicomanen.

Tot slot wil ik erop aandringen snel werk te maken van een wettelijke regeling. Registratie vormde voor de heer Van Quickenborne de aanleiding om zijn vraag om uitleg te stellen. Het is inderdaad een heel belangrijk aspect.

De heer Jacques Devolder (VLD). – Er bestaat al een regeling.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Die bestaat niet. Ja, misschien in een door de privé zelf georganiseerd systeem, maar dat is geen wettelijke regeling, dat is een privé-initiatief.

De heer Jacques Devolder (VLD). – Het is een onderdeel van een algemene regeling. Ik heb de indruk dat u niet goed geluisterd hebt naar mijn uiteenzetting.

Mevrouw Ingrid van Kessel (CVP). – Registratie is inderdaad één aspect. Ik geloof in substitutie met methadon

pas : elle doit faire partie d'un programme d'aide. Nous voulons que l'on tienne compte des deux aspects. Comment le ministre organisera-t-il l'aide en cas de prescription de méthadone ?

M. Jacques Santkin (PS). – Je n'avais pas prévu d'intervenir dans cette discussion, mais j'ai changé d'avis, puisque M. Devolder a bien voulu, très gentiment d'ailleurs, rappeler le travail important réalisé en 1994 à travers cette conférence de consensus qui visait à la mise en place d'un « code de bonnes pratiques » en matière de traitement par la méthadone.

Je suis d'accord avec Mme van Kessel pour dire qu'à l'époque déjà, un grand nombre de médecins traitants de première ligne avaient une longue expérience et respectaient la déontologie en la matière. Cependant – et c'était là l'aspect le plus important –, le but poursuivi n'était pas uniquement la reconnaissance du traitement par la méthadone, avec tous les problèmes qu'une telle pratique entraînait sur le plan judiciaire. Nous avions eu en effet un dialogue très constructif avec les autorités judiciaires de manière que les médecins recourant à ce type de traitement ne soient pas poursuivis.

À travers ce code de bonne pratique, il s'agissait surtout de prévoir la mise en place de l'encadrement, de l'accompagnement auquel vous avez fait référence, madame van Kessel. En effet – la ministre de la Santé publique évoquera certainement cet aspect – limiter la reconnaissance au simple fait d'autoriser les médecins à utiliser le produit en question, eut été insuffisant. L'accompagnement visé par Mme van Kessel est repris textuellement dans les conclusions du jury constitué à l'époque pour rédiger ce code de bonnes pratiques.

Je tenais à apporter cet élément d'information, même si quelques années se sont écoulées depuis lors.

En conclusion, je me réjouis de constater que nous avons eu raison de procéder de la sorte ; les faits ont montré qu'il fallait, au travers de cette conférence de consensus, officialiser cette pratique, étant donné les résultats concluants qu'elle a produits. Nous sommes au moins d'accord sur ce point, madame van Kessel : malgré les critiques formulées par une partie du corps scientifique, le traitement par la méthadone répond véritablement au besoin exprimé par un certain nombre de toxicomanes.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – La circulaire de la commission médicale provinciale francophone du Brabant a été annulée par le Conseil d'État en 1995, à la suite de plaintes. Logiquement, des initiatives similaires auraient dès lors dû être annulées, mais tant qu'aucune plainte n'est introduite, aucun jugement n'est

bij voorkeur in een afbouwprogramma voor heroïneverslaafden en desnoeds in een onderhoudsbehandeling. Uiteraard moet abstinente het na te streven doel zijn, maar dat is niet altijd haalbaar. Ik pleit dus voor een wettelijke regelgeving die naast registratie ook een hulpverleningsprogramma omvat. Methadonverstrekking moet een onderdeel van een groter geheel zijn. De huisarts kan worden ingeschakeld, maar dan in een functionele relatie met een centrum. Hij moet ook incentives krijgen om zich op dit terrein bij te scholen. Die beide aspecten, registratie en hulpverlening, vinden we nergens in een regelgeving terug. We hebben daarover dan ook een wetsvoorstel ingediend. Graag vernam ik van de minister hoe zij de methadonhulpverlening wil organiseren en wat zij daarvoor denkt te kunnen ondernemen.

De heer Jacques Santkin (PS). – *De heer Devolder wees op het belangrijke werk dat in 1994 werd verricht door de consensusconferentie. Wij hebben er toen de gerechtelijke instanties moeten van overtuigen de behandelende artsen die methadon voorschreven niet te vervolgen. Met de gedragscode hebben we vooral de begeleiding tot stand willen brengen waarnaar hier werd verwezen.*

Het volstond niet de erkenning te beperken tot de loutere mogelijkheid voor de artsen om dit soort producten te gebruiken. De begeleiding waarop hier wordt gealludeerd, vindt men ook terug in de conclusies van de destijds samengestelde jury.

Ik ben blij dat we het toen bij het rechte eind hadden, want vandaag stellen we vast dat dit soort behandeling aan de behoeften van een aantal verslaafden beantwoordt.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ik zal eerst ingaan op de vragen die mij vooraf werden bezorgd. Op de vragen en opmerkingen die hier vandaag werden geformuleerd, zal ik zo volledig mogelijk trachten te antwoorden, maar op enkele nieuwe elementen die hier werden aangebracht, kan ik niet meteen ingaan.

prononcé à ce sujet. Des circulaires similaires circulent dans différentes provinces.

Il existe donc une lacune entre les dispositions réglementaires en matière de stupéfiants et l'accessibilité du traitement à la méthadone tel que préconisé lors de la conférence du 8 octobre 1994. Le consensus obtenu lors de cette conférence n'a évidemment pas force de loi. La commission médicale provinciale du Brabant outrepasse donc ses compétences quand elle édicte des circulaires comportant des dispositions réglementaires. Aujourd'hui, seul l'enregistrement des prescriptions de stupéfiants par l'inspection de la pharmacie est conforme à la loi.

La conférence scientifique de consensus a débouché sur la rédaction d'un document d'experts sur lesquels les juges peuvent s'appuyer pour l'application de la loi. Lors de cette conférence, d'autres principes ont par ailleurs été confirmés.

La commission médicale provinciale de Liège procède également à un enregistrement. En ce qui concerne l'extension éventuelle de cette méthode de travail à tout le pays, je vous renvoie aux conclusions et recommandations du groupe de travail parlementaire de la Chambre sur la drogue. On y met l'accent sur la nécessité d'un enregistrement uniforme et d'un système d'enregistrement centralisé reprenant tous les traitements de substitution. Cet enregistrement ne peut donner lieu à un contrôle additionnel des consommateurs de drogue et on ne peut en aucune façon porter atteinte à leur vie privée. Les services judiciaires ne peuvent avoir accès aux données enregistrées et ne peuvent dès lors entamer aucune poursuite judiciaire sur cette base. Un tel système d'enregistrement permet d'avoir une connaissance du terrain et d'anticiper de nouveaux développements. J'en reste là pour ce qui a trait au rapport de la Chambre.

L'enregistrement des traitements de substitution doit faire l'objet d'une réglementation légale. Je vais m'y atteler. Je ne puis pas encore vous fournir de calendrier précis.

Allereerst is er de vraag of de Nederlandstalige Provinciale Geneeskundige Commissie van Brabant wel een correcte werkwijze heeft gevolgd. Het klopt dat de omzendbrief van de Franstalige Geneeskundige Commissie van Brabant in 1995 door de Raad van State werd vernietigd, omdat tegen die omzendbrief een klacht werd ingediend. Logischerwijze zou men daaruit kunnen concluderen dat andere, gelijkaardige initiatieven ook vernietigd moeten worden, maar zolang daartegen geen klacht is ingediend, komt er geen uitspraak. Uit de uiteenzettingen van daarnet blijkt dat er in verschillende provincies, niet alleen in Vlaams Brabant, maar ook in West-Vlaanderen en in Luik, effectief omzendbrieven met dezelfde teneur bestaan. Ik trekt daaruit vooral de bijzonder duidelijke conclusie dat er een lacune bestaat tussen enerzijds de reglementaire bepalingen inzake verdovende middelen die misbruik bij het voorschrijven beteugelen en de arts verplichten het gebruik van overdreven dosissen verdovende middelen te verantwoorden, en anderzijds de toegang tot de methadonbehandeling zoals die vooropgesteld werd door de consensusconferentie van 8 oktober 1994. Die consensus heeft uiteraard een zeer grote maatschappelijke betekenis, maar ze heeft geen rechtskracht. De omzendbrief van de Franstalige Raad van de Orde van Geneesheren van Brabant over de behandeling van drugsverslaafde patiënten is om dezelfde redenen door de Raad van State vernietigd.

Uit dit alles concludeer ik dus dat de Provinciale Geneeskundige Commissie haar bevoegdheid overschrijdt als ze reglementerende omzendbrieven rondstuurt. Vandaag is enkel de registratie van voorschriften voor verdovende middelen door de Farmaceutische Inspectie in overeenstemming met de wet.

De wetenschappelijke consensusconferentie van 1994 heeft weliswaar geen rechtskracht, maar haar conclusies zijn wel een "expertdocument" waarin rechters voor de toepassing van de wet inspiratie kunnen vinden. De jurisprudentie toont overigens aan dat de rechters op een soortgelijk expertadvies steunen om een oordeel te vellen. Ik wil in dit verband toch ook verwijzen naar de opmerking die de heer Santkin heeft gemaakt bij de kritiek van mevrouw Van Kessel, namelijk dat op die consensusconferentie wel degelijk een aantal andere principes besproken en bekragtigd werden.

Op de vraag betreffende de Franstalige Provinciale Geneeskundige Commissies, kan ik antwoorden dat ook de Provinciale Geneeskundige Commissie van Luik via huisartsen gegevens registreert over patiënten die een methadon substitutetherapie volgen. Blijkbaar beschikt de heer Van Quickenborne nog niet over die informatie.

Over de mogelijke uitbreiding van de registratie over het gehele land, wil ik citeren uit de conclusies en aanbevelingen van de parlementaire werkgroep die op dit vlak in de Kamer actief was in 1996 en 1997 : "Naast de noodzaak aan een uniforme registratie binnen de diverse geledingen van de drughulpverlening is het onontbeerlijk dat specifiek in het kader van elke substitutetherapie een registratiesysteem wordt uitgewerkt. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan een centraal beheerd systeem waar alle behandelingen in het kader van de substitutie verzameld worden. De centralisatie laat toe dat voorschrijvende artsen kunnen nagaan of reeds vervangmedicatie aan hun patiënt voorgeschreven werd, teneinde ernstige gezondheidsrisico's te vermijden. Het is niet

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Je remercie la ministre pour la clarté de sa réponse concernant le dépassement de compétences par la commission en question.

Une chose reste toutefois vague à mes yeux : la circulaire de la commission est-elle retirée du fait de cette réponse et une plainte doit-elle encore être déposée auprès du Conseil d'État afin de rendre l'affaire formelle ? La réponse de la ministre me semble constituer un signal important mais ne possède aucune valeur ou force juridique.

Dans mon introduction, qui ne se rapporte en effet pas exactement à ma question concrète, j'ai esquissé le cadre général. Il s'agit en effet non seulement de l'enregistrement mais aussi de l'ensemble de la problématique de la méthadone, voire des drogues en général. Le ministre Verwilghen avait promis, pour le 12 janvier, une note d'évaluation à ce sujet. La ministre peut-elle me dire aujourd'hui, 20 janvier, où elle en est et si nous devrons attendre cette évaluation encore longtemps ? Il me semble extrêmement important de connaître le point de vue du gouvernement en matière de drogues. Le groupe PS plaide pour une politique de tolérance des drogues douces et j'ai appris de bonne source que la ministre Alvoet prépare aussi une note. Différents ministres s'occupent donc clairement de cette question. Cependant, je veux encore demander à la ministre si l'ensemble du gouvernement a toujours pour ambition d'exécuter l'accord gouvernemental et de procéder à une évaluation dans les six mois.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – La situation légale n'est effectivement pas claire. Il existe plusieurs circulaires. Si le Conseil d'État les annule, elles seront annulées pour de bon. En revanche, si personne ne dépose plainte, les circulaires resteront évidemment

de bedoeling dat de registratie een additionele vorm van controle naar druggebruikers toe zou uitmaken. De registratie moet op zo een manier gebeuren dat het recht op en de eerbied voor het privé-leven van personen die een behandeling met vervangmiddelen ondergaan in geen enkel opzicht worden geschonden en het beroepsgeheim van het betrokken personeel en verzorgers wordt geëerbiedigd. Er moet met name op worden toegezien dat de gerechtelijke en politiediensten geen wettelijke toegang tot de aldus geregistreerde informatie kunnen krijgen en bijgevolg op basis van de informatie die door de registratie werd verzameld geen strafrechtelijke vervolging kunnen instellen. Zonder die garantie zou het voor de doelmatigheid van de therapeutische of hulprelatie onmisbare vertrouwen effectief onbestaande zijn. Registreren op zich brengt een meerwaarde aan in de mate dat de epidemiologische gegevens die erin verzameld worden kunnen bijdragen tot het ontwikkelen van een beleid dat steunt op actuele tendensen. Een dergelijk systeem zoals dat is uitgewerkt in Amsterdam laat toe op permanente wijze zicht te verkrijgen op het veld en laat toe pro actief te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen.”

Het is in ieder geval mijn overtuiging dat de registratie van substitutiebehandelingen wettelijk moet worden geregeld. Ik wil daarvan werk maken. Een timing kan ik er op het ogenblik niet opzetten, want zoals u weet, liggen er heel wat dringende zaken te wachten. Ik zal dat in geen geval op de lange baan schuiven; daarvoor is deze materie veel te delicat.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik dank de minister voor haar duidelijk antwoord inzake de bevoegdheidsoverschrijding door de genoemde commissie.

Onduidelijk blijft voor mij evenwel of de omzendbrief van de commissie door dit antwoord wordt ingetrokken, dan wel of er nog een klacht moet worden ingediend bij de Raad van State om de zaak te formaliseren. Het antwoord van de minister is wel een belangrijk signaal, maar heeft geen rechtskracht.

In mijn inleiding, die inderdaad niet woordelijk in de concrete vraag terugkomt, heb ik het algemene kader geschetst. Het gaat inderdaad niet alleen over de registratie, maar over de hele problematiek van methadon, of zelfs van drugs in het algemeen. Minister Verwilghen had daarover een evaluatinota beloofd tegen 12 januari. Kan de minister mij vandaag, 20 januari, enig idee geven hoe lang die evaluatie nog op zich zal laten wachten ? Het lijkt me alleszins belangrijk dat we het standpunt van de regering over het drugsbeleid kennen. De PS-fractie pleit inzake soft drugs voor een gedoogbeleid en uit goede bron verneem ik dat ook minister Aelvoet inzake drugs een nota voorbereidt. Verschillende ministers zijn dus wel duidelijk met de kwestie bezig. Toch wil ik de minister nog vragen of de hele regering nog altijd de ambitie heeft het regeerakkoord uit te voeren en binnen zes maanden een evaluatie zal afwerken.

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – De wettelijke situatie is inderdaad onduidelijk. Er bestaan verschillende omzendbrieven. Als de Raad van State deze vernietigt, zijn ze ook echt vernietigd. Als niemand een klacht indient, blijven de omzendbrieven natuurlijk wel van kracht. Of mensen nu ja

d'application. Je laisse à chacun la sagesse de décider s'il convient effectivement de déposer plainte ou non. Ma réponse sur le fond est qu'une réglementation légale est de toute façon nécessaire. Je l'élaborerai assez rapidement, de manière à dissiper cette situation légale confuse.

En ce qui concerne la politique en matière de drogue, ma réponse sera brève : ce n'est pas parce que nous n'avons pas pu tout faire ces six derniers mois que notre ambition a disparu. Mon cabinet est en effet en train de préparer un document et l'on travaille en d'autres lieux à une évaluation de la politique en matière de drogue. Aucune concertation à ce sujet n'a cependant encore été menée au sein du gouvernement. Il est effectivement question d'un léger retard. Je souhaite néanmoins indiquer que le projet de plan de sécurité du ministre Verwilghen reprend plusieurs points relatifs à la politique en matière de drogue. Il ne s'agit pas encore du travail de l'ensemble du gouvernement, mais M. Van Quickenborne peut être tranquille : aucun ministre ne s'oppose à un traitement rapide de ce dossier.

– L'incident est clos.

Demande d'explications de M. Georges Dallemande au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur «les mesures existantes en Belgique visant à prévenir les catastrophes écologiques maritimes» (n° 2-50)

M. Georges Dallemande (PSC). – La catastrophe écologique qui touche encore les côtes atlantiques françaises à la suite du naufrage du pétrolier Erika suscite un grand nombre de questions, y compris dans notre pays. En effet, de tels navires sont, de par leur vétusté, de véritables bombes à retardement pour l'avenir de notre environnement. Même si le problème actuel concerne essentiellement la France, il est certain que des enseignements devraient être tirés d'une telle catastrophe afin que toutes les conditions soient réunies, légalement et pratiquement, pour qu'une telle marée noire ne se produise plus et, notamment, qu'elle ne se produise pas le long des côtes belges.

J'aimerais donc que Mme la ministre puisse répondre aux questions suivantes.

Ce genre de navire pétrolier pourrait-il croiser près de nos côtes? Quelles sont les autorisations nécessaires? Quels sont les contrôles de ces autorisations? S'agit-il de simples contrôles administratifs ou de véritables contrôles de fond sont-ils menés à bord de ces navires?

Il semble que la France organisera, à brefs délais, une table ronde avec les compagnies pétrolières afin de trouver des solutions pour améliorer le contrôle effectif et pour prévenir toute autre catastrophe de ce genre pour l'avenir. Une telle réunion ne devrait-elle pas avoir lieu au niveau européen ou du moins en concertation avec tous les pays européens susceptibles d'être touchés par une telle marée noire?

Les pavillons de complaisance regroupent actuellement 60 % de la flotte mondiale. Un navire sur trois et un pétrolier sur sept sont hors normes. Ce phénomène pose la question de la

dan neen een klacht moeten indienen, laat ik aan ieders wijsheid over. Mijn antwoord ten gronde is dat er hoe dan ook een wettelijke regeling moet komen. Daar zal ik vrij snel werk van maken, zodat de onduidelijke wettelijke situatie meteen uit de wereld wordt geholpen.

Wat het drugsbeleid betreft, kan mijn antwoord kort zijn: het is niet omdat we de voorbije zes maanden niet alles hebben kunnen doen, dat ook de ambitie weg is. Mijn kabinet bereidt inderdaad een document voor en ook op andere plaatsen wordt aan een evaluatie van het drugsbeleid gewerkt. Binnen de regering is daarover echter nog geen overleg gevoerd. Er is inderdaad een kleine vertraging. Toch wil ik erop wijzen dat er in het ontwerp van veiligheidsplan van minister Verwilghen enkele punten over het drugsbeleid zijn opgenomen. Dat is nog geen werk van de regering als geheel, maar de heer Van Quickenborne mag er gerust in zijn: geen enkele minister is gekant tegen een snelle aanpak van dit dossier.

– Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Georges Dallemande aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over «de in België bestaande maatregelen om milieurampen op zee te voorkomen» (nr. 2-50)

De heer Georges Dallemande (PSC). – De milieuramp op de Franse Atlantische kust, veroorzaakt door het zinken van de Erika, roept vragen op.

Dat soort schepen vormt een ecologische bom. We moeten lessen trekken uit de gebeurtenissen om te voorkomen dat ze zich opnieuw voordoen. Passeert dat soort schepen ook onze kust? Moeten ze over een vergunning beschikken? Bestaat er een echte controle aan boord van de schepen?

Frankrijk plant een ronde tafel met de oliemaatschappijen. Kan men die bijeenkomsten niet op Europees niveau en in overleg met alle lidstaten organiseren?

Wat zal u doen om een einde te maken aan het succes van de goedkope vlaggen?

Worden de schepen tijdens hun doortocht gevuld door een sleper of via radiocontact? Kan de overheid bij problemen op een snelle manier ingrijpen of moet ze wachten op een vraag van de kapitein? Is de dubbele scheepsromp een reglementaire verplichting?

Zijn we in staat om bij een eventuele ramp de nodige maatregelen te nemen? Zijn er al oefeningen gehouden? Hoe zijn terzake de federale en gewestelijke bevoegdheden verdeeld?

Is het juist dat het bij de reddingsoperatie voor de dieren slechts om knutselwerk ging? Werden daaruit de nodige lessen getrokken?

Welke initiatieven zult u op dat vlak op Europees en Belgische niveau nemen?

protection des marins et de l'environnement. Ne devrait-on pas tenter de mettre fin à ce type de pratiques? Quelles mesures pourriez-vous prendre à cet égard?

Une surveillance de ces navires est-elle organisée tandis qu'ils croisent, soit par un remorqueur soit par des liaisons radio?

En cas de doute sur un éventuel problème, les autorités compétentes sont-elles habilitées à agir d'initiative et ce, même si le capitaine du navire n'en fait pas la demande? Si oui, dans quel délai?

Existe-t-il une réglementation qui prévoit que les bateaux dits à risques doivent être munis d'une double coque, comme la France songe à l'imposer aux navires qui auraient à croiser le long de ses côtes?

Enfin, et dans le pire des cas, si une telle catastrophe devait malgré tout se produire le long de nos côtes, sommes-nous en mesure, tant en termes de personnel mobilisé que de matériel, d'agir pour circonscrire le sinistre? De quelle manière? À quelle vitesse? Des exercices sont-ils effectués et dans quelle proportion? D'une manière générale, comment sont réparties les compétences entre l'État fédéral et les entités fédérées?

Sur le plan du sauvetage des espèces animales, avons-nous tiré des leçons de la manière dont on peut le mieux soigner les oiseaux, les animaux blessés? Partagez-vous l'avis du ministre Happart selon lequel les soins prodigués en Belgique relevaient, en grande partie, du bricolage? Si oui, comptez-vous prendre des initiatives particulières au niveau belge et/ou au niveau européen?

M. Michiel Maertens (AGALEV). – *Le mois dernier, j'ai déjà attiré deux fois l'attention de cette Assemblée sur la problématique de la pollution pétrolière en Mer du Nord.*

Au cours des dernières années, de nombreux progrès ont été enregistrés. Je pense notamment au traité MARPOL et à la loi sur la zone économique exclusive. Cependant, la menace quotidienne reste présente parce que l'industrie pétrolière ne prend pas le principe de précaution très au sérieux. Afin de réduire les coûts et d'augmenter les bénéfices, on utilise de vieux bateaux, on fait appel à des équipages sous-payés et l'on verse des primes d'assurances insuffisantes. On ne tient pas compte du tourisme, ni de la pêche, ni du milieu marin. On considère qu'il s'agit d'un facteur de risque payable. Cette situation doit changer. Cela doit devenir impossible à payer.

Je me fais beaucoup de soucis quant à la politique de protection du milieu marin. La ministre n'est pas compétente en cette matière mais elle est quand même responsable dans la mesure où elle peut agir par le biais de la concertation gouvernementale. J'espère dès lors qu'elle prendra des initiatives. La ministre connaît peut-être le rapport de l'UGMM de fin 1999 concernant le contrôle aérien dans lequel il est fait allusion aux vidanges régulières de déchets pétroliers et au rinçage des tanks. Ces pratiques font chaque année plus de victimes qu'une catastrophe unique.

L'importante pollution de la zone relevant de la convention de Ramsar et des "Vlaamse Banken" est inquiétante. La politique de protection en la matière est déficiente. Sur 19 procès-verbaux transmis aux tribunaux, seules deux condamnations ont été prononcées. 18 à 79 infractions sont

De heer Michiel Maertens (AGALEV). – *De heer Dallemagne heeft gelijk dat hij de problematiek van de olievervuiling op de Noordzee onder de aandacht van de minister brengt. Op de vragen die ik de minister vorige maand over dit onderwerp heb gesteld, heb ik een duidelijk antwoord gekregen.*

Ergisteren heeft de minister in de Kamercommissie nog zeer uitvoerig geantwoord op vragen in verband met de uitvoering van de wet ter bescherming van het mariene milieu. Op dit vlak werd in de voorbije jaren heel wat vooruitgang geboekt. Ik verwijst naar het Marpolverdrag en de wet op de exclusieve economische zone.

Toch blijft de oliedreiging permanent aanwezig omdat de petroleumindustrie die de tankers huurt, nog steeds een loopje neemt met het voorzorgsprincipe. In de scheepvaart gebeurt dit geregeld. Zo werd de Maleisische tanker Atlantic Ruby vorige week in Antwerpen aan de ketting gelegd wegens mensonterende toestand aan boord en omdat het schip lek was. Dergelijke praktijken bestaan nog steeds omdat de petroleumindustrie de kosten zo laag mogelijk en de winst zo hoog mogelijk wil houden. Dat een miljardenindustrie zoals het toerisme en de visserij – iedereen herinnert zich ongetwijfeld de Mont Louis - hiervan het slachtoffer is, kan deze mensen niet deren. Dergelijke incidenten worden immers helaas als een gemakkelijk te betalen risicofactor ingeschatt. Hierin moet verandering komen: ze moeten een onbetaalbare risicofactor worden! Wat er in Frankrijk is gebeurd, is ronduit schandalig.

Ik maak mij heel wat zorgen over het handhavingsbeleid inzake het mariene milieu. De minister is hiervoor niet

constatées chaque année. Il faut attirer l'attention du ministre de la Justice sur cette situation. Les magistrats ne peuvent pas se laisser leurrer par les marins et doivent se justifier auprès de l'administration pour les classements sans suite.

La magistrature doit aussi être attentive aux échappatoires de la loi Marpol. En cas de vidanges en mer, les tribunaux doivent, au nom de la sécurité, demander et vérifier les preuves.

Il faut imposer immédiatement un « Port State Control » aux pollueurs. Il s'agit d'une mesure que l'on craint sur le plan économique. La ministre peut aussi se concerter avec son homologue au niveau régional, la ministre Dua, pour que l'on aménage le plus rapidement possible dans les ports maritimes et les ports de plaisance, l'infrastructure permettant d'enlever le pétrole et les déchets maritimes de manière adéquate, rapide et bon marché.

rechtstreeks verantwoordelijk, maar, vermits ze deelneemt aan vergaderingen van interkabinetten of aan het regeringsoverleg, is ze toch ten minste medeverantwoordelijk. Bovendien kan ze op dit vlak altijd initiatieven nemen.

Ze kent wellicht het BMM-verslag over het luchttoezicht. In *Knack* van 12 januari 2000 verscheen een artikel waarin wordt gewezen op de routinematische lozing van afvalolie en de spoeling van tanks, die jaarlijks meer olieslachtoffers maken dan een eenmalige ramp. Verontrustend in dit verband is de vervuiling van het reeds meer dan 25 jaar beschermd Ramsargebied van de Vlaamse Banken, waar de meeste vogels verblijven, en het feit dat het handhavingsbeleid terzake mank loopt. België werd overigens onlangs nog maar eens terechtgewezen wegens het niet naleven van de Habitatrichtlijn. Ik hoop dat de minister hiervoor zeer binnenkort een oplissing zal vinden.

In de loop van de jongste acht jaar hebben de Belgische rechtbanken negentien processen-verbaal ontvangen die door de BMM werden opgesteld en die te maken hebben met olievervuiling. Er werden echter maar twee veroordelingen uitgesproken, ook al werden al de vervuilers op heterdaad betrapt. De BMM overdrijft niet, want een totaal van negentien processen-verbaal op acht jaar betekent dat er niet meer dan twee of drie per jaar aan de rechtbanken werden doorgestuurd, hoewel er jaarlijks tussen 18 en 79 overtredingen worden vastgesteld. Ik dring erop aan dat de minister haar collega van Justitie hierop attent maakt en eraan toevoegt dat de magistraten zich niet door de zeelui in de luren mogen laten leggen. Bovendien moeten ze duidelijk verantwoorden waarom de parketten deze zaken seponeren. Dit vergt niet meer dan één extra brief per proces-verbaal.

De magistratuur moet de “achterpoortjes” van de Marpolwet van 1995, die de bestraffing van de mariene vervuilers regelt, op een ernstige wijze nagaan. Wanneer een schipper aanvoert dat hij verplicht was de olie te lozen om de veiligheid van de bemanning en van het schip te garanderen, moet de rechtbank hiervan niet enkel de bewijzen vragen, ze moet ze ook verifiëren. Op zee zijn er echter zelden getuigen en de kapitein is oppermachtig, want hij heeft politiebevoegdheid. De rechtspraak terzake moet ernstig worden genomen. Ik zal de minister van Justitie hierover te gelegener tijd ondervragen.

Ten slotte moet de vervuilers gerekend worden opgelegd op basis van de Marpolwet en de wet op de exclusieve economische zone. Voor een dergelijke maatregel zijn de bedrijven ten zeerste beducht want een *Port State Control* betekent dat het schip een tijdje aan de ketting wordt gelegd, wat uiteraard veel geld kost.

Voorts zou de minister in overleg met Vlaams minister Dua een manier kunnen uitwerken om in elke haven, ook in de jachthavens, in de nodige infrastructuur te voorzien om de olie en het scheepsafval op verplichte, snelle en goedkope wijze aan land te brengen. Een dergelijke maatregel zou de bescherming van het mariene milieu alleszins ten goede komen.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – Je tiens à signaler que j'ai déjà été interrogée voici un mois sur le même sujet. C'est toujours un investissement en temps

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Ongeveer een maand geleden werd ik over ditzelfde onderwerp geïnterpelleerd. Het is niet erg nuttig zo kort na elkaar hetzelfde te herhalen.

de venir répondre à cette tribune, mais je le fais volontiers. Cependant, en termes politiques, la répétition de propos semblables dans un court laps de temps ne me semble pas fort utile.

M. Georges Dallemande (PSC). – De nouveaux éléments sont intervenus entre-temps.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – C'est exact. Je désire attirer une nouvelle fois l'attention sur le fait que plusieurs ministres sont concernés par cette problématique. Une des questions qui m'ont été posées au mois de décembre portait d'ailleurs sur ce point. J'ai dit à ce moment que mon cabinet avait pris contact avec les différents départements concernés et que le processus était donc en cours.

La protection de l'environnement est, par nature, une préoccupation transsectorielle et il n'est donc que normal que la réglementation préventive applicable à la navigation maritime s'élabore sous la responsabilité de l'administration des Affaires maritimes et de la navigation.

Cela dit, je confirme que des pétroliers tels que l'Erika, et en particulier des transporteurs de fuel-oil, croisent bien devant la côte belge. Anvers accueille des pétroliers allant jusqu'à 140 000 tonnes, chargés le plus souvent de produits raffinés ou de fuel. Plus au large, dans la zone économique exclusive de la Belgique, les superpétroliers de plus de 250 000 tonnes transportant du pétrole brut sont chose commune dans la voie maritime conduisant du Pas-de-Calais à Rotterdam et Hambourg. Il n'y a donc pas d'autorisation nécessaire pour naviguer dans la zone de juridiction de la Belgique en mer du Nord. Les navires jouissent de fait d'un droit de passage inoffensif en vertu de la convention internationale sur le droit des mers.

L'entrée au port, par contre, peut être refusée par les autorités portuaires pour toute raison de sécurité qu'elles jugent valable. Il reste que des navires dont la destination est Flessingue, par exemple, ont parfaitement le droit de traverser les zones territoriales belges sans l'autorisation des autorités belges.

Les navires sont assujettis à une abondante réglementation internationale visant leur sécurité, celle de leur personnel et la protection de l'environnement. Cette réglementation est adoptée par l'organisation maritime internationale dans le cadre de la mise en œuvre des différents traités auxquels la Belgique et les pays limitrophes sont parties. Le contrôle de la conformité des navires au prescrit de cette réglementation dans les ports belges est du ressort du service chargé du contrôle de la navigation du ministère des Communications.

La surveillance des navires qui approchent ou quittent l'Escaut ou un port du littoral est assurée par le ministère de la Communauté flamande – *Administratie waterwegen en zeewegen* – qui dispose à cet effet d'une chaîne de radars dans l'Escaut et à la côte, d'une tour de contrôle à Zeebrugge et d'un centre de coordination du sauvetage en mer à Ostende. Ces dispositifs assurent une écoute radio permanente dans la mer territoriale.

En outre, mes services effectuent systématiquement depuis 1991 des vols de surveillance au-dessus de la mer à bord d'un

Bij de problematiek van de milieurampen op zee zijn verschillende ministeriële kabinetten betrokken, waarmee mijn kabinet contact houdt.

Olietankers zoals de Erika, met een laadvermogen tot 140.000 ton, kunnen aanleggen in de haven van Antwerpen. Supertankers van meer dan 250.000 ton mogen in volle zee varen, tot aan de haven van Rotterdam bijvoorbeeld. Dit soort schepen heeft een recht op doorvaart, zonder de specifieke toelating van de Belgische regering, maar de havenautoriteiten hebben altijd het recht de toegang tot de haven te weigeren om veiligheidsredenen.

Die schepen moeten een uitgebreide internationale reglementering in acht nemen betreffende het personeel, de uitrusting en de milieuhinder die zij kunnen veroorzaken. Die internationale reglementering steunt op diverse verdragen. Het is de minister van Verkeerswezen die controleert of de schepen aan de voorschriften van die reglementering voldoen. Het toezicht op schepen die het Belgisch grondgebied binnenkomen of verlaten, gebeurt door het bevoegde ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, dat voor een permanente bewaking beschikt over een reeks radars langs de Schelde en langs de kust. Sedert 1991 worden door het ministerie van Landsverdediging ook controllvluchten boven zee uitgevoerd.

De detectie van verontreiniging van de zee is geen eenvoudige zaak en de minister van Justitie dient ervoor te zorgen dat er een ernstiger follow-upbeleid komt. In het regeerakkoord staat trouwens dat ons rechtsstelsel meer rekening moet houden met het milieu.

De olietankers moeten geen beroep doen op sleepboten om Zeebrugge binnen te varen, maar wel op gespecialiseerde loodsen. Sinds begin 1999 bestaan er noodmaatregelen voor de bestrijding van verontreiniging en de kapiteins van de olietankers moeten zo snel mogelijk mededelen welke maatregelen zijzelf hebben genomen. Als die maatregelen ontoereikend blijken, zal de overheid bijkomende maatregelen nemen, zo nodig op kosten van de vervuilers.

Sinds 6 juli 1999 moeten olietankers, met toepassing van een verdrag inzake verontreiniging, uitgerust zijn met een dubbele romp, maar deze bepaling werd nog niet in Belgisch recht omgezet.

Aangezien deze bepaling dringend moet worden bijgewerkt, zal ik zeer binnenkort de betrokken ministers ontmoeten.

Aan olietankers met een enkelvoudige romp kan de toegang tot de havens volgens het internationaal recht worden ontzegd. Mijns inziens moet de Europese wetgeving dit probleem oplossen.

België beschikt niet over de nodige instrumenten om snel in te grijpen, maar het heeft wel akkoorden afgesloten met Frankrijk en Nederland. Dat alles voldoet echter niet aan de criteria inzake efficiëntie en snelheid, zoals ik al heb beklemtoond.

In de begroting 2000 hebben we een artikel opgenomen dat in dit verband mogelijkheden moet scheppen, maar de middelen zijn nog niet vastgelegd. We zullen erover discussiëren in februari.

Een schip van het Antwerpse sleep- en redningsbedrijf is goed

avion de la Défense nationale spécialement équipé à cet effet. Ces vols ont pour objectif principal la recherche des rejets polluants accidentels ou délibérés et le contrôle des voies de navigation. Le personnel de l'unité de gestion du modèle mathématique de la mer du Nord qui effectue ces missions peut prendre contact par radio tant avec les navires qu'avec les autorités côtières. Il est également compétent en application de la loi du 20 janvier 1999 visant la protection du milieu marin dans les espaces marins de la Belgique pour dresser procès-verbal des infractions qu'il constate. Ces vols de contrôle s'effectuent à raison de 250 heures par an et leur planification est tenue confidentielle pour en assurer l'effet dissuasif.

Force est pourtant de constater que nous ne sommes pas en mesure de détecter une proportion significative des cas qui se présentent réellement et ce problème est également évoqué par M. Maertens. De plus, dans les quelques cas où l'infraction a été constatée et a donné lieu à des poursuites devant les tribunaux, on a malheureusement dû constater que l'on aboutissait à une suspension des poursuites.

Je prendrai contact à ce sujet avec mon collègue M. Verwilghen, ministre de la Justice, qui peut, lui, attirer très facilement l'attention sur ce problème afin qu'un suivi plus sérieux soit assuré. Dans l'accord gouvernemental, il est d'ailleurs prévu explicitement que nos tribunaux et notre système judiciaire sur le terrain accordent une importance plus grande aux problèmes relatifs à l'environnement.

J'en reviens maintenant aux pétroliers. Contrairement aux méthaniens qui entrent à Zeebrugge, ces pétroliers ne sont pas obligés d'être accompagnés par un remorqueur dans leur approche. Mais ils doivent bien entendu prendre un pilote à leur bord pour entrer et sortir de l'Escaut ou des ports littoraux. Depuis la loi du 20 janvier 1999, les autorités fédérales compétentes – à savoir la police fédérale, la marine et le modèle mathématique – peuvent donc prendre d'office les mesures d'urgence nécessaires en mer pour protéger et sauvegarder le milieu marin contre les effets possibles d'une pollution ou pour faire face à une menace de pollution. Les capitaines des navires impliqués sont tenus de fournir sur le champ toutes les informations concernant l'accident et les mesures prises par le navire. Si l'autorité est d'avis que ces mesures ne réduisent que de façon insuffisante le risque de pollution, elle peut donner des instructions au capitaine, au propriétaire du navire ou à ceux qui lui prêtent assistance. Si besoin est, elle prend elle-même les mesures nécessaires, aux frais de l'auteur de la pollution.

Les pétroliers de plus de 600 tonnes doivent, selon la réglementation internationale, être équipés d'une double coque s'ils ont été mis en service après le 6 juillet 1996. C'est la règle 13F de l'annexe 1 de la convention internationale sur la prévention de la pollution par les navires. Je dois toutefois constater que cette règle n'a toujours pas été transposée en droit interne belge par le ministère des Communications. C'est malheureusement le cas pour la plupart des règles adoptées par l'OMI en exécution de la convention depuis sa ratification par la Belgique et je le regrette particulièrement. Bien entendu, en politique, il ne suffit pas de regretter. C'est pourquoi je suis en train d'organiser une rencontre entre tous les ministres qui ont des responsabilités dans ce domaine.

La mise à jour de notre législation est urgente, d'autant plus

uitgerust, maar dit volstaat niet om het probleem op te lossen. Ik verwijs de heer Maertens naar het gedetailleerde antwoord dat ik gisteren in de Kamer over dit onderwerp heb gegeven.

Over de wet ter bescherming van het mariene milieo werd ik in de Kamer van volksvertegenwoordigers uitgebreid door de heer Leterme ondervraagd. Ik heb daarop zeer gedetailleerd geantwoord. Vandaag zal ik mij beperken tot een resumé.

Op het ogenblik worden vijf ministeriële besluiten voorbereid. Tegen eind januari, uiterlijk midden februari, zullen ze rond zijn.

De heer Leterme heeft ook een hele reeks vragen gesteld over de uitvoering van het derde hoofdstuk van de wet. Hij heeft mij tevens gevraagd welke conclusies ik heb getrokken uit de overlegronde die provincie-gouverneur Breyne van West-Vlaanderen heeft georganiseerd. De heer Leterme had de indruk dat dankzij de overlegronde de lont uit het kruitvat was getrokken. Ik stel echter vast dat er op korte termijn tussen de drie belangengroepen, die de problematiek elk vanuit een eigen invalshoek benaderen, geen consensus kan worden bereikt.

De wet laat niets aan duidelijkheid te wensen over. Bepaalde voorstellen kunnen in overweging worden genomen, maar we kunnen niet bogen op een maatschappelijke consensus. Als het dossier niet klaar is vóór eind april, dan kan de wet niet worden toegepast in de zomerperiode. Dat zou wel eens erg contraproductief kunnen zijn.

België werd inderdaad op de vingers getikt voor het overtreden van de Habitattrichtlijn. We werken hieraan verder en binnen enkele maanden zal ook dit dossier rond zijn.

que les points concernés ont fait l'objet d'une approbation de la Belgique à l'échelon international et ne sont donc plus litigieux.

J'ajouterais que rien n'interdirait à la Belgique, en droit international, de refuser l'accès à ses ports aux pétroliers plus anciens non équipés de double coque. Il s'agit donc bien de l'entrée des ports et non du passage. Ce problème de concurrence doit à mon sens trouver sa solution au niveau des institutions européennes. Si une catastrophe de l'ampleur de celle de l'Erika devait se produire en Mer du Nord, dans les mêmes conditions, nous en serions réduits à mobiliser toutes les ressources humaines des pouvoirs publics locaux, régionaux et fédéraux et des organisations privées pour nettoyer les plages avec sacs et pelles comme tant d'images nous l'ont montré. Je dois tout de même aussi attirer l'attention sur le fait que, prenant conscience de son manque d'instrument pour réagir rapidement, la Belgique a conclu des protocoles de coopération avec la France et les Pays-Bas qui s'engagent à intervenir si un problème se posait. Mais cela ne résout rien quant au facteur temps qui peut aller à l'encontre de nos intérêts quand il s'agira de protéger nos plages. Il faut donc mettre un système en place au niveau belge.

Cela dit, j'ai affirmé dans les termes les plus clairs que, lors de la préparation du budget 2000, nous avions prévu un article qui créerait des possibilités à ce sujet, mais les fonds n'ont pas encore été réservés. C'est un des seuls projets que je soumettrai lors du contrôle budgétaire qui aura lieu au mois de février, afin de voir s'il pourra encore bénéficier de fonds en l'an 2000, sinon ce sera la priorité pour 2001.

Nous avons – et c'est la dernière information que je peux vous donner – fait équiper un navire de la société Union de remorquage et de sauvetage d'Anvers de récupérateurs d'hydrocarbures en mer qui ont fait leurs preuves en juin dernier lors d'un exercice réel avec les Pays-Bas. Des efforts sont donc consentis, mais ils sont insuffisants pour répondre à l'ensemble des problèmes.

Pour terminer, je voudrais revenir sur l'intervention de M. Maertens concernant deux points précis. Primo, il s'en réfère à la réponse tout à fait détaillée que j'ai donnée hier à la Chambre et dans laquelle on me demandait justement dans quelle mesure j'avais déjà préparé l'exécution de la loi sur l'environnement maritime.

En ce qui concerne le milieu marin, cinq arrêtés ministériels sont en préparation. L'exécution de la loi sur le milieu marin se fait attendre en raison de l'absence de consensus. Si celui-ci n'est pas obtenu d'ici avril, les décisions ne pourront plus être exécutées avant l'été. Quant à la réalisation de la directive Habitat, nous y travaillons encore.

M. Georges Dallemande (PSC). – Je remercie le ministre de ses informations détaillées. Etant donné l'évolution de la situation, je pense qu'une mise à jour des informations était utile.

Néanmoins, une question reste sans réponse. Il s'agit des pavillons de complaisance. L'état de certains bateaux croisant sous de tels pavillons est véritablement scandaleux et la façon dont est traité le personnel à bord est tout aussi révoltante puisque ces personnes sont considérées comme des esclaves, si j'ai bien compris leur condition sociale et la

De heer Georges Dallemande (PSC). – *Ik dank u voor de gedetailleerde informatie. Mijn vraag over de goedkope vlaggen bleef evenwel onbeantwoord. Nochtans is de toestand van de schepen en de wijze waarop het personeel wordt behandeld zonder meer schadelijk. Kunnen wij hiertegen werkelijk niets ondernemen? Moet deze kwestie niet prioritair worden behandeld bij de besprekingen over de internationale regels?*

Met betrekking tot de dubbelwandige schepen wil u de Belgische initiatieven in een Europese context plaatsen. Kan ons land het voortouw niet nemen en op die manier een

manière dont elles effectuent leur travail.

Sommes-nous totalement désarmés face à une telle situation? Cette question n'est-elle pas prioritaire aujourd'hui, notamment dans les discussions sur les normes internationales en matière de mondialisation ? Ne devrait-on pas s'attaquer à ce problème spécifique qui a des retombées extrêmement graves sur le plan de l'environnement, en termes sociaux et de détournement des règles de la concurrence?

Une autre question portait sur les bateaux à double coque. Vous avez rappelé l'état actuel de question. Vous avez notamment laissé entendre que la Belgique pourrait prendre des initiatives mais qu'il valait mieux que celles-ci soient prises à l'échelon européen. La Belgique ne pourrait-elle pas malgré tout prendre les devants comme dans d'autres dossiers? Aujourd'hui, en matière d'organisation des politiques européennes, il importe que des États membres puissent, à certains moments, prendre des initiatives permettant d'inspirer les autres.

Vous avez également évoqué le fait que vous alliez tenter de libérer des fonds complémentaires dans le cadre du budget 2000. J'aimerais obtenir des informations complémentaires sur les actions spécifiques que vous comptez mettre en œuvre et les montants que vous comptez débloquer.

Mme Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement. – En ce qui concerne les pavillons de complaisance, deux problèmes se posent. Le premier est d'ordre social. Le second a été signalé par M. Maertens : si le nettoyage pouvait aisément être effectué sur terre, les déversements en mer ne seraient pas si nombreux. À ce niveau, on peut certainement remédier à la situation, pour autant qu'il s'agisse de bateaux venant dans les ports belges.

En ce qui concerne le problème social, cet élément n'a pas été étudié dans le cadre de la réponse dont je dispose, mais je ferai le nécessaire pour obtenir les renseignements que vous souhaitez.

Vous avez évoqué la problématique relative aux pétroliers de plus de 600 tonnes. Une disposition légale internationale nous permet effectivement d'intervenir. J'ai indiqué la possibilité de trouver une solution au niveau des institutions européennes. De votre côté, vous suggérez que la Belgique prenne les devants mais, à cet égard, je ferai une double réflexion. Il faut tout d'abord reconnaître que le fait de prendre des initiatives n'aura pas beaucoup d'effet si elles ne s'inscrivent pas dans une démarche européenne. Une telle position serait plus aisée si une dynamique européenne était créée en réponse au problème posé.

Si l'on a tenté de résoudre les problèmes de diverses façons, comment un seul pays peut-il agir de façon raisonnable et quelles en sont les conséquences ? À l'heure actuelle, je ne puis apprécier celles-ci de façon détaillée et je ne m'engagerai donc à répondre sur ce point.

Enfin, en ce qui concerne les moyens budgétaires qui devraient être mis en œuvre afin de mettre sur pied un système d'intervention rapide en cas de catastrophe, une première estimation a été faite. Elle est de l'ordre de 120 millions de francs belges. Vous me direz sans doute que ce montant n'est pas énorme mais, au regard des moyens dont je

voorbeeld zijn voor de andere landen?

In hoeveel bijkomende middelen voorziet de begroting 2000 ten slotte? Voor welke specifieke acties zijn ze bedoeld?

Mevrouw Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu. – Het dossier van de goedkope vlaggen heeft twee aspecten. Zoals de heer Maertens beklemtoonde, zou er minder vaak worden geloosd als het onderhoud aan wal vergemakkelijkt wordt. Anderzijds is er ook een sociaal aspect, dat binnen het bestek van deze vraag om uitleg niet werd onderzocht. Het zal in een aanvullend antwoord worden behandeld.

Met toepassing van een internationale bepaling kunnen we optreden tegen oliestankers van meer dan 600 ton, maar eigenlijk dient er een oplossing op het Europese niveau te worden gevonden, zo niet zal die bepaling zonder gevolg blijven. Op dit ogenblik kan ik onmogelijk het effect inschatten van maatregelen die uitsluitend door België zouden worden genomen.

De bijkomende middelen worden geschat op 120 miljoen. Dat is misschien niet heel veel, maar de begroting van mijn departement bedraagt slechts 200 miljoen. Dit is dus een uitbreiding met meer dan de helft.

dispose pour le budget national de l'Environnement, c'est beaucoup. En effet, comme vous le savez, les compétences en la matière relèvent principalement des régions. Le budget fédéral se situe autour de 200 millions. 120 millions représentent donc plus de la moitié.

– L'incident est clos.

**Demande d'explications de
M. Didier Ramoudt au ministre des Affaires
sociales et des Pensions sur «les arriérés
de cotisations à l'ONSS des clubs de
football» (n° 2-51)**

M. Didier Ramoudt (VLD). – *L'année dernière, j'ai déjà posé au ministre une question portant sur les arriérés de cotisations à l'ONSS des clubs de football.*

La moitié des clubs de première division et 80% des clubs de deuxième division ont des arriérés d'un montant total de 134 millions de francs. Les services de l'ONSS ne se sont manifestement pas fort préoccupés de prendre la situation en mains. Dans sa réponse, le ministre a dit que certains arriérés ont été réclamés par la voie judiciaire et que pour d'autres, des modalités de règlement ont été trouvées.

On agit donc selon deux poids, deux mesures. Or, on ne peut pas déroger au principe d'égalité.

Si les clubs doivent être considérés comme des entreprises économiques, je ne peux me défaire de l'impression qu'en comparaison avec d'autres entreprises, on pratique une politique de copinage. On peut parler en l'occurrence de concurrence déloyale aussi bien entre clubs que vis-à-vis des entreprises traditionnelles.

En réponse à une question de M. Vanvelthoven à la Chambre, le ministre a indiqué que le total des arriérés des clubs de première et de deuxième divisions s'élevait à 144 millions. Il a aussi déclaré qu'il n'est pas d'usage de citer les noms des clubs concernés. Il serait toutefois prêt à les communiquer à l'auteur de la question en leur demandant de respecter le secret. Peut-être est-il possible de recevoir les noms des clubs qui sont entièrement en règle avec l'ONSS? Selon la presse, on recherche une solution pour la première division. Qu'advient-il alors de la deuxième division ?

Est-il normal que l'Union belge négocie à la place de ses affiliés qui sont individuellement responsables des arriérés ? Cela signifie-t-il que l'on parle à nouveau de plans de remboursement ? Neuf équipes de première division sont citées. Un journaliste a-t-il davantage droit à l'information qu'un parlementaire ? Les équipes de basket sont d'ailleurs manifestement sur la même voie.

Le ministre dispose-t-il de données qui indiquent une situation similaire en matière d'arriérés dans les entreprises ? Dans l'affirmative, quel est l'arriéré le plus important, tant en ce qui concerne la durée que le montant ?

Comment le ministre motive-t-il une telle politique de recouvrement, tolérante apparemment, à l'égard des clubs de football ?

Quelles mesures le ministre compte-t-il prendre pour redresser la situation et prévenir une détérioration plus grave

– Het incident is gesloten.

**Vraag om uitleg van
de heer Didier Ramoudt aan de minister
van Sociale Zaken en Pensioenen over «de
achterstallige RSZ-bijdragen van
voetbalclubs» (nr. 2-51)**

De heer Didier Ramoudt (VLD). – Op 27 september 1999 heb ik de minister een aantal schriftelijke vragen gesteld teneinde te vernemen of de voetbalclubs van eerste en tweede afdeling al dan niet een achterstand hadden bij de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid. Tot mijn grote verwondering bleek er inderdaad dat er een opmerkelijke achterstand is. Eigenlijk is er niets nieuws onder de zon. Het antwoord van de minister heeft nieuwe vragen opgeroepen en daarom sta ik op deze tribune.

Ik heb onlangs gegevens gekregen die dateren van 1 januari van vorig jaar. Blijkbaar kan de administratie geen recentere verstreken. Uit deze gegevens blijkt dat de helft van de clubs uit eerste klasse en bijna 80% van de clubs uit tweede klasse, meer bepaald veertien van de achttien, niet in orde zijn met de wettelijke voorschriften en vooral dan met de voorschriften van de RSZ. Ik verneem dat voor de eerste klasse de achterstallen op 1 januari 1999 ongeveer 50 miljoen bedroegen, voor de tweede klasse liep deze achterstand op tot 94 miljoen. Zowel in de eerste als in de tweede klasse beloopt de gemiddelde achterstand 24 kwartalen, oftewel zes jaar. De grootste achterstand in eerste afdeling is 13 jaar en in tweede afdeling bijna 16 jaar. Het probleem is dus niet alleen niet nieuw, de RSZ heeft blijkbaar niets gedaan om deze uit de hand gelopen toestand onder controle te krijgen.

In het antwoord stelt de minister ook dat de RSZ-diensten overgaan tot het betekenen van de nodige dagvaardingen tegen voetbalclubs met een achterstand. Tezelfdertijd antwoordt de minister dat het aantal dagvaardingen niet echt een relevante indicator is en dat alles afhangt van de controle en de nazichtprocedure van de RSZ. Er kan een algemene dagvaarding worden betekend voor meerdere kwartalen of een dagvaarding per kwartaal. Er bestaat dus een behandeling “selon la tête du client”, of heb ik dit verkeerd begrepen? Als dit het geval is, had ik van de minister graag vernomen hoe ik dit deel van zijn antwoord moet interpreteren.

In het tweede deel van het antwoord stelt de minister enerzijds dat de afbetalingstermijnen worden opgesteld op basis van een vonnis, terwijl anderzijds andere clubs blijkbaar niet voor de rechter moeten verschijnen aangezien in onderling akkoord over een afbetalingsvoorstel wordt onderhandeld. Er worden dus twee maten gehanteerd.

Echt hilarisch wordt het wanneer de minister het heeft over de schending van het gelijkheidsprincipe. Er is sprake van een schending van het gelijkheidsbeginsel omdat clubs die hun wettelijke verplichtingen tegenover de RSZ wel nakomen, worden benadeeld. De minister antwoordt hierop dat de clubs

encore ?

Le ministre peut-il donner les noms des clubs qui ne sont pas en ordre ? Dans la négative, sur quelle législation se base-t-il ?

Les clubs de football sont-ils dispensés du paiement d'intérêts de retard et d'éventuelles amendes ? Dans l'affirmative, sur la base de quels critères ?

met achterstallen worden gedagvaard wat tot gevolg heeft dat het gelijkheidsprincipe begint te spelen. In geval van een dagvaarding, of ze nu betrekking heeft op één kwartaal of meerdere kwartalen, kan er geen sprake zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel. Hoe kan de minister dan een achterstand verklaren van zestien jaar en meer? De economische realiteit is toch anders. In het verleden zijn zeer veel bedrijven failliet gegaan na een dagvaarding door de RSZ.

Indien een bedrijf zijn kwartaalaangifte bij de RSZ een dag later indient dan de vervaldag, zijnde de laatste dag van de maand die volgt op het kwartaal, moet het 10% extra bijdragen en krijgt het een administratieve boete. Indien het bedrijf kan aantonen dat het recht heeft op tegoeden van de overheid, kan in het beste geval nog een maand uitstel worden toegekend. Nadien is er geen pardon. Geld te goed van de overheid of niet, een dagvaarding en een vonnis zullen volgen, vaak met faillissement tot gevolg.

Zo werkt het echter niet bij de voetbalclubs. Beweren dat alle RSZ-plichtigen gelijk zijn voor de wet, is dan ook een aanfluiting van de realiteit.

Bovendien handelt de RSZ objectief noch conform de wet. Bijgevolg is er sprake van een soort tolerantiebeleid voor voetbalclubs ten opzichte van andere economische sectoren. Maak me niet wijs dat voetbal- en andere sportclubs geen economische entiteiten zijn.

Met andere woorden, er worden twee soorten ongelijkheden in de hand gewerkt. Dat mondert uit in oneerlijke concurrentie enerzijds tussen de voetbalclubs onderling, waarbij de ene wel en de andere niet tijdig betaalt, waardoor deze laatste waarschijnlijk duurdere spelers kan aankopen en anderzijds tussen het gewone bedrijfsleven en de voetbalclubs, die een voorkeurbehandeling krijgen waardoor zij kunnen overleven en hun economische activiteiten verder kunnen ontwikkelen.

Niet alleen krijgen de clubs een voorkeurbehandeling conform de wet van 1978, die bepaalt dat de door hen verschuldigde RSZ-bijdragen op een maximum vastgesteld brutobedrag moeten worden betaald, waarbij zonder twijfel kan worden gesproken over een gunsttarief, bovendien moeten ze niet op tijd betalen. In elk geval worden die bijdragen niet op tijd geïnd.

De heer Vanvelthoven, die een gelijkaardige vraag omtrent de voetbalclubs heeft gesteld, verwees naar een krantenartikel van 27 maart 1999 waarin men kon lezen dat de achterstallen van de ploegen uit tweede klasse 94 miljoen en de gezamenlijke schuld van de ploegen uit eerste en tweede klasse 144 miljoen bedragen. Terloops merk ik op dat wij van elkaar vraag en het antwoord daarop niet op de hoogte konden zijn, gelet op het tijdstip van indiening. Waarschijnlijk maken de RSZ-diensten slechts eenmaal per jaar de balans op, want hoe valt het anders te verklaren dat ik een jaar later precies dezelfde cijfergegevens heb ontvangen?

In antwoord op de vraag van de heer Vanvelthoven naar de namen van de clubs die achterstallen moeten betalen, antwoordt de minister dat het ongebruikelijk is de geïndividualiseerde bedragen van achterstallen inzake sociale zekerheidsbijdragen per club en per afdeling te melden en aldus hun identiteit vrij te geven. Voorts is de minister van mening dat het wenselijk is de opportunitet van de vraag

voor te leggen aan het beheerscomité van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Dit comité, bestaande uit werkgevers- en werknemersorganisaties, zou op 29 oktober 1999 unaniem hebben beslist dat het niet opportuun is de identiteit van deze clubs vrij te geven. In het antwoord vernemen we ook dat de minister heeft beslist de geïndividualiseerde gegevens met een persoonlijke brief aan het betrokken parlementslid te bezorgen en er bij hem op aan te dringen deze gegevens op een strikt confidentiële manier te behandelen. Misschien krijgen we dan de naam van de clubs die in orde zijn, misschien ook niet.

In een artikel van *Het Laatste Nieuws* van begin deze maand lees ik dat de ploegen uit eerste klasse een schuld hebben van 78 miljoen in plaats van 50 miljoen, het bedrag dat me nochtans werd meegedeeld. Ik vraag me af waarom ik het met oude gegevens moet stellen.

In hetzelfde artikel lees ik dat de Belgische voetbalbond een waarschuwing heeft gegeven en dat de minister daarover met de heer Peeters overleg zou plegen.

Volgens het VRT 1-journaal van maandag 17 januari zou de minister werken aan een oplossing voor de clubs uit eerste klasse. Over clubs uit tweede klasse werd niet gesproken. Welke afspraken zijn er daar gemaakt?

Is het normaal dat de Voetbalbond in de plaats treedt van haar leden die individueel verantwoordelijk zijn voor de achterstallen? Is er over het zoveelste afbetalingsplan gesproken? De minister zegt zelf dat hij daarin weinig vertrouwen heeft omdat in het verleden is gebleken dat de afspraken niet worden nageleefd.

Wat mij in hetzelfde artikel eveneens opvalt, maar dat verwijt ik de minister niet, is dat de ploegen plots met naam worden genoemd. Het gaat om de negen ploegen uit eerste klasse. Ik zal ze niet citeren zolang de minister mij geen antwoord heeft gegeven op mijn concrete vragen. Misschien zal hij de discretie motiveren.

Heeft een journalist echter meer recht op informatie dan een parlementslid, dan een assemblee?

In een antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Leterme lees ik dat de basketbalploegen dezelfde weg opgaan. De bedragen zijn daar weliswaar niet dezelfde, maar aandacht is zeker geboden.

Ik wacht nog op een antwoord van minister Reynders, want het blijkt dat de clubs ook nogal bedrijfsheffing zouden zijn verschuldigd.

Dan kom ik tot mijn concrete vragen.

Beschikt de minister over gegevens die wijzen op een gelijkaardige situatie van achterstallen in de sociale zekerheid voor het bedrijfsleven? Zo ja, om welke termijnen en bedragen gaat het?

Hoe motiveert de minister een dergelijk op het eerste gezicht tolerant invorderingsbeleid ten opzichte van de voetbalclubs?

In welke maatregelen voorziet de minister om deze scheef gegroeide situatie recht te trekken en een verdere ontwaarding ervan tegen te gaan?

Kan de minister mij de namen geven van de clubs die niet in orde zijn met de gestelde betalingstermijn? Op welke

M. Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions. – L'ONSS a encaissé ces dernières années plus de 1.250 milliards de francs sous la forme de cotisations de sécurité sociale et atteint un taux de recouvrement moyen de 99,1% par rapport aux montants déclarés.

Je ne souhaite pas citer de dossiers concrets qui sont à l'examen.

Je renvoie à un chapitre du rapport annuel de l'ONSS qui traite du recouvrement des arriérés et où figurent diverses analyses relatives à la possibilité de recouvrement des créances, au montant des arriérés et à la ventilation de ces arriérés sur la base de l'activité économique et du lieu d'établissement de l'employeur.

La politique de recouvrement n'est pas plus tolérante vis-à-vis de clubs de football que vis-à-vis d'autres débiteurs de l'Office national de sécurité sociale.

Pour apprécier le défaut de paiement des clubs de football, il faut toutefois faire une distinction entre les créances anciennes et des créances plus récentes en rapport avec des difficultés de paiement spécifiques des clubs concernés. Certaines affaires en litige quant au fond sont encore pendantes devant les cours et tribunaux, ce dont on pourrait conclure à tort qu'il existe une plus grande tolérance vis-à-vis des clubs de football.

J'ai eu récemment un entretien avec le secrétaire général de l'URBSFA et les responsables de l'ONSS. Le secrétaire général, M. Peeters, a indiqué que l'Union travaille à un règlement qui ferait en sorte que seuls les clubs professionnels qui sont en ordre de cotisations à l'ONSS obtiendraient encore une licence. J'approuve cette façon de voir. J'ai donné ordre à l'ONSS de poursuivre l'examen de cette proposition et d'organiser une concertation à ce propos avec l'Union. En attendant, l'ONSS poursuivra sa politique de recouvrement normale.

Par ailleurs, l'URBSFA insistera auprès des clubs concernés pour qu'ils négocient un plan de paiement avec l'ONSS. Le système par lequel les clubs en défaut de paiement auprès de l'ONSS pourraient perdre leur licence entrerait en application à partir de la saison 2001-2002.

Entre-temps, les clubs endettés peuvent conclure un plan de paiement avec l'ONSS. S'ils ne le respectent pas, l'ONSS poursuivra sa politique de recouvrement normale et les clubs risquent de perdre leur licence.

En ce qui concerne la divulgation des noms des clubs, j'estime qu'il n'est pas indiqué de révéler l'identité de débiteurs de l'ONSS. Le Parlement s'est toujours tenu à cette règle.

Il n'existe donc pas pour les clubs de football de règlement spécifique prévoyant l'exemption des sanctions civiles prévues par la loi lorsqu'un employeur ne paie pas ses trimestres à temps.

Les clubs de football peuvent, à l'instar des autres débiteurs,

wetgeving beroept de minister zich indien hij op deze vraag niet wil antwoorden?

Worden er bij de voetbalclubs verwijlinteressen en eventueel boetes kwijtgescholden en op basis van welke criteria?

De heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen. – Alvorens ten gronde in te gaan op de vragen van de heer Ramoudt vind ik het nuttig de problematiek van de inning van de achterstallige bijdragen bij sommige werkgevers te situeren in het algemeen kader van de bijdrage-inningen.

Zo inde de RSZ de laatste jaren voor ruim 1250 miljard frank aan socialezekerheidsbijdragen, inclusief de bijdragen voor de fondsen voor bestaanszekerheid en jaarlijkse vakantie. De RSZ haalt daarbij een gemiddeld inningsrendement van 99,1% ten opzichte van de aangegeven bijdragen. Dat betekent dat de invordering van achterstallige bijdragen, ook al is het bedrag op zich erg belangrijk, beperkt is tot ongeveer 1% van de te innen bijdragen.

De achterstallen omvatten, naast de schulden die betrekking hebben op werkgevers met betalingsmoeilijkheden, ook de achterstallen van de gefailleerde werkgevers, de schulden van de in vereffening zijnde rechtspersonen, de schulden die niet betaald werden omwille van hun principieel betwist karakter enzovoort.

Ik betreur dat in de persberichten verschillende zaken door elkaar zijn gehaald en namen verkeerd zijn geciteerd. Dat heeft geleid tot averechtse interpretaties en een onheuse behandeling van sommige clubs. Ik wil mij daar niet aan bezondigen, want om de ware toedracht te kennen, zou ik hele dossiers moeten toelichten.

Voor wat precies bedoeld wordt met schulden verwijst ik naar het jaarverslag van de RSZ, meer bepaald het afzonderlijke hoofdstuk over de navordering van achterstallen. Daarin zijn diverse analyses opgenomen met betrekking tot de inbaarheid van schuldvorderingen, het bedrag van de achterstallen, de spreiding van die achterstallen op basis van de economische activiteit en de vestigingsplaats van de werkgever.

Ten opzichte van de voetbalclubs wordt geen toleranter invorderingsbeleid gevoerd dan tegenover de andere debiteurs van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Bij de beoordeling van de schuldsituatie van de voetbalclubs moet men evenwel een onderscheid maken tussen een aantal oude schulden die betrekking hebben op een principieel debat in verband met de onderwerping aan het stelsel van sociale zekerheid voor werknemers van de diverse categorieën voetballers - amateurs versus niet-amateurs -, en een aantal hoofdzakelijk meer recente schulden die betrekking hebben op specifieke betaalmoeilijkheden van sommige clubs.

Een aantal van de principieel betwiste zaken is nog steeds hangende bij de rechtkanten en hoven. Daaruit zou verkeerdelijk kunnen worden afgeleid dat er een grotere tolerantie bestaat ten opzichte van de voetbalclubs.

Als minister voel ik mij mee verantwoordelijk voor de correcte inning van de sociale zekerheidsbijdragen. Om aan de gestelde problematiek een oplossing te geven heb ik recent een onderhoud gehad met de secretaris-generaal van de Koninklijke Belgische Voetbalbond en de RSZ-ambtenaren.

bénéficier d'une réduction de ces sanctions à condition de satisfaire aux dispositions légales de l'article 55 de l'AR du 28 novembre 1969 en vigueur en la matière.

Il s'agit d'une réponse structurelle. Il est moins facile pour l'ONSS de saisir les avoirs d'un club. Le système de licence de l'Union belge constitue la réponse structurelle adéquate à ce problème.

Secretaris-generaal Peeters wees erop dat er binnen de voetbalbond aan een reglement wordt gewerkt waarbij profclubs alleen nog een licentie zullen kunnen krijgen als ze kunnen aantonen dat ze in orde zijn met onder meer hun RSZ-betalingen. Dat geldt zowel voor de eerste als de tweede klasse. Misschien was dat niet duidelijk in de pers of heeft de interpellant het verkeerd geïnterpreteerd.

Dat de KBVB zich engageert om aan de gestelde problemen een oplossing te bieden, juich ik toe. Inmiddels heb ik de RSZ de opdracht gegeven om het voorstel op zijn technische aspecten te onderzoeken en daarover overleg te organiseren met de KBVB. Het is duidelijk dat de RSZ in afwachting daarvan zijn normale invorderingspolitiek voortzet.

Daarnaast zal de KBVB er bij de betrokken clubs op aandringen om met de RSZ over een afbetalingsschema te onderhandelen tijdens de eerstvolgende periode.

Het systeem van de licenties, dat problemen zal voorkomen en waardoor clubs die schuldenaar zijn bij de RSZ hun licentie kunnen verliezen, zou van toepassing zijn vanaf het competitieseizoen 2001-2002.

Intussen kunnen, zoals gezegd, de clubs met schulden een afbetalingsschema overeenkomen met de RSZ. Als blijkt dat ze dat niet naleven, zal de RSZ de gebruikelijke invorderingspolitiek voortzetten en kunnen de clubs hun licentie verliezen. Zeer concreet heeft de heer Peeters zich ertoe geëngageerd om in juni het nieuwe reglement voor te leggen aan de bond. Dat reglement kan pas van kracht worden in de zomer van 2001. Clubs die dan niet in orde zijn met de RSZ, krijgen geen licentie meer. Dat betekent dat ons nog anderhalf jaar de tijd rest om eventueel op basis van nieuwe afbetalingsplannen effectief te controleren of de clubs hun verplichtingen ten opzichte van de RSZ nakomen. Die planning komt mij perfect uit. Als we deze samenwerking met de voetbalbond in praktijk kunnen brengen, hebben we echt een structureel antwoord.

Wat betreft de bekendmaking van de namen van de clubs, wil ik rekening houden met het standpunt van het beheerscomité van de RSZ dat het niet past de identiteit van individuele schuldenaars van de RSZ openbaar te maken, ongeacht of het nu gaat om voetbalclubs of andere werkgevers.

In het parlement hebben we die anonimitet ook altijd gerespecteerd. In een brief aan een parlementslid die mij daarom vroeg, heb ik namen bekendgemaakt zodat hij kon nagaan dat de gegevens die ik eerder had gegeven, juist waren, maar ik wees hem er wel op dat het niet mijn bedoeling was die gegevens publiek te maken. Mocht ik dat wel doen, dan zou ik overstelped worden met vragen en is de schade aan de RSZ, de individuele werkgevers en werknemers niet te overzien. Ik wil dus voorzichtig zijn met het publiek maken van dat soort gegevens.

Het advies van het beheerscomité van de RSZ is redelijk en ik wil het dan ook volgen. De gegevens die ik vandaag verstrek zijn niet alleen correct, maar ook heel recent. Ten overvoede wil ik erop wijzen dat er voor voetbalclubs geen specifieke regeling bestaat. Evenmin als andere werkgevers die hun bijdragen niet tijdig betalen, kunnen zij een kwijtschelding van de wettelijke burgerlijke straffen krijgen. Voetbalclubs kunnen wel, net als andere debiteurs, een vermindering van die straffen krijgen, indien voldaan wordt aan de bepalingen

M. Didier Ramoudt (VLD). – *J'ai voulu, par ma question, montrer clairement que l'on a l'impression sur le terrain qu'il existe une concurrence déloyale entre les équipes. C'est un élément important et il faut s'attaquer à court terme au problème, éventuellement en collaboration avec l'Union belge. Le ministre a parlé de la saison 2001-2002 et j'espère que le grand nettoyage aura eu lieu d'ici là.*

J'ai parlé de tolérance, mais si j'ai bien compris, l'ONSS est plutôt confronté à un problème d'exécution technique pour obtenir les arriérés. Pour le moment, on préfère encore laisser patauger les clubs, mais je me demande si, de la sorte, on leur rend service à long terme.

Il est intéressant d'apprendre qu'une licence peut éventuellement être retirée. Nous examinerons en temps opportun sur la base de quels critères et par qui la licence peut être retirée.

– L'incident est clos.

M. le président. – Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 15 h.

(La séance est levée à 13 h 15.)

Excusés

M. Dedecker, en mission à l'étranger, Mme Lindekens, pour raisons de santé, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

– Pris pour information.

van artikel 55 van het koninklijk besluit van 28 november 1969.

Ik denk dat ik hiermee een structureel antwoord heb gegeven. Het is belangrijk dat we op dit punt met de voetbalbond kunnen samenwerken. Voor de RSZ is het om een aantal technisch-juridische redenen moeilijk om beslag te leggen op wat een voetbalclub bezit, want dat is meestal niet zo tastbaar. Bovendien herhaal ik nogmaals dat men een onderscheid moet maken tussen langlopende juridische betwistingen en het gewoon niet betalen van de bijdragen zonder principiële juridische betwisting. Het licentiesysteem dat de voetbalbond wil invoeren, is mijns inziens het goede structurele antwoord en daarmee kunnen we een belangrijk hoofdstuk van het socialezekerheidsbeleid in een betere richting sturen.

De heer Didier Ramoudt (VLD). – In mijn vraag heb ik duidelijk willen maken dat men op het terrein de indruk heeft dat er tussen de ploegen een oneerlijke concurrentie bestaat. Dat is een belangrijk element en daaraan moet, eventueel in samenwerking met de voetbalbond, op korte termijn iets worden gedaan. De minister sprak van het seizoen 2001-2002 en ik hoop dan ook dat we erop mogen rekenen dat er tegen die tijd een grote schoonmaak is gebeurd.

Ik heb het over tolerantie gehad, maar als ik het goed heb begrepen, heeft de RSZ eerder een probleem van technische uitvoering om aan de achterstallige gelden te geraken. Voorlopig wil men de clubs eerder nog wat laten aanmodderen, maar ik weet niet of men ze daarmee op langere termijn een dienst bewijst.

Het is interessant te horen dat de licentie eventueel kan worden ingetrokken. Te gepasten tijde zullen we nagaan op basis van welke criteria en door wie de licenties al dan niet worden ingetrokken.

– Het incident is gesloten.

De voorzitter. – We zetten onze werkzaamheden voort vanmiddag om 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 13.15 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heer Dedecker, met opdracht in het buitenland, mevrouw Lindekens, om gezondheidsredenen.

– Voor kennisgeving aangenomen.